کوه طور

شاعر:
عبدالباري جهاني

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ شاعر جهاني

نه د چا د پېکي يار يم نه د چا په تور سنګسار يم
نه بې لارې نه پر لار يم له خپل ځانه مې ګيله ده

که هنر د انسان د روحي، فکري، عاطفي اړتياوو پوره کول وي، نو ښه هنر او له هغې ډلې نه ښه شعر بيا د انسان په اروايي ژورتياوو، ښکلاييزو احساساتو (مينې، کرکې او غريزه) کې د هڅو او هاند د بهير پلټنه، څېړنه او يا د دغه بهير د کومې شېبې يا برخې انځورول دي. د دې لنډې يادونې نه مې موخه دا وه چې باري جهاني زموږ په هماغو شاعرانو کې راځي چې دا ټولې يادونې په خپلو شعرونو کې رانغاړي او زموږ مخې ته ئې د ژونديو انځورونو په توګه ايږدي. د غزلو يا قصيدو ترڅنګ هغه دا هنر په نظم او داستاني بڼه کې هم تصويروي. باري د خپلې ژبې او ملت ويده نکلونه، هيرې شوې کيسې او ناويل شوي افسانې بيا ژوندۍ کوي هغه، هغه اولس ته وريادوي چې پر هيواد ئې د وحشت او تيارو کېږدۍ لمن اواره کړې ده. د باري شعر او دا کيسې د دغه تيارو لاندې، د ده د اولس روښان اندې ته د ستورې په څېر ځلېږي او د لارو نښې ئې ګرځي. د خلکو ژبې ته د هغه شعر د ژبې نږدې والې د دې سبب شوې دی چې دا هڅه لا پسې برياليۍ او اغېزمنه وي که کوم لوېديز کره کتونکی يا د شعر څېړونکی د هغه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعرونو څه زوروره څېړنه وکړي، هرو مرو به هغه د افسانې يا اسطورې جوړونکي شاعر په نامه ونوموي.

هغه د تېرو او اوسنيو مذهبي، ملي تاريخي اتلانو په ملي کولو کي بې ساري لاس لری. هغوی ته ملي څېره ورکوي، هغوی په خپله فلسفه، د ياغيتوب او درېدو په انديښنه، انديښمنوي. له هغوی سره د هغوی له اواز سره خپل، خپل اواز، خپل هڅونکی ښکلاييز انداز ملګری کوي.

آدم او درخو، شيرين او فرهاد، ملوک او بدريجماله، ليلی او مجنون، بلال، منصور، نمرود، کليم، نيل، اسرافيل، يعقوب، يوسف، زليخا، کنعان، ښاپيرۍ، خضر او د خضر چينه، شيطان، سکندر، جام جم او ډېري ډېري نوري خبري دي چی د ده منظومي افسانې رنګينوي.

زرکه، شپېلۍ، شپانه، رمباړي، وچ ډاګونه، نکريزي، ډولونه، غرونه رغونه، د بلبلو چغهار، منګوټي، پايزيب، ځولۍ، ګودر، پېزوان، کلي، سپېلني، کاڼي، مالت، اغزي، کوچي، کيږدۍ، د کيږديو اورونه، اتڼونه، د نجونو ټالونه، ورا، کاروان، رباط، ريبار، رباب، خال او د ده د خلکو ژوند ته نوري ډېري خبري ييا هم دلته حضور لري، او د ده په شعر کي د هغه د اولسي چاپېريال غوره اغېزه ګڼلی شو. د هغه ځيني شعرونه د هيواد د فرهنګ، سياست او تاريخ داسي ګڼه مالګوبي دي چی د هېرو شويو افسانو، يادونو، بدمرغيو، خوښيو او غمونو بېساري انځورونه باسي.

د لرغوني او کلاسيک شعر نه خبرتيا، په هغه پوهېدنه، د هر ښه شاعر غوره ځانګړتيا ده. د ده په نکلونو او ويل شويو نظمونو کي دا له ورايه ليدل کېږي. د دې تر څنګ د خپل تاريخ، تاريخي تګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوري او د لوړو ژورو او د جرړو نه خبرتیا د ښه شاعر بله ځانګړتیا ګڼله کېږي.

دغه راز که شاعر د خپل ملت په هره کیسه، هره افسانه، هر متل، هري ټوکي، ان ملنډو او په ټولي توګه په فوکلور او دود دستور پوه وي، هغه به د خپلی ژبي له هر توري، هری کلمې، هر ترکیب او هري جملې نه په ربښتیا، لوی، نه هېرېدونکي، ژوند ښښونکي، آزاروونکي او زړه راښکونکي کیسې او افسانې جوړوي.

باري ته باري تعالي دا ټولی ځانګړتیاوي ورکړي دي. د هغه ذهني خوځون، د دې پورتنیو ځانګړتیاوو د خوځون له هري لوېشتي او ثېپک سره خوځېږي، خوځېږي او په خپل تګ لوري کي د زمانې له زړې حافظې نه هېر شوي زیاتره هغه څه ویني او را سپړي، چي نوریې حتی تصور هم کولای نه شي.

د مثال په توګه د دریو غوایانو کیسه کي چي سپین او ابلق د زمري په ټونګ له تور نه خپله لاره بېلوي او وروسته سپین هم د زمري په شیطانت له ابلق نه بېلېږي او یوازي خپل ځان اصیل ورته ښکاري، او بالاخره د خپل بېځایه غرور قرباني کېږی، د کیسې وروستۍ او د نتیجې خبری داسی رانغاړی.

په ژړا شو سپین غویی ویل یې خدایه
په ریشتیا چي زه کم عقل وم له ځایه
په هغه ورځ مي مرګي ته ځان تیار کړ
چي جلا مي تور له ځانه په اختیار کړ
چي ابلق مي د زمري په خوله جلا کړ
هغه ورځ مي ځان له مرګ سره سودا کړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غــوايي او د زمـــري پردې دي ويني
د دښـــمن سره څــوک څنګه پالي ميني
چي په اصـــل او کــم اصـــل تېر وتلم
په لوی لاس مي د مرګي خولې ته ورتللم

د ده په شعر کي د داستان يا افسانې يا نظم ليکني يوه ستره او غوره ځانګړتيا دا ده چي هغه د کومي لاسي ايډيالوژۍ او يا واکمن مين او اسير نه دی. هغه مين دی، هغه په ښکلا، هغه په ادا، هغه په تخليق، هغه په انځورونو او هغه په نوښت مين دی. دی سره له ټولو ياغيتوبه تر نه باوره پوري د هغو پېرزو او نازورۍ دی خو اسير يې نه دی. د باري شعر د پښتو ادب د هغو ګوت شماره شاعرانو په شعر کې راځي چې له رازونو او نيازونو ډک دی او دا راز و نياز لا تر اوسه پور ور ورڼونکي او ور سپړوني نه لري.

اوس به له چـــا سره سيالۍ ته د نصيب راوزو
منــصوري چيغي غرغرې د ميدان پاته نه دي
دلـــته راغـــلي وه د کاڼو په حساب سرونه
جـــنون هغه دی زولنې د زندان پـــاته نه دي
که له ګـــرېوانه يې ســـکروټي اورولي نه دي
نوري په زړه کي خـرخښې د اسمان پاته نه دي
زه د خـــــوني فلک په سترګو کي اورونه وينم
پاس له نصيب سره ځولۍ د توپان پاته نه دي

او يا دا چی :

(c) ketabton.com: The Digital Library

مــه راوړه تندي ته مي انکار په انګارونو کي
تا ته مي نمروده د ايمان کيسه مـــعلومه ده
څه به مي بوډی نـــظر ته نيسې د حـــيا پلو
ما ته دي پر شونډو د پېزوان کيسه معلومه ده
نوري په څـــپو کي الاهـــو سندري مه بوله
رنګ د زمـــانې کي د توپان کيسه معلومه ده
ولاړل جهاني زاړه ياران بيا به ستانه نه سي
وايی مـــلاجلان د بل جهان کيسه معلومه ده

او يا دا چي :

په تناکو رنـګومه د جـــنون د پلونـــــو نبني
چي د هر اغزي په کور مي د يادونو کيسه شنه سي
د پردېس محــــشر ميدان ته دوږخي ساقي راغلی
چي پر شـــونډو می جانانه د کوثر پياله ترخه سي
ځواني ستا انتظار يووړه بوډی عمر مي در جار سه
سپېلنی به داسي چېري درته بل څـوک نذرانه سي

د شعر لوستونکي، په شعر پوهېدونکي او د شعر اورېدونکي که لږ ښه ځير شي چي د باري د شعر هر توری څو ځله د وينو د ګلاب په عطرو، د ارمان په اسوېلو، د درد په زګېرويو، د خيال په څپو او د ديدنونو په شېبو کي لمبيدلی، ډوب شوی او بيرته يې ځان د غزل يا قصيدې، يا څلوريزې او يا کوم ښکلي نظم په ښه را څرګند کړی دی. که يو کلاسيک شاعر دا يادونه چي شعر په زړه کي د تېر شوي خيال نه جوړه شوې خبره ده، چی په ژبه راځي، ومنو ډېره به شاعرانه وي مګر دا هم بايد ور زياته کړو چي شعر يوه داسي نه ماتېدونکې تنده ده چي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویلو سره یې ماتېدل غواړي، مګر په ښو شاعرانو کې چې یو هم پکی باري دی، دا تنده د هر نوي شعر په هر ځل ویلو سره لا څو چنده کېږی. د نظمونو او داستانونو په بیان کې د باري دغه شان تنده له ورایه بریښي. هغه خبره چې لېونی میني کړم اشناله بیابانه سره، دی ورځ تر ورځې د کیسو او افسانو د بې پایه شاړو او مېرو لوري ته هڅوي او ورغواړي یې. دی چې څومره دې پلو ته درومي هومره یې تلوسې لا پسې تلوسې کوي. دی هره ورځ هلته نوي څه پیدا کوي. کله چې د مقدوني سکندر استاد ،ارسطو هغه ته په رمز دا وروهوي چې خپل زاړه او له کاره لوېدلي مامورین او جنرالان برطرفه کړي او پر ځای باندې ئې ځوان او لایق افسران وټاکي نو هغه د خپل استاد له توصیې سره سم عمل کوي او داستان داسي نتیجې ته رسیږي:

مقرر پر مـــــقامونو یې ځوانان کړل
د لښـــکریې ټوله نوي افسران کړل
ارســـطو ورته لـــېږلي وه رمزونه
ده له رمـــزه وه اخیستي دا پـــندونه
زوړ ګـــمراه لاری ته نه سی سمېدلای
لو مینا خــبري نه سی زده کـــولای
کوږ لرګی په بار کی نه سي ځایېدلای
نه کـــوږ بار سي تر مـنزله رسېدلای
په وطن کي کـــــاري سوه عدالت سو
له زړو داړه مـــارانو په راحت ســـو
د خاین قـــاضي یې ورانه کړله خونه
اهــل کار ته چې یې وســپارل کارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه راز تقريبا ټول داستانونه يا په يوه او يا څو بيتونو داسي نتيجې ته رسېږي چي د سړي يې بيا بيا لوستلو او اورېدلو ته زړه کېږي. باري جهاني د خپلې شاعرۍ په اوږدو کي کرار کرار او سوکه له ذهني ښکلا نه ټولنيزې، ژبنۍ او جلېزي ښکلا ته، هغې ښکلا ته چي کله نا کله د لويو ارمانونو انځورونه باسي، ور روان دی او کولای شو وو ايو چي ورسېدلی دی.

د ده د داستاني شعر بهير په څو ګودرونو وېشلای شو.

د پښتو په شاعرۍ کي د لاسي يا آګاهانه ښکلا ييزي چاري لپاره هڅه، ملي معنی، ملي غوښتنو ته، پراخ او ښتون ته او ملي ويښتيا ته لاره پرانيستل د ټولو په وړاندي درېدل د ده په شعر کي ما دغه خوځون مخکی د عصيان په نامه نومولی دی.

بله خبره د ده د شعر ښکلې ژبه ده. خبره په دې کي ده چي دی آن غندني، ښکنځلي او د نادودو يادونه په ډېر ښکلي انداز سره بيانوي. که د سليمان لايق شعر د مست، ياغي او نه اېلېدونکي سمندر ښکلو څپو ته ورته دی د باري شعر کولای شو، زرين اميل يا مرغلين اميل ته ورته کړو. داسی زرين اميل ته چي د ښکليو د غاړې هار او د غاصب او مکار زاهد او د دوکه مار مجاهد د غاړې د لعنتونو کړۍ جوړوي. دی د چا، د کومي ډلې، د کومي لاري تربور نه دی. دی د تيارو، دی د شرارت، د شيطاني ارواحو او شيطاني کړو تربور او دښمن دی. هغه خو په دې برخه کي کله ناکله ان د هستۍ بښونکي په وړاندي هم خپله تربګني نه پټوي. شاعر بايد لوی روح ولري، شاعر بايد د لوی روان درلودونکی او د پراخ زړه خاوند وي. شاعر بايد د بې پايه تفکر، د نه ماتېدونکي ارادې، نه اېلېدونکي تکل، د سمندر سمندر ذوق، د پای ته نه رسېدونکو خيالونو، د ژور درک، د پياوړي پېژندني او نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېرېدوني ياد خاوند وي. تېر هغه وخت ښه دی چي د هغه له پېژندني او تجربې نه ننني ـ شخړي او اري کړای شو او فوکلور د تېر ميراث ژوند کول دي. د فوکلور تر ټولو غوره معنی په ولسی هنر، په تېره بيا ادب کي د ژوند د بهېر موندل دي. په فوکلور کی افسانې، متلونه، کيسې، نکلونه او ان اېلتي هم را تلای شي. د فوکلور تر ټولو نه يوه غوره ځانګړتيا په هغه کي د يادونو ژوند دی. ټولو ته به څرګنده وي او کنه چي باري يو موٰرخ دی، يو ملي موٰرخ، يو بامسٰوليته موٰرخ او يو د رازونو د راڅرګندولو په تېره بيا په پښتو فوکلور کي د تاريخی پېښو د پلټلو موٰرخ دی. هغه د هګل خبره د ټولنيز ژوند نه د پردې د پورته کولو موٰرخ دی. ښه شاعر همداسي وي چي د خپلي ژبي، د هغې له روحي توان نه د هغه د تخيل، عاطفې او ملي اندېښنو له ښکلاييزو اندازو نه هغه پرده لري کوي چي د انځورولو مخه يې نيولې ده.

د هغه شعر ښکلاوي، نابښکلاوي، تور او سپين او ډېر څه او څوک شعر ته ولېږدوي. هغه ارمانونه، هغه ويرونه، هغه خوښی ـ، هغه مينه، هغه کرکه، هغه په شاعرانه نه بيانېدونکي بيان سره، هر هر څه چي نور يې لا په خبرو کي د ويلو توان نه لري، دی يې شعر ته ورليږدوي.

که څه هم هغه پخپله هيڅکله د متعهد شاعر دعوا نه ده کړې، خو هغه تر زياتو متهعدو شاعرانو نه متعهد شاعر پاته شوی دی خو توپير يې له دې نورو متعهدو شاعرانو نه په دې کي دی چي باري د ملت، د خپلي ژبي، د خپل تاريخ او د خپل دوران په وړاندي متعهد پاته شوی دی. دی د رښا د ساتني او پالني، دی د ژبي او د هغې د ابياتو په وړاندي پوروړی او متعهد دی. د ده د دې ډول شعرونو يوه بله ځانګړتيا دا ده چي دی دلته تصويرونه داسي جوړوي چي هلته معنی او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مفهوم د تصویرونو په مرسته په ژوند ښېونکو او لمسونکو انځورونو بدلېږي.

باري پخپلو داستاني یا اسطوره ای شعرونو کي ځینی داسي سپېڅلي اساطیر چي پېړۍ پېړۍ پټې پاتي شوي دي راسپړي او ځېړي. د نکل یا داستان ویل له ولس سره، له ډېرکي ولس سره، دارېکو، د خبرو او د مخامخ کېدلو تر ټولو غوره لاره او چاره ده. هغه ولس چي پخپله د همدې کیسو، د همدې نکلونو او د همدې روایتونو اصلي سرچینه او زیږنده دی. ښه شاعر هغه یادونه، هغه خاطرې او هغه ټوله مروړې هستی د نظم په ښه، د شعر په ښه امیل کوی، هغه په ښکلایي انداز، په ښکلاییزه ادا او د عاطفې او تخیل په زیاتوالي سره خلګو ته وریادوي، باري هم د خپلي ژبي تاریخي بهیر، د هغې د ویونکو روحي خوځون لویو ابدي اساطیرو په وینا او، د هغو د اتلانو په خبرو د هغو په تاریخي پېر او د هغو په غم او خوشحالي کي لټوي او په خوږه شاعرانه ژبه یې ننني کوي.

د نورو ځانګړتیاوو تر څنګ کولای شو وو ایو چي باري ډېر هغه څه چي شاعرانه نه دي، شاعرانه کوي. عنعنه ماتول، صراحت، طبیعی وزن او په هغو کي د مکار غندنه د ده په شعر کي بل نوښت دی. هغه په دې افسانو کي موږ ته را په زړه کوي چي څوک یو؟ چیرته تلای شو؟ او څه کولای شو؟ په دې توګه ویلای شو چي هغه دلته هم خپل یاغیتوب ساتلی دی. هغه دلته هم له دوکې یاغي، له دروغو یاغی، له مکاره یاغي او له ریا یاغي پاته شوی دی. د ده همژبي باید زموږ د څو نورو ګوتو په شمار شاعرانو د شعرونو په شان د ده شعر هم د پښتو د ویښتیا نوې الفبې وګڼی. هر یو یې په ډېري مینی او تلوسې سره د هغه زده

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي ته پلتنې وو هي او کنه دوی به د خپل ملي ژوند پېژندنه کي همداسي نالوستي پاتي وي.

په مينه
ډاکټر عبداللطيف بهاند
ماسکو

جهاني ته

سباوون په تمه ناست تورو تيارو کي
زنګېدلی د غمونو په تالو کي
دا د ميني د دنيا خوږ انځور ګر ته
چي يې ځاله د عشق جوړه ده مغزو کي
دا زموږ د وخت هوښياره لېوني ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حـمید او د خوشال د پګړۍ ګل ته
د الفـت او د رښـــتین د بڼ بلبل ته
د مـکتب غــوره شاګرد د پیر محمد ته
چي یې تاج په سر کي ایښی دی غزل ته
د کـرور د میخانې ښـــکلي ساقي ته
جـهاني ته جــهاني ته جــهاني ته

قلــندر عبدالرحـمن د کور ډېوې ته
د حــمزه بابا په سر جـګې شملې ته
د مــیرویس نیکه د باغ خوږې مېوې ته
د پښتو ادب دې ښـــکلې تـرانې ته
د احــــمد بابا د ستر کهول لمسي ته
جـهاني ته جــهاني ته جــهاني ته
چي پانــوس یې سوځېدو سره اشنا دی
چي پتنګ یې د لـــمبو ســره اشنا دی
چي یې خـیال څه د فلک په رحم نشته
چي یې کــور له سوځېدو سره اشنا دی
میراث خــور د بېنوا او د غـــني ته
جــهاني ته جــهاني ته جهاني ته

دا ســـاقي چي د جـامو سره لوبېږي
دا خـــمار چی په نیشو کي نه مستیږي
چي کـري ځانته پخپل لاس دوږخونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زردشت چــي بل اور سره خوښيږي
دا په سوي مـذهب پوه مست دوزخي ته
جــهاني ته جــهاني ته جــهاني ته

چــی اورونه يې په کــورد پلار ژړلي
لــپي لــپي يې په هــر مزار ژړلي
چــي يې ټانګ د يرغلګر په سوک وهلي
ويني ويني يې په هـــر پرهــار ژړلي
د افــغان د درد او غــم په اور ستي ته
جــهاني ته جــهاني ته جــهاني ته

چــي خيبر او چي ميوند يې ترانه ده
پاني پټ يې د پلــرونو حـــماسه ده
چي پامــير او هندوکش يې د خيالونو
هــم شــمله ده هم کعبه ده ميخانه ده
د کابل د پت او ننــګ ساده سپاهي ته
جــهاني ته جــهاني ته جــهاني ته

چي ښـــکلا يې شور په سر کي لګولی
چــي خالونو د صــنم په زړه خوړلی
چــي سينه يې د غاټول سره سيالي کړي
د وزخــي سره په اور کی ســوزېدلی
دا په تلليو کــي زمـــوږه اوسني ته
جــهاني ته جــهاني ته جــهاني ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــي تر هر چا په ګناه باندي پوهېږي
چـــي له شـــیخ او له زاهده نه وېرېږي
له چړو او له رســـو يې پـــروا نسته
چـــي د دار حلـــقې ته خپله روانيږي
دا زموږ د عـــصر بې كـــچه ياغي ته
جـــهاني ته جـــهاني ته جـــهاني ته

دا لـــوی بحر چي و يالو کی نه ځايېږي
لامـــبوزن چـــي په څپو کي نه ډوبېږي

د قـــلم توره يې تل د لاس زېـــور ده
چـــي د ظلم د ښـــامار سره جنګېږي
د لايـــق او د اجـــمل دا سكني ته
جـــهاني ته جـــهاني ته جـــهاني ته

چـــي په نرخ او خريدار د زړه پوهېږي
پېرېـــدل چي په بـــازار د زړه پوهېږي
چـــي فـــرياد يې د خوږمنو زړو اواز دی
چي په جـــوړ او په بيمار د زړه پوهېږي
دې نيالـــګي زموږ رشاد لوی حبيبي ته
جـــهاني ته جـــهاني ته جهاني ته

چي ســـبزې کوبې د مســـتو پسرلو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ساقي سـره هم غاړي دی پيالو کي
چـي شور دی د سيني په خلوتګاه کي
چي احساس يې توپاني دی په شعرو کي
پـــخې ښې د پژواک او خلـــيلي ته
جـــهاني ته جـــهاني ته جـهاني ته

چـي دوږخ په اجـارو له فلک غواړي
منـــصوري نشې اخيستی دی دار غواړي
د خـــيام کوڅو ته ځي په بد مستۍ کي
د ګلاب مينه په کـــور کي د خار غواړي

دا خـــپلوان د شمس الدين او د داوي ته
جـــهاني ته جـــهاني ته جـــهاني ته

چـي ټاکلي يې خپل ځانته هديرې دي
د منـــصور او د فرهاد سره يې شپې دي
دا ســـر کښه د جنون پر بستر پروت دی
ماتي کـــړي يې د عـــقل زولنې دي
زر ســـلامه د کمال عـبد الباری ته
جـــهانی ته جـــهانی ته جـــهانی ته

+++

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو یيږ پېژنی دا څوک دئ؟

کله ولاړ سـي په خــيالونو سردرو ته پورته کېږي
کله کـښته سي درو ته سپين سندريږي يې يادېږي
کــله مل وي د کــوچيانو په کـــږديو کي اوسېږي
کــله ځان خـــپل زنداني کړي زولنې ورته شرنګيږي

بيا په مـــينه د جانان کـــي يادوي اغـــزن خوبونه
بيا وطـن شـــهيد شــــهيد وي يادوي سترې مزلونه
بيا له قـــهره او له جــوشه په ســوکو وهي ټانکونه
هــا زړي خاطـــرې ورشې وېښوي وېده مـــــغزونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله ځي تر کندهاره يادوي کاږه تګونه
کله ستايي کونړونه په حجرو کي چنګ برېتونه
کله پورته بدخشان کي لټوي ښکلی لعلونه
يا په دښتو د پروان کي دلاله وو سره ګلونه

بيا په خيال کي يو ځل ورشي د غازيانو و ټولی ته
بيا په اوښکو ورته ناست وي د وطن بوري مورکۍ ته
بيا په سرو اوښکو ژړېږي د شهيد ورور و خورکۍ ته
بيا ورليکي سلامونه د کوچني غازی سلګۍ ته

کله ستايي په وطن کي د غازيانو مورچلونه
کله غندي د بيدردو او نامردو چپاوونه
کله ستايي د باتورو جنګياليانو سنګرونه
کله غندي په کوڅو کي بېګانه او پردي پلونه

بيا خيام وي بيا باران وي بيا پيالې وي
ميله وال له ښاره ووځی د بابا صاحب مېلې وي
د يارانو په ټولۍ کي هم سندري هم نغمې وي
وريادېږي يي جونګړه رڼ کړې خپلي شپې وي

بيا زاهد او معتصب ته رياګاني ورپېغور کړي
بيا په شعر او په خيال راته سينګار د بابا کور کړي
بيا ورځي تر خپل جانانه بهانه د ابا ګور کړي
چي بيا وروسته رقيبان يي په محفل کي ورپېغور کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا په خپلو سترګو ویني د پېغلانو ګودرونه
د تیارو اجاره دار پکښې کړلي افتونه
پېغلې نه شي وړای ګودر ته شنه منګي او امېلونه
په ګودر کې د پېغلانو د پردیو مورچلونه

بیا کابل وي مستي پېغلې یې پښې لوڅې وریا دېږي
یتیمان او بېر سري ماشومان ور ته ژړېږي
کلاګاني د بابا یې د پردو په لاس نړېږي
په ناورین د زورورو عزتونه خرابېږي

بیا ځوانانو د وطن ته په خوږه ژبه ګویا دئ
وایې پرېږدئ سنګرونه دا وطن مو د ابا دئ
د مورچل و ځوان ته وایې چې دا کلی زما او ستا دئ
تا د خور ټکری پېیلی دا دستور د نا اشنا دئ

کله غاړه د هلمند کې راته ستایې اتڼونه
د هلمند نه جلاله ته وړي شرنګي او امېلونه
کله ځي د هندوکش نه یوار ګوري خیبرونه
کله ځي وهډ پروته را شمیري ماشوم قبرونه

بیا پر لویه لار روان وي وپښوي ویده خوبونه
بیا د اوښکو په زورونو ورانوي کښلي خطونه
بیا بوډی اسمان ته وائګي نور دي نه وړم فرمانونه
ما یوه سجده منلې نور یې نسته محرابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا په سره غرمه میوند وي بیا ایوب او ملالۍ وي
بیا بولدک وي بیا لښکري ورسره چي تورپېکۍ وي
بیا میرویس وي بیا جرګې وي ګورګینانو چي سلګۍ وي
بیا بابا توره ایستلې د غازیانو چي ټولۍ وي

کله ډاډ وي لارویانو او لاروکو قافلو ته
چي هاتللي په سېلونو توتکۍ به بېرته راسي
کله مل وي د پردېسو او غمجنو مساپرو
وایي توري شپې تېګرېږي دا وطن به زما او ستا سي

کله زېری شي ساقي ته او غوږ کي ورته وایي
د حمید د ترانو او شنو پیالو دور به بیا سي
کله تور چېه کاکل د خپل جانان په خوب کي وېني
په تعبګیر کي د زاغانو پایکوبونه به رسوا سي

بیا د خیال په ټال یاغي سي تاږخونه وریادېږي
هغه توره د بابا یې هر ګړی مخ ته ځلېږي
وایي ولي زموږ غازیان له قبرو نه راپورته کېږي
دا ژوندي په مړو حساب دي چي وطن پې لیلامېږي

تاسو یې پېژنئ دا څوک دئ؟
دا ازل ته یاغي سوی
چي جانان یې خپل وطن دئ
او وطن یې پردی سوی
چا په غوږ کي راته ووې

(c) ketabton.com: The Digital Library

" زه یې پېژنم غني دئ دا زړور دا ببر سری "
ما وې نه ګـــرانه غلط سـوې زموږ د هـيلو
" جــهاني " دی د جانان په لــمبو سوی

& & &

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهانى څوک دئ ؟

د هیواد خوږژبی، نازکخیال او نامتو شاعر او لیکوال او له هېواده هغه مساپر اشنا یادوم، د چا د لمر ښار چي تروږمۍ نېولى دى او خونه يي د مرګي له ساندو ډکه ده. د هیواد د ځوانانو په لاسو کي يې پردي تېغونه دي او بي سترګو توري چلوي.

د غلیم خیرن لاسونه يي د هیوادوالو په سپېڅلو وینو سره دى، کلي او کور يې د کاڼو مالت جوړ سوى دى. د ده د ناز وطن ته د اغیارو مرکې رابلل کېږي او پردي يې د خوبونو تعبیرونه کوي.

د پېغلانو په ګودرونو يې د پرديو سنګرونه جوړ سوي دي. د ګلانو په وطن کي يې اغزيو پېري کرلي دي او د شپې شیطان يې د دیدنونو ماښام تورولى دى. دى چي اغزى اغزى ژوندون تېروي د خیالونو پر اوږو و خپل جانان ته چي د ده ګران هیواد دى مسافري سجدى ورلېږي.

شاعر چي د ملالي سرتوري د نامحرمو په ولات کي نه سي زغملاى یاغي کېږي، د ازل خزانونه نه مني او د حق د لېونو لښکر جوړوي د پېریو طلسم ماتوي او د قدرت زولنې شلوى. کله ټانکونه په سوکونو اوبوي او کله خويې د قهر چیغي د غلیم د بنګلې چت را لړزوې. دى فیصله کوى چي دا ولس د ابلیدلو نه دى او د زاغانو جنازې له خپله باغه باسي، د خپلو رنځورو کنډوالو اسوېلي ته په لپو لپو ژاړي او د غازیانو د بګړیو د وېنو څاڅکي يې زوروى، نو ځکه دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ د قافلو ملګري کېږي خو د ده مغروره ککرۍ ترڅمکي نه ورځي.

دی دا کړې وړې بګړۍ راغونډوي او د غليم په بنګلو کي بل ميوند جوړوي، د چنګېز پر کور ناورين د خپل هغه غيور ولس چي د اورنګ خنجريې پڅ کړی دی او د فرنګ توپونه يې خاموش کړيدي مېړانه او سربښندنه و غليمانو ته وريادو.

جهاني "شنه اسمان ته د خپلو غرونو زلزلې وريادوی" د ملالي ميوندۍ چيغي په شنه اسمان اوري او د رېدي او تورپېکۍ کيسې په لوړ آواز بيانوي. د فتحي په جشنونو کي هېڅ شک نلري ځکه دی خپل قام يو توپاني قام بولي. د حسين جامې اغوندي او تر خپل جانانه تنها ورځي، د زولنو شرنګهار ته په ورين تندي ور روان دی لکه منصور پردار ورته خېژي او د سکروټو په قلم ورته اشعار ليکي.

عبدالمجيد

ډنمارک ۲۰۰۵ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهاني د ژوند ليک په اړه

خوښ يم چي د هيواد د شعر او شاعرۍ په هسک کښي د يوه ځلېدونکي ستوري ښاغلي عبدالباري جهاني د ژوند ليک په اړه څه ليکم، ښاغلی جهاني که په خپل هيواد او هيوادوالو کښي منلی او د اوسمهال د پياوړو، غښتلو او سرواله شاعرانو او ليکوالانو څخه ګڼل کيږي، د هيواد د پولو څخه په هغه خوا هم د ښه نامه څښتن دی، دغه ليکنه کندهار ته د ۱۳۸۴ ل کال کي د دوی د راتلو پر مهال د غوايي د مياشتي پر (۱۴مه) نېټه په تېرو درو کالو کښي په پرله پسې توګه د درېيم ځل له پاره د اطلاعاتو او کلتور رياست له لوري د دوی په وياړ د يوې درنې او لويي شعرغونډې د پيلېدونکي وينا په توګه ما عبدالمجيد بابي واورول، دا چي په هغې کښي د ښاغلي جهاني د ژوندانه په اړه څو ټکي څرګند سوي وه له همدې امله کله چي نارنج خپرندويه ټولني ته د دوی همدا نوې راغونډه سوې شعري ټولګه (کوه طور) د چاپ له پاره سپارل سوې وه نو دا خبره هم ياده سوې وه چي همدا ليکنه دې د همدې ټولګي په سرپاڼو کښي ځای ولري، که څه هم په هغه شعرغونډه کښي هم ما يادونه کړې وه چي زموږ دغه نوموتی او پېژندل سوی شاعر د چا له لوري پېژندني ته اړتيا نه لري او ټول يې پېژني خو د دغسي مېړنيانو د ژوندانه د بېلا بيلو اړخونو بيا بيا يادونه هم د نن او هم د سبا له پاره د ارزښتونو څخه خالي نه وي، د دوی د پېژندني په اړه چي ما څه راغونډ کړي هغه ستاسو په وړاندي په لاندي توګه ايږدم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاغلی عبدالباري جهاني د نن ځخه ۵۷ کاله دمخه په ۱۳۲۷ لمریز کال د کندهار ښار کابل دروازې ته نژدې د بامیزو د کوځې په ختیځه څنډه کښې د خپل سوداګر او شتمن پلار ارواښاد عبدالاحمد خان په کور کښې زیږیدلی دی. ښاغلی جهاني د پلار لومړی زوی او پلار یې د خلکو او دوستانو په منځ کښې د ښه نوم، پستې ګذارې او ښه چلند څښتن و.

د ښاغلي محمد معصوم هوتک په وینا جهاني لومړنۍ دودیزه زده کړې د ملا نور محمد ځخه تر لاسه کړې دي. کله چې د هغوی د ژوندانه ګړې د رسمي لیک لوست تر پولي رسېدلي نو یې په کندهار کښې میرویس نیکه لېسې ته مخه کړې او تر دوولسم ټولګۍ پورې یې همدلته د لوست او زده کړې د پړاوونو یو ټاکلی پړاو بشپړ کړ. وروسته یې د کابل پوهنتون د ادبیاتو او بشري علوموپه پوهنځي کښې د تاریخ او جغرافیې په برخه کښې تر ۱۳۵۱ ل کال پورې لوړې زده کړې وکړې.

ښاغلي جهاني د پوهنځي په ټوله موده کښې د شعر و لورې ته په پراخه کچه مخه وکړه، شعر یې ښه وپاله او د هغه روزني ته یې ټینګه ملا وتړل ځو نن دا ویاړ لري چې په هیواد او د هیواد ځخه د باندې په فرهنګي او ادبي سرېیو او کړیو کښې د یوه وتلي او منلي شاعر په توګه ځلېدلی دی. دا چې نن د هغوی شعر ښکلی، منلی او د پختیا تر پولي رسېدلی دی دا د هغوی مینه ده چې د شعر سره یې د همهغه مهاله چې لا زېکی و'پاللې او روزلې ده. کله چې په میرویس نکیه ښوونځي کښې په لوست بوخت و'د پښتو د نوموتو شاعرانو شعرونه د ده د فکر او ذکر مشغولا وه. په دغو مشغولاوو او بوختیاوو کښې جهاني د لوړ تخیل تر هغې کچې ځان ورساوه چې له ځانه یې جهان ته لاس وغځاوه، د ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلي شعرونه د خپرونو ښکلا سوه او د ډېرو لويانو، مشرانو او ځوانانو د پاملرني، کتني او اورېدني وړ وګرځېده او په دې توګه لا تر اوسه که د ځان و نور د جهان سوا و کله چي بيا د دغه جهان و جهان ته د بل جهان څخه سره په رابهېدو سوه او زموږ جهان يې سره تبې وګرځوله د مليونونو پښتنو او افغانانو سره د دې جهان جهاني هم کړه وکړه د خپلو خلکو د کړاوونو او ستونزو څخه د ډکو او ترټلو ورځو ليدو تر دې پولي وکړاوه چي ځان ځني هېر او خپل بېوزلي ولس ته يې په بېوزلۍ کښي داسي د تسل مرغلري راغونډې کړې چي د ورکو د (ورکي مېني) په ورکو او اشلو پشلو پاڼو کښي د ورکو زړونو درناوي او سلامي زموږ دغه ورک ورور هلته هم جهاني کړ، داسي جهاني چي اوس يې خپل او پردي ټول د يوه پاخه، وتلي او منلي شاعر په توګه پېژني، هغوی د شعر په نړۍ کښي د يوه نوښتګر او نوميالي شاعر څېره د ځان کړې، داسي شاعر چي د شعر منځپانګه او ورسره هنر او ښکلا يې هم ښاغلې او غښتلې ده چي د هيوا د د اوسمهال د پښتو شعر برخه ورباندي وياړي.

که رښتيني پرېکړه وسي دوی ته د دوی همدغو غښتلو او ښاغلو شعرونو د اوسنيو پښتو شاعرانو په شاعرانه يون کښي د ګوته په شمېرو مخکښانو تر څنګ د مخکښۍ لنګوټه ورپر سر کړېده او که دغه ټوله خبري په څو لنډو ټکو کي راونغاړو نو بايد وويل سي: جهاني يو استعداد دی او شعرونه يې په پښتو ادب کښي د څرنګوالي، ډول او ښې او هم د ښه او شعري موازينو په ګېڼه پسولل سوې زېرمه ګڼلای سو.

د دوی په برخه کي دا پرېکړه نه زما ده او نه د هغه او دغه چا ده. دا پرېکړه د ولس پرېکړه ده، دا د ادب پوهانو او لويانو پرېکړه ده او دا د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر د خوښوونکو او مینانو پرېکړه ده او پر دغو ټولو باندې د منلو او مهر لګولو پـه توګه دا د هیـواد د وتلي او منلي لیکـوال، څېړونکـي، ژبپوه، شاعر او تاریخ لیکونکي ارواښاد علامه رشاد بابا پرېکړه ده.

چې دا پرېکـړه د ټولـو پرېکـړو او د دوی پـه برخـه کـښې د ښـو اندونو د څښتنانو د نظرونو د قبلوني له پاره ډېر ښه لاسوند ګڼلای سو.

هغـوی فرمـایي : "ښـاغلی عبـد البـاري جهـاني ځـوان پـښتون شـاعر دی، زمـا پـه خیـال ابتکـار او سلاسـت د ده د شـعر ځانګړتیـاوې دي...

د ده پـر نغمـو مـستي نـاڅي، او د ده ترانـو تـه شـاپېری اتـڼ اچوي... د جمال جلوې لـه ده څخـه ځان او جهـان هېروي.پـه دغـه جذبـه کې نه دی ځاني دی نه جهـاني، د احتسـاب بېره یې لـه زړه وتلې وي، د مغـانو پـر دوکـانونو پـه ډېره زړه ورتیـا ګرځي، پـه خورا بې احتیـاطي د میخانو تړلي دروازې ورټکوي، د حسن پر کعبو طوافونه کوي. د میني د بت پر پښو تندي موږي، ځکه نو زه دی یاغي شاعر بولم.د ښاغلي جهاني د فکر شهباز د نوو معناوو په ښکار پسي ډیري هسکي الوتني کوي او بې ښکاره نه راستنيږي ځکه نو زه دی مبتکر شاعر بولم...

دا ځـوان شـاعر زیـار باسـي د ګـران وطـن پـر شـمه بانـدي سرښـندونکي پټنهـان د سـتی کېـدلو لـه پـاره راوبـولي. د ده شـعر بـې مبالغې د افغان ولس د ویښتیا له پاره هغه سوي چغې دي چې ږغ یې پـه اورېدلو کې د غوږ او پـه لوستلو کې د سترګو لـه لاري بځرکي پاشي. رنځېدلی او کړېدلی افغان ولس ملي وحدت تـه هڅوي. د ده استعارې هغه تارونه او کنایې هغه ستني دي چې زړونه سره ګنډي...

د دې اسکېرلي ولس د سوځېدلي او لولپه هیواد په کربلا کي جهـاني د حق پـر شـهیدانو سـاندي وایـي او کلـه د یزیـدانو پـه لټـون د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماغزو پـه غـوږو مـشالونه لګـوي. زه د ده د طبعـي پـه سـينا کـي هغـه رونښاوي وينم چي د ډيرو به د هغو ديدار نه وي په نصيب سوی..." .

درنو لوستونکو !

د ښاغلي جهاني په اړه به ډېر ، ډېر څه ووايي، خو ډېر به د لوی ښوواند علامه رشاد بابا سره د دوی د همدغو لورينو پـه برخه کښي همږغه وي. نو زه هم د ډيرو سره هملاری کېږم او د جهاني په برخه کښي د علامه بابا همدا پيرزوني د خپلي ليکني له پاره بسندويه ګڼم.

په درنښت

عبدالمجيد بابی

د کندهار د اطلاعاتو ، کلتور او ګرځندوی رئيس

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناجات

د جانان د بلا مخ ته خدایه زر ځله مي سپر کې
لکه غشي پر سینه مي د رقیب ور برابر کې

چې پرون یې ور په یاد سي د دښمن د بورو وارو
یوه چیغه مې لا پورته پر شمشاد او پر خیبر کې
بیا شرنګی د سپینو تورو بیا محمود وي بیا اشرف وي
پر لښکر د غلیمانو د مرګي د پوځ ګذر کې
بیا میدان د پانی پت وي بیا ګلګوني توري راسي
پر لښکر د مرهټي مې د احمد لاسونه بر کې
چې مړژواندي ورنه تښتي افسران د پرنګیانو
په کابل کي مې آسمانه بیا پیدا وزیر اکبر کې

بیا ملاله په میوند کي بیا ایوب در څخه غواړم
بیا مي لاندي تر اسونو د دښمن خوني لښکر کې
له امو تر ارغسانه له کنړ تر هریروده
د لستوڼي ښاماران مي یو په یو زهر او زبر کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یــوار بیــا راتــه تــاوده کــې زمــا د قــام ســاړه زګونــه
بیــده بخــت راتــه ویښ کــې را پخــلا مــي مــرور کــې
بیــا جــشنونه پــه ښــاروکــي اتڼونــه پــه دښــتو کــي
بیا پیغلوټی پـه خېمو کي بیا مي کور پـه کور اختر کې
لــه پــامیر تــر کنــدهاره لــه هلمنــده تــر مــزاره
اولــسونه مــي پــه چیغــو ربــه یــو پــه یــو خبــر کــې
چې یو روح سي بل یې تن سي یو یې سر بل یې بدن سي
چــي جــارېږي یــو تربلــه یــو میــرا بــل قلنــدر کــې
لــه کنــړه تــر ارغنــده لــه پنجــشېره تــر میونــده
هریو بوټی مي سوما کې هریو څاڅکی یې کوثر کې
چي دا لمر وي دا اسمان وي د پښتون قام دي ودان وي
د دښــمن عمــر یــې خدایــه لنډ د ژمــی مــازیګر کــې

چي رندې کي غبر کي سترګي د فرنګ د میراث خورو
د مرګــي لــه خوبــه ویښ مــي د افغــان بیــده ټبــر کــې
هم یې ویښ کې له خوبونو هم الفت ورکې د زړونو
هم یــې تــن جــوړ کــې لــه زغــرو هــم رڼــا د عقــل ورکــې

چي جهــان ورتــه حیران وي چي خجــل ورتــه سیالان وي
زمــا د هــر وګــړي ســترګي آیینــه د ســکندر کــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهـاني چـي پکـښي ليکـي د زمـري اولـس نظمونـه
هـرآوازيـې د بـلال کـې هـره لوېـشت ورتـه منبـر کې

۸/۱۲/۲۰۰۱
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

خدایه کوم لوري ته ځمه نه د ځان نه د جانان یم
نه له ښکلیو یاغي سوی نه د زلفو بندیوان یم

زړه مي ځي د ساقي کور ته آیینه مي بولي ګور ته
ما د مني رنګ اخیستی نیم بوډا یمه نیم ځوان یم
نه مي ږغ چاته اشنا دی نه سندري مي څوک
اوري
له منزله ناخبره کښېوتلی په کاروان یم
له رحمانه مي زده کړی متانت د درویشانو
په بهار او په خزان کي مستقیم په خپل مکان یم
دا یوه شېبه هستي مي د نیستي په نوم راوړې
لکه اوښکه د رته راغلم په بڼو کي اوېزان یم
نه راتلل مي په اختیار وه نه په تللو مي خبر یم
د شبنم په دود راغلی د شبنم په دود روان یم
نه سندره سوم د میني نه کیسه د نیمو شپو یم
نه فرهاد یمه د غرونو نه مجنون د بیابان یم
نه خلیل سوم د اورونو نه خیام د محفلونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه منصور یم د دارونو نه د کاڼو په نښان یم
سرخیږي دي سوه په برخه ځه رهي سه لیونتوبه
د سکروټو پر سر یون دی د خیالونو جاله وان یم
مبارک دي سه خوبونه زلیخا لمن مي نیسه
د یعقوب د اوښکو پل یم رسېدلی تر کنعان یم
وزرونه مي راوړي چي تیار هغه د یار دي
نن یې وسوځه پانوسه زه چي خان یم په یاران یم
یو نصیب یو جهاني دی څو سندري د اغزیو
تریخ تاراج دی د غوټیو زه همزولی د خزان یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

یار چي له اغیاره سره مل سو اوس به څه وایو
درد چي له پرهاره سره خپل سو اوس به څه وایو
ولاړو د شهیدو سفرونو له کاروان سره
ورک چي مو له سیوري سره پل سو اوس به څه وایو
موږ خو پسرلي ته د ګلونو کجکول ونیوی
اوریې د اوربل پر سینه بل سو اوس به څه وایو
خپل نصیب مي لاره پر سکروټو راښوولې وه
ورک مو له منزل سره مزل سو اوس به څه وایو
موږ په قافلو کي غبرګي سترګي پسي یو وړلې
ولاړی د یوسف کمیس بدل سو اوس به څه وایو
ما تر کوه قافه پوري هر قدم شمېرلی و
خپل قسمت په لار کي راته غل سو اوس به څه وایو
ما لا جهانی زلمي کلونه ورته ایښي وه
ږغ مي په کوګل کي د اجل سو اوس به څه وایو
ویرجینیا ۱۵/۸/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

راځـه زه بـه غـزل درتـه لـيکم تـه راتـه ګـوره
پـه تـورو بـه دي شـونډي مچـوم تـه راتـه ګـوره
د زړه پـه شيش محفل کي دي تـصوير پيوندومه
پـه خيـال کـي بـه دي زلفـي لوبـوم تـه راتـه ګـوره
محفــل تــه مــي راوړي نذرانــه دي وزرونــه
بــورا رنګــه بــه ځــان کبـابوم تــه راتــه ګــوره
پـښېمانه مـي تنـدی دی د ځـوانۍ لـه سرکـښيو
محراب ته دي سجدې درپسي وړم ته راته ګوره
بوډۍ لاس بـه مـي نيسي لـه ګلرخ ساقي جامونـه
زلمـۍ زلمـۍ پيـالې بـه تـشوم تـه راتـه ګـوره
د عمـر لـه دوږخـه مـي ځنځيـر درتـه راوړی
دانـه دانـه توبـه مـي مـاتوم تـه راتـه ګـوره

ازل مـي پـه غوټيـو کـي نـصيب نـه و سـاتلی
سـينه بـه پـه اغزيـو سـولوم تـه راتـه ګـوره
درځـم لـه لېونيـو وينـو مـست او رنګېـدلی
جنـون تـه بـه مـي کـاڼي ژړوم تـه راتـه ګـوره
کاڼـه بـه مـي پـه چيغـو کـم غوږونـه د وختونـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شین چتر د اسمان به لړزوم ته راته ګوره
وعده مي له فرهاده سره نوې کړه جانانه
تیشه مي پر تندي باندي دروړم ته راته ګوره
نصیب له جهاني سره جوړه یمه راوړی
زخمي سلګۍ په اوښکو اوبوم ته راته ګوره

۳۰/۸/۲۰۰۴

واشنګټن ډي سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ولاړل چي پرون يې د قسمت ما ښام ته وخندل
نن په جګه غاړه يې منصور مقام ته وخندل
څنګه به په سرو سترګو د قتل ګناه وژاړي
موږ خو د خپل حق د اناالحق پيغام ته وخندل
پرېږده محتسبه د خرقې د دوه رنګۍ جنت
موږ په يو رنګي کي دوږخي انجام ته وخندل
چا د انګوري شونډو مستۍ دلته راوړي يو
شرنګ مو د سندرو د کوثر و جام ته وخندل
راسه په رڼا کي د پرهېز جنازه وباسو
شيخ چي د منبر پر څوکه خپل کلام ته وخندل
رنګ د لېونتوب يې ايله نن په سترګو وليدی
خم په وچو شونډو کي چي زموږ خيام ته
وخنـــــــــــــــــــــــدل
ولاړی جهاني د خپل نصيب د قافلې سره
کرښو د تندي يې د ازل مرام ته وخندل
۲۰/۱۲/۲۰۰۲ ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

راځې چې پر دې لاره پیغامونه به راوړې
ځولۍ ته د خیالونو مې ګلونه به راوړې

زاهد مې په سبا سبا زلمي کلونه یوړل
ساقي توبه مې خرڅه کړه جامونه به راوړې

قسمته له یارانو په توپان کې یم بېل سوی
ساحل د رخخه وړی یم موجونه به راوړې

پوهېږم چې رانه غله اوس مې سترګې
ورلېږمـــــــــــــــــــــــــــــه
جنونه هوښیار یږم ځنځیرونه به راوړې

رقیب مې په سکروټو جنازې ته لار نیولې
رویباره تر مزاره سلامونه به راوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غرور مي په تندي کي سوځوم درته راځمه
سجدې ته مي جانانه محرابونه به راوړي

چي سترې دي له ژونده يم محفل ته درغلی
پانوسه وزرونو ته اورونه به راوړي

کنعان ته مي ويلي جهاني ماشوم خوبونه
د ستورو تر ګودره تعبيرونه به راوړي

۴/۹/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

کله ورک یمه په ځان کي کله ستا په تماشا سم
هم تصویر هم آیینه سم هم پخپله درته راسم
له محل څخه د روزم بې خبره لکه اوښکه
لا می پل اخیستی نه وي چي په لار کي نیمه خوا سم
چي پخپله مي د ربولې د ختین صنم سجدې ته
بیا په کومو سترګو درسم بیا په بیرته څنګه ستا سم
نه خبر په خپل وجود یم نه اختیار مي دی راوړی
کله شمع د محفل یم کله سوځمه بورا سم
کله زه پر خیال مین یم کله خیال راپسي ګرځي
کله چیغه د جنون یم کله حسن د لیلا سم
د نسیم پر اوږو راغلم له شنبم سره مي شپه سوه
د ذرې د کور مېلمه وم زه به څرنګه پیدا سم

خزانه یم د رازونو په دې خپل ذره وجود کي
کله شپول د طوافونو کله کور د کبریا سم
دا یوه کیسه د مینې بې حسابه شونډې وایي
کله ښکار سم په کنعان کي کله تور د زلیخا سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تنها کو مې کړل ستړي د اغزيو د کور غشي
په خلوت کې مې پيدا کړې نور به ذکر د راپيا سم

له ذرې تر کهکشانه قلم يو نوم را ښودلی
د اغيار په نامه څنګه په ګونګې ژبه ګويا سم

له خليله تر منصوره هنګامه د نار او نور ده
زه پتنګ ته مې لمبه يې اوس به څرنګه تنها سم

له ازله تر ابده يو جرس يوه نغمه ده
د حيرت په قافله کې کله طور کله سينا سم

جهاني ته دي ورکړی له نامه سره تقدير دی
هر نفس را سره مل يې يو دم څرنګه بې تا سم

۳۰/۹/۲۰۰۴

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

چې دې هجر ته پیدا شپه د ازل یم
وایه څنګه به سوځلی اور د بل یم

بېله ما منزل ته نه سې رسېدلای
د اوږده سفر په لار کې دې یو پل یم

که هر څه دې په نظر وړوکی ښکارم
ستا د عمر په یوه شپه کې مشل یم

ما ته مه راوړه دارو له پاړوګرو
زه د خپل زګېروي په زخم کې درمل یم

بې وزره، بې هدفه مې پرواز دی
له شبنم سره راغلی خپل اجل یم
د پیړۍ له پرهارو مې وینې څاڅي
د نصیب غشیو ویشتلی یم کابل یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېگانــه بــه د مرګــي پــر نيلــي سـپور ځـي
پخــوانی دي د ګــودر د ديــدن غــل يــم

د زلمــۍ مينــي پــه ســترګه راتــه ګــوره
جهــاني درتــه راغلــی يمــه خپــل يــم

۲۰۰۴/۱۰/۱۹
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ماتـه د وصـال او د هجـران کيـسه معلومـه ده
زړه تـه مي رويبـاره د جانـان کيـسه معلومـه ده

هرڅـه دي د سـرو سترګو پـه ژبـه راتـه وويـل
زمــا د ارمــانونو د خــزان کيــسه معلومــه ده

ماتـــه ســـرابونه د اميـــد پـــر کربنـــو مـــه ښـــيه
زمـا تـږي جنـون تـه د بيابـان کيـسه معلومـه ده

ماتـــه د ازل پـــه ګوتـــو وليکـــل رنځـــور قلـــم
زخـم تـه مـي ګرانـه د درمـان کيـسه معلومـه ده

څه به له قاتل څخه مهلت په هره شپه غواړو
ماته يې په سترګو کي د ځان کيسه معلومه ده
مه راوړه تندي تـه مي انکـار پـه انګـارونو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا ته مې نمروده د ایمان کیسه معلومه ده

څه به مې بوډا نظر ته نیسې د حیا پلو
ما ته دې پر شونډو د پېزوان کیسه معلومه ده

نوري په څپو کې الاهو سندري مه بوله
رنګ د زمانې کې د توپان کیسه معلومه ده

ولاړل جهاني زاړه یاران بیا به ستانه نه سي
وای ملاجان د بل جهان کیسه معلومه ده

۲۰۰۴/۱۰/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ستا خیال مي په قدم قدم ملګری و درتلم
زر ځله دي په لار کي پریوتم پورته کېدم

آذر رنګه مي ځانته په تندي کی وې تراشلی
د خپل هنر پر ګوتو مي سجده غوندي لوېدم

دا زېری د وصال که د بېلتون و خبر نه یم
چي تا له ره درتلمه پر خپل ځان مينېدم

د شمعي له محفله مي پند ونه وه اخیستي
په خوله کي لمبه نه وه په سینه کي سوځېدم

اسمانه له زخمونو مي فریاد نه دی راوړی
سنګسار ته چي ورتلمه پر مزل مي ژړېدم
د عقل په ډېوه مي اشنا لاري کړلې ورکي
رڼا ته وم راغلی په تیارو کي ډوبېدم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي هر څه د تيارې کوګل ته تلمه پوهيدمه
چی ستا په آيينه کي لکه وړانګه ځليدم

چي څنګه مي په خپل نامه دروغ کړه خبر نه يم
په خپله ګناه پوه سوم چي په دار کي زنګېدم

يو خوب مي دی ليدلی جهاني تعبيريې څه
دی؟
د رنګ په سمندر کی لکه څاڅکی ورکېدم

۲۲/۱۱/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د قلـم پـه ژبـه پـوه يـم چـي پرېشان خو بو نـه ويـنم
د وصال پر مړوند پروت يم د هجران خو بونه وينم
تـوره شپه ده سـمندر دی سيلیٔ الـوزي څپـې دي
د سـاحل پـر پـسته غېـږه د توپـان خو بونـه ويـنم
نـه ډوبيـږم پـه څپـو کـي نـه مـي لار پـر ګـو د روزي
د نـصيب سترګي مي سرې دي د اسمان خو بونه
ويـــــــــــــــــــــــــــنم
د ازل کــانـې ويــشتلی زر ټــو ټې لکــه هينــداره
چي په خيال کي درسره يم د خپل ځان خو بونه وينم
ستا د حسن په سپيدو کي لکه خال داسي څرګند
يــــــــــــــــــــــــــــم
پـه محـراب کـي دي بـلال يـم د آذان خو بونـه ويـنم
لــه رحمانــه مــي راوړې يــوه شــپه د درو يـشانو
پــه قــدم ځمــه تـر عرشــه د جانــان خو بونــه ويــنم

د ګلونــو لــه مالتــه د اغزيــو ښــار تــه راغلــم
د مجنــون پــه قــدم ځمــه د بيابــان خو بونــه ويــنم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د وصل زیری راغی هر قدم راته منزل سو
د جرس په تمه پایم د کاروان خوبونه وینم
شپې د عمر مې بوډۍ سوې لا سبا نه را رسیږي
قلندر دي یم په لار کي میرا جان خوبونه وینم
سپین وېښته می راته ژاړي مسا پر زلمي کلونه
زه هنوز ګودر ته ځیریم د پېزوان خوبونه وینم
له رباب سره زنګېږم جهاني چی وینښ مي نه کي
درخانۍ له نغمو څاڅي آدم خان خوبونه وینم

۲۲/۱۱/۲۰۰۴

ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د رحمان بابا د غزل په اقتفاء

څــو جفــا قبولــه نــه کــړې د اغيــار
وبــه نــه وينــې پــه سـترګو مــخ د يــار

"څــو جفــا قبولــه نــه کــړې د اغيــار"
لــه نــصيب سـره دي نـسته نـوم د يـار

هــره لاريــې د جنــون پــر وطــن وزي
رباتونـــه يـــې کرلـــي دي پـــه خـــار

دا وطــن د بېلتانــه کــور د هجــران دی
د وصــال پــر پــانوس شــپې دي د انګــار

ايلـه نـن پـر هـوښ راغلـی يـم يـارانو
عقـــل راوړې زولنـــې کـــرار کـــرار
چې هـر پـل مـې د ازل پـه وينـو کښلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه بـــه څرنګـــه پرېږدمـــه هغـــه لار

لکـه شـمع پـه لمبـه مـې ژونـد ترلـی
قـسمت را کـړ پـه سـکروټه کـې قـرار

دا د کومی منصوري چيغې افسون دی
ايينـه مـې ښـيي مـخ د خپـل نګـار

چې کوڅې يې سوې په نوم د غمازانو
راتـــه مـــه يـــادوه نـــوم د هغـــه ښـــار

جهـاني نـن د رحمـان پـه ليکـه راغلـم
درتـه ښـيم پـه قـدم د عـرش رفتـار

۲۳/۱۲/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

کیسې مې د سوځلي ګلستان مه یادوه
په کور کې د بلبلو مې زاغان مه یادوه

پوهېږم چې پردی سومه د مینې په وطن کې
اغیار راته په کور کې د جانان مه یادوه

اسمانه تر لمنې دې په سوال نه یم راغلی
نسکورو پیمانو ته مې یاران مه یادوه

تندې مې په څپو کې ځوانیمرګې شپې منلې
د ماتې بېړۍ کور ته مې توپان مه یادوه

د شپې تورو منګولو اوربلونه دې وژلې
زلمیو هدیرو ته مې پېزوان مه یادوه
له شمعې تښتېدلې دې لمبې د محفلونو
پانوس ته په تیارو کې پتنګان مه یادوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لښکر د ابو جهل دي چښلي د حق وینی
د زړه شهید بلال ته مې آذان مه یادوه

د سیوري په ګامونو جهاني درسره ځمه
تناکو ته اغزي مې په هر آن مه یادوه

۱۸/۸/۲۰۰۴

ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زما د زخمي زړه له کوګله يې غوغا وړې ده
د رقيب ضد مې له ليمو څخه ژړا وړې ده

کلونه کيږي نه آواز نه يې نکلونه راځي
چا د مجنون له غلبلو څخه بېديا وړې ده

نن له خلوته څخه ږغ د ذکر نه راوزي
شيخ د شرابو په پياله پسې بوريا وړې ده

اوس يې د غله ديدن له شرمه ستر ګي نه
تخنيږي
شيطان د پيغلو له وطن څخه حيا وړې ده

نور يې د ښتونه د لمبو له ګرمۍ ښکلي نه دي
چا د کيږديو له ماښام څخه رڼا وړې ده
نه څوک راځي نه مي رويبار پر ژبه زيری لري
چې لېونۍ ميني مي بيا د چا ښرا وړې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس به له لاري څنګه ګرځي پښتانه قولونه
د دې تورونو يې په سل ځله سزا وړې ده

جهاني پرېږده د جانان او د وصال خوبونه
ستا له قسمته يې هغه شيبه په غلا وړې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

راځه یوه شېبه مې مل سره زه یوازې یمه
په دې پردې ښار کې مې خپل سره زه یوازې یمه

زه لکه سیوری د تیارې کفن ته ولوېدمه
پر تورو لارو مې مشعل سره زه یوازې یمه

زما په اورغوي کې یې کرښې د بېلتون وهلې
په خوب او خیال کې مې کابل سره زه یوازې یمه

د رقیبانو انګولا مې کړلې چیغې ورکې
پر تور لښکر باندې یرغل سره زه یوازې یمه

د لته له چا سره کیسې د بېلتون وژړوم
راته نغمه راته غزل سره زه یوازې یمه
زما د وصال د نصیب لارې دې اغزو نیولې
نن د جانان د کوڅې پل سره زه یوازې یمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راسه په خيال کي د کيږديو تصوير ورنګوو
راته لمبه راته اوربل سه زه يوازي يمه

پيغله حيا مي جهاني پلو ته ودريده
زما د ګودر د ديدن غل سه زه يوازي يمه

۱۱/۸/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د خیال وزر ته مي بې وخته لمبې مه راوله
نصیبه نوري راته تشي پیالې مه راوله

زما لا پر عمر باندي پاته دي یاغی پورونه
زلمي تندي ته مي اسمانه سجدې مه راوله

د زلفو تور مي د ازل پر تندي نه دی کښلی
تر سپینو شپو مي د جنون سلسلې مه راوله

راته په برخه دي قسمته سرابي خوبونه
خیالي ساحل ته مي بېړۍ او څپې مه راوله

زه تصویرونه د ژوندون پر زنګانه بیدوم
له تیاره خیاله د زندان غلبلې مه راوله
زما یې کرلي په خوبونو کي قاتلي سترګي
راته په ویښه د جلاد غرغرې مه راوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماتـه پـه زړځلـه فالونـه پـر بېلتـون ختلـي
د اوښکو کور تـه د جانان جنازې مـه راولـه

ماشـومي پـانې غولومـه د غـزل پـه ليکـو
د قلم ستوني تـه د وينـو کيسې مـه راولـه

راځه نن هېر کـو جهاني ستا د اغزيـو سفر
هـره شـېبه دې د لمبـو قـافلې مــه راولــه

۲۳/۷/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ماتــه مــه راښــیه لاري د زمــان د کږلېچونــو
ماتــه مــه شــمېره ګامونــه د پېــړۍ د کــاروانونو
ماتــه مــه وایــه چــي ولاړل بیــا پــه بیرتــه نــه ســتنېږي
نــه ټــولۍ راځــي د تللیــو نــه یــې شــرنګ د آوازونــو
د ترخــو ورځــو ډولــۍ بــه د شــېبو لښــکري وخــوري
راتــه مــه تویــوه اوښــکي د یــارانو پــر یــادونو
بــې حــسابه جرســونه پــر دې لار بانــدي وتلــي
څــه مــړ ژوانــدي نــښي ګــورې پــه کوګــل کــي د
وختونــــــــــــــــــــــــو
زه لا نــه یمــه خپــل ســوی د پــردو پــه میکــده کــي
لــه خمــاره مــي تــورېږي رنــګ د نویــو شــرابونو
جهــاني پیالــه درنیــسه د ازل د څــاڅکو وېــش دی
نــه اشــنا یــو لــه محفلــه نــه خپلــوي ده لــه جــامونو

۳۰/۴/۲۰۰۴
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زه د مینی قلندر یم کچکول نه نیسم اسمان ته
نه د خضر په تلاښ یم نه جنون وړمه لقمان ته

نه د نن په مستۍ ښاد یم نه سبا به چا ته یاد یم
زه ازل سیوری پیدا کړم پل مي نه پرېږدي کاروان ته

نن یې بیا له سترګو اوري دوږخي زقوم په لپو
دا باران د رحم نه دی لمن مه نیسه توپان ته

د بلبلو ترموسمه د زاغانو سېل راغلی
پر شبنم توري پیرې دي بورا نه ځي ګلستان ته

دا له لیري چي ځلېږي د رقیب د کور ډیوې دي
موږ د شپو په ښار کي اوسو ورځ مو نسته شبستان
ته

ما له ستورو دي پیپلي خپل نصیب ته امیلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تعبیــر پــه حکـم ځمــه لاري مــه نیــسه کنعــان تــه

سپین کـالي سره یې لاسـونه د منبـر سـر تـه ختلی
ابــو جهــل دی راغلــی د بــلال پــه شــپه آذان تــه

جهاني زما یې دربانـدي ستا دي هېر زما دي په یاد
وي
ما یې پـل و دربنـودلی تـا یې لاس پرېښو ګریـوان تـه

۲۹/۴/۲۰۰۴
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زاهد پر لار د میخانې سو هیڅ یې ونه ویل
هلته چې بېغ د پیمانې سو هیڅ یې ونه ویل

ساقي پیالې کړې پر رندانو په وېشلو ستړي
دلته چې وار زموږ د پیالې سو هیڅ یې ونه ویل

د خسرو مینی د نکلونو شپې شیریني کړلې
چی پکښې ذکر د تېشې سو هیڅ یې ونه ویل

د حق په چیغو یې کاڼه کړل د باطل غوږونه
چې یې نوبت د غرغرې سو هیڅ یې ونه ویل

چې د یوه اغزي په شور یې وطن سره لمبه کړ
او چې په کور د پروانې سو هیڅ یې ونه ویل
چې یې سندري د لمبو په مزل نه سړېدې
رنګ چې بدل د زمانې سو هیڅ یې ونه ویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوډا اسمان شپې د ليلى په مينه سپينې کړلې
وار د مجنون د افسانې سو هيڅ يې ونه ويل

لا يې په خوله کې وه کيسه د جهانې د جنون
کله چې شرنګ د زولنې سو هيڅ يې ونه ويل

۸/٦/۲۰۰۴
واشنګټن ډي سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

د خلوت پر لوري تلمه ميخانه راغله له كومه
نيت مي تا ته د سجدې و بتخانه راغله له كومه
نه خبر دى څوك په شمع نه پانوس ته څوك ور ګوري
دې محفل ته د بېدردو پروانه راغله له كومه
تور وېښته مي پكښې سپين كړل هغه څُم هغه ساقي
دى
په قسمت كى مي دا تشه پيمانه راغله له كومه
د آسمان تر چتر لاندې يا جنون دى يا مجنون دى
دا يوازې زما په برخه زولانه راغله له كومه
د نصيب د غشو سپر مي زخم زخم دى راوړى
ښكاري دام ته څه حاجت دى دا دانه راغله له كومه
نه كيسه د يوې شپې ده نه ګيله د يوه زخم
توره سره لاس دې رنګين دى بهانه راغله له كومه
كه دې خيال د قفس نه و چى زګېروى مي زولانه كړې
وايه زړه مي دروازى سه دا سينه راغله له كومه
له بګړى تر پلوونو توري ستړې سوې په وينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــر دې لژنــد مــازيګره پــښتنه راغلــه لــه کومــه
د شهيدي ځواني ګور مي له جنډې له شناختې هېر
دی
پــر پاتــا مــي د خيــالونو ترانــه راغلــه لــه کومــه
تــورو شــپو تيــاره پېړيــو شــېريني د کيــسو يــووړه
زمــا تــر ستوني دي فرهاده افسانه راغلــه لــه کومــه
نه يې شرنګ و په رباب کي نه يې رنګ و په کتاب
کـــــــــــــــــــــــــــــــــــي
شــيخه دا منــصوري چيغــه مــستانه راغلــه لــه کومــه
جهــاني ســفر نيمګــړی لاري لنــډي وې د اوښــکو
زمــا ګرېــوان تــه يــې خالقــه اشيانه راغلــه لــه کومــه

واشنګټن ډي سي
۱۳/۱۰/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

ساقي هوښيار يمه څو چيغي مي د شور پاته دي
زما د نصيب جامونه څرنګه نسکور پاته دي

زاهده مه راوړه محفل ته توبه ګاري کيسې
چي مي په سپينو کي يو څو وېښته لا تور پاته دي

تازه زخمونه مي د خيال په اوښکو مه لمبوه
د منصوري قسمت مي څو کاڼي لا نور پاته دي

آيينې ولې مې خوبونه د لحد ويښوي
نيمګړي عمر ته مي ورځې د پېغور پاته دي

شپې د ځوانۍ لکه شېبې د وصل وځليدې
د وروستي مني مي يو څو پاڼي پر کور پاته دي
د زکندن شپو ته مي مه نيسه بخيلي سترګي
لا د نمرودي زمانې لمبې د اور پاته دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساحله زه د عقل سترګي په خيال نه زنګوم
چي د توپان په زړه کي څو سېلۍ د زور پاته دي

د جهاني عمر به وروسته نذرانه در وړمه
پر وزرونو مي شغلې د پانوس پور پاته دي

ويرجينيا
٢٢/١١/٢٠٠٢

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

شبنم رنگه په نیمه شپه تنها راغلی یم
یوه شیبه ترغیږي د اشنا راغلی یم

غرور که مي تر پښو پوري سجدې ته نه درو زي
قسمته مرور و مه پخلا راغلی یم

په شونډو دي قسم خورمه له ځانه خبر نه یم
ساقي چي په ښکاره یم که په غلا راغلی یم

اغزي غوندي به ښکارم اوس د ګلو په کېډۍ کي
زلمی درڅخه تللی وم بوډا راغلی یم

نصیب مي لېونتوب ته کوراو ګور دی ورښودلی
پر لاره د خوبونو تر بېدیا راغلی یم
چي زما له سوځولو ډیر غره نه سي اسمانه
یو نوم یم په جنون کي تر لیلا راغلی یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه شــمعي نــه جــامونو نــه رنــدانو يــم ليــدلى
د مينــــى پـــه وزر كــــي تـــر بـــورا راغلـــى يـــم

راځــه جهــاني ځــو بــه د مرګــي ســره وعــدې تــه
د عمـــر هـــديرې تـــه مـــي پخـــوا راغلـــى يـــم

ويرجينيا
۳۰/۴/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

خیال دي پر زړه باندي مېلمه سي چي یوازي سمه
د زړه پانوس لمبه لمبه سي چي یوازي سمه

ستا د یادونو پر شهیدي کربلا راځمه
د توریزید را باندي شپه سي چي یوازي سمه

له رقیبانو چي دانې د اوښکو پټې ورمه
روان مي سېل پر ګرېوانه سي چي یوازي سمه

په آیینو کي دي تصویر دی د جمال وهلی
هره شېبه مي بتخانه سي چي یوازي سمه

نه دي قولونه نه پلمې غزل ته وړلای سمه
ورځ پر قلم باندي تیاره سي چي یوازي سمه
چي پکښې عکس دي د سرو نازکو شونډو وینم
له میو تشه مي پیاله سي چي یوازي سمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د خیالونو تر لمبې مې وزر نه رسېږي
یو یو شمع دې مړه سې چې یو ازي سمه

په دې پردېس رباټ کې څونه اوښکې وسولوم
زړه د غمونو قافله سې چې یو ازي سمه

لکه غوټۍ تر غوړېدو د مخه ورژېدم
ژوند مې خزان هره شېبه سې چې یوازي سمه

جهاني ما بې له د وصل خوب لیدلی نه وي
برغ د جانان د بېلتانه سې چې یوازي سمه

ویرجینیا
۲۴/۷/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زړه مي راتــه وايــي لا ځـواني ده تـوبې مـاتي كـه
نــن د زاهــدانو پــه حــرم كـي ســجدې مـاتي كـه

څــم چــي د تيــارې پــر زنګانــه خوبونــه وويــنم
ستړی يـم لـه رنګـه دا پـانوس او ډېـوې مـاتي كـه

زه لــه دوه رنګيــه دې تيــارې تــه تــښتېدلی يــم
زړه كــی مــي جانانــه د تــصوير آيينــې مــاتي كـه

زمــا يــې لــه شــهپره د پــرواز نفــس ايــستلی دی
پــرې مــي ږده صــياده د قفــس پنجــرې مــاتي كـه

نــن مــي ډېــرين تنــد ی پــه جنــګ د قلـم ورغــی
راســه لېونتوبــه دا نــسكوري پيــالې مــاتي كــه
څونــه د آزر پــــر قـــد م پــل د ســجدې ونيـــسم
مــه ګــوره خليــل تــه د ايمــان زولنــې مــاتي كــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځه چې له آدم څخه تعبیر د ګناه وپوښتو
پښو ته د غنمو د انګورو کاسې ماتې که

بیا مې د خوبونو پر د ښتو کیږدی وهلې دي
مسته که شپېلۍ دې د سلګیو نغمې ماتې که

خیال ته دې د وصل جهاني کچکول راوړی دی
خوب ته مې لمن کې څو د زلفو حلقې ماتې که

ویرجینیا
۱۲/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

نوري کيسې د هغه تللي اشنا نه يادوو
يوه شپه يې لکه پرخه ځلا نه يادوو

لا به تر څو د خيال په زلفو زنګوو خوبونه
ژوند به له تورو زولنو سره بيا نه يادوو

شپه ده سېلۍ دي د مرګي څپو اخيستې بېړۍ
په توپانو کې به ساحل د پخوا نه يادوو

څو به لا اوښکې تويوو د رباتو پر لمن
له هر قدم سره سفر نيمه خوا نه يادوو

له افسانو سره مو ښخې کړې اغزني شپې
هرې تنهاکې ته دردونه جلا نه يادوو
هسې مو ستا په نامه شپې کړې په محراب کې ستړې
نوم دې جانانه په سجده کې تنها نه يادوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ دي مرګی ستا دي روزي سي د خسرو قصرونه
هــري تېــشي تــه بــه تنــدی پــه ژړا نــه يــادوو

ويرجينيا
۹/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

جانانه په سجدو درته راغلی یمه ځم
څو ورځي دي په غېږ کي او سېدلی یمه ځم

د اوښکو په ګامونو اسوېلو د رڅخه ولاړم
له سترګو تر باڼو را رسېدلی یمه ځم

تر اوسه مي باقي دي پر کوڅو د پلونو نښي
یو عمر پر دې لارو ژړېدلی یمه ځم

پېغور چي د سیالۍ مي د رقیب را پاته نه سي
سل ځله دي سکروټو ازمېیلی یمه ځم

ته ناست وې لاس تر غاړه له رقیب سره همراز
پر شمع د محفل دي کړېدلی یمه ځم
د عقل پر کوڅو مي کاڼو سر دی پېژندلی
په ټول د لېونو کي چي ښاغلی یمه ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

له شپو څخه دي ولاړم جهاني رنګه په صبر
له شرنګه د نغمې دي پرېوتلی یمه ځم

ویر جینیا
۸/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

نـور مـي د صـبر پـه لېمـو کـي ډېـوې مـه بلـوه
د رنـدو ښـار دی پـه تيـارو کـي ډېـوې مـه بلـوه

د رقيـب سـترګي نظـر مـاتي سـپېلني سـه درتـه
د تـورو زلفـو پـه سـايو کـي ډېـوې مـه بلـوه

زه لــه مـــزاره د خوبونـــو پـــه قـــدم درځمـــه
د انتظـار پـه سـپينو شـپو کـي ډېـوې مـه بلـوه

سـتا د جلـوې پـه قـدر کلـه پوهېـدلي دي څـوک
د غمـــازانو پـــه خپمـــو کـــي ډېـــوې مـــه بلـــوه

کلونـــه کېـــږي قـــافلې بانـــدی راغلـــي نـــه دي
پـــه هېـــرو ســـويو ربـــاتو کـــي ډېـــوې مـــه بلـــوه
چي پسله مرګه دي لا سيوری باندي نه اورېږي
د چـا د هيلـو پـه سـينو کـي ډېـوې مـه بلـوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهــاني نــوم دی د کلــي لــه کيــسو وتلــی
نـور دي د خيـال پـه افسانو کـي ډيـوې مـه بلـوه

ويرجينيا
۵/۹/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

هم له خسرو هم له فرهاده زمانه پاتېږي
له چا د قصر کنګرې له چا تېشه پاتېږي

د زمانې اژدها ډېري افسانې خوړلي
د شپو په کلي کي يوه نيمه کيسه پاتېږي

څه بنه وختونه وه ځالۍ ته تلې راتلې مرغکۍ
اوس نه مرغۍ نه يې نغمې نه اشيانه پاتېږي

دلته د ستورو په حساب دي راوتلي سترګي
له غمازانو به بېغمه څنګه شپه پاتېږي

دا زندانونه د بلا په اجاره ختلي
چي بند بوان د شپې ورکېږي زولانه پاتېږي
لا مي د عمر له کاتب سره حساب لرمه
ورکي شېبې مي د ځوانۍ دانه دانه پاتېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه سوې د وخت په تاريکو کي رغړېدلي اوښکي
چي خاطرې يې د زمان پر ګرېوانه پاتېږي

د جهاني د غزل شرنګ لا ختم سوی نه دی
پر پوروړو ترانو يې نذرانه پاتېږي

ويرجينيا
۱۶/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

اوښکي مي د عمر پر ګرېوان دانه دانه راځي
شپو ته مي خوبونه لکه زلفی زولانه راځي

څه وايي د ژوند د مساپرو د قدم نښي
څوک چي پر دې توره لاره تللي دي بيا نه راځي

ستړګي د سپين ږيري نکلچی له اوښکو ډکي دي
شپې ته د پرديسو اسويليو افسانه راځي

هيري د سوځلو وزرونو يې کيسې کړلې
نوی تر پانوس پوري لښکر د پروانه راځي

ځي د شيطانانو پر اوږو د محتسب کډي
نن له خراباته څخه چيغي رندانه راځي
فال مي لکه غشي د تياري پر زړګي ورغی
ږغ مي له دښتونو د شپېلۍ او د شپانه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څـه بـه د زلميـو هوسـونو خـاطرو تـه ځـو
شـرنګ تـه د پيـالو يـې بلـه ډلـه مـستانه راځـي

ځـو بـه جهـاني لكـه پـردي لـه دې محفـل څخـه
ګـوره چـي لا څـو بـه تـر دې كـوره ميلمانـه راځـي

ويرجينيا
۱۹/۲/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زه به د رويباره سره درسم که دي زړه غواړي
سل ځله به ستا د بلا سپر سم که دي زړه غواړي

تا ته به ليمه د انتظار په اوښکو سپين کړمه
سم به دي په لار کي قلندر سم که دي زړه غواړي

ته چي تصويرونه د پېزوان پر نڅولای سې
تا ته به زه هر قدم ګودر سم که دي زړه غواړي

نور به دي پانوس ته پروانه رنګه درتللای سې
زه به لکه شمع اور پر سر سم که دي زړه غواړي

ستا لاري يې ماته په لمبو کي اړولي دي
نور به د رقيب د زړه خنجر سم که دي زړه غواړي
نوم به دي جانانه افسانه د لېونو کړمه
چيغي د منصور ته به محشر سم که دي زړه غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما د جهاني د وينو رنګ پکښې ليدلی دی
غشيو د بڼو ته به سنګر سم که دي زړه غواړي

ويرجينيا
۲۰/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

سایې راسره تلې راځخه پلونه پاتېدل
د هر قدم پر کږو مې یادونه پاتېدل

کیسې به مې تیارې رنګه د شپې پر سترګو ګرځي
ترتا پورې درتلم چې مې نکلونه پاتېدل

زما څه دي له قلم سره اشنا نوري خبري
د ژوند پر هره پاڼه مې رنګونه پاتېدل

وېشونه قسمتي وه که مې ورکي کړلې لارې
جنون راسره مل و ځنځیرونه پاتېدل

د ژوند له قافلې سره په لار کې مې یادېږي
اغزي و پېژندلي وم ګلونه پاتېدل
پوه نه سوم چې تر دې منزله چا یمه راوړی؟
خوبونه مې لیدله تعبیرونه پاتېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوندی به جهاني وي لا څو ورځي په سندرو
چي تللم له مطرب سره بيتونه پاتېدل

ويرجينيا
۱۷/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زړګیه بس که نور دي تللي یاران پاته نه دي
هغه محفل هغه مستي او رندان پاته نه دي

پر هره لوېشت یې د رقیب سترګو پیرې وهلي
هغه وعدې هغه کوڅې د جانان پاته نه دي

اوس به له چا سره سیالۍ ته د نصیب راوزو
منصوري چیغې غرغړې د میدان پاته نه دي

دلته راغلي وه د کاڼو په حساب سرونه
جنون هغه دی زولنې د زندان پاته نه دي

که له ګرېوانه یې سکروټې اورولې نه دي
نوري په زړه کي خرخښې د اسمان پاته نه دي
زه د خوني فلک په سترګو کي اورونه وینم
پاس له نصیب سره ځولۍ د توپان پاته نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چا تنها کو ته اغزي په لار کې نه سپرېږي
په رباټونو کې کیسې د کاروان پاته نه دي

د شپې پر سترګو جهاني افسانې مه اوروه
د شاپیریو په وطن کې دېوان پاته نه دی

ویرجینیا
۱۸/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

بیا د سیند پر غاړه ناست یم تصویرونه جوړومه
ستا د زلفو د خیالونو ځنځیرونه جوړومه
بیا د خپل ازل په اوښکو بیا د خپل تقدیر په ساندو
د نسکوري پیالې خوب ته تعبیرونه جوړومه
د خپل زړه د عرش په کور کي کرشمې د جانان ګورم
د یاغي تندي سجدې ته محرابونه جوړومه
د رقیب نصیب له لاسه د هستۍ مځکه اغزي سوه
د خالق پر لمن ځانته خپل ملکونه جوړومه
د توبې پر کور پیره وې د زاهد مکاري سترګي
د خلوت زړې یې سوځم ګناهونه جوړومه
چېرته زه چېرته جانان دی چېرته لاري دي د وصل
زه د خپل جنون په کور کي منزلونه جوړومه
زما په ویښ قسمت کي نسته جهاني د دیدن سترګي
د خیالونو په محفل کي خپل خوبونه جوړومه
۳۱/۸/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

په پسرلي کې مې ماتم د خزان مه یادوه
راته پر ځانګو رژیدلي ګلان مه یادوه
اوس چي د شمعی له هیبته تیارې وتښتېدې
پر تورو لارو راته تللي یاران مه یادوه
لا زنګېدلو ته لرمه مساپر خوبونه
بیده ساحل ته مي څپې د توپان مه یادوه
زه چي د خیال په وزرونو کوه قاف ته ځمه
راته په ویښه زولنې او زندان مه یادوه
تر دې رباته مي راوړي دي نیمګړي شپې
اغزني تندي د سبا د بیابان مه یادوه
ما یې د ستورو پر اورغوي باندی فال کتلی
د زړه یوسف ته مي کوهي د کنعان مه یادوه
یو څو نغمې لا جهاني را پاروی سمه
د اوښکو کور ته مي کوڅې د ګریوان مه یادوه

ویرجینیا
۲۳/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

زه د زلمیو شپو نشه یم چي مي هېره نه کې
ستا د خماري شپې پیاله یم چي مي هېره نه کې

د وزرونو په نصیب دي یم ازل لیکلې
ژوندي پانوس کي دي لمبه یم چي مي هېره نه کې

تر دې منزله د پېړیو پر اوږو راغلمه
زه د زاړه نکل کیسه یم چي مي هېره نه کې

زه دي د عمر له تنها کوڅو کېدلې یمه
ستا د خیالونو آیینه یم چي مي هېره نه کې

ستا د جنون له کاڼو اوس هم لمن ډکه وړمه
زه د آشنا سنګسار کوڅه یم چي مي هېره نه کې
د عقل دام ته چا په غلا را رسولې یمه
د لېونتوب یوه شېبه یم چي مي هېره نه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پسرلي کې نسیم نه کړمه له خوبه ویښه
نن د خزان د غېږ غونچه یم چې مې هېره نه کې

د ښکلیو ښار کې دې ګمراه د ځوانۍ ورځې نه سې
ستا د خوبونو ښایسته یم چې مې هېره نه کې

تا چې مغروره ککرۍ صنم ته نه ټیټول
یاغی تندي ته دې سجده یم چې مې هېره نه کې

جهاني خیال مې د بوډۍ په ټال کې وزنګوه
هم دې غزل هم قصیده یم چې مې هېره نه کې

۴/۷/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

داسي نسيم تازه ګلونه کله کله راځي
خواږه ياران ترخه جامونه کله کله راځي

موږ يې عمرونه زنګولي دي له زلفو سره
دې زولنو ته تعبيرونه کله کله راځي

راته ازل په خپل قلم پر تندي رنګ وهلی
شيخه توبې ته خلوتونه کله کله راځي

نصيب را وړي د جنون له کاڼو ډکه لمن
تر دې سنګسار پوري سرونه کله کله راځي

ما يې ليدلي د پېرپو پر ساحل خوبونه
دې سمندر ته توپانونه کله کله راځي
چې له پيغام ښخه يې وتوريږي شپې د هجر
رويباره داسي سلامونه کله کله راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس مرغلري د ښو پر ګودر نه تمېږي
د اوښکو سېل ته ګرېوانونه کله راځي

دا يوه شپه به له زلميو شپېو وتښتوو
سپيني سپوږمۍ ته ديدنونه کله راځي

زاهده نن به په خلوت کي توبې ونڅوي
زموږ تر مابښامه شهبازونه کله راځي

پانوسه پرېږده جهاني چي لمبې ولوبوي
ستا تر درشله وزرونه کله راځي

ويرجينيا
۱۱/۸/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

+

چي سر پر سر مي پيالې ډکي له جانانه راځي
خدايه توبه مي پر توبه باندي پښيمانه راځي

رنځور نظر ته آيينې د سکندر مه راوله
د قدم خاوري يې د صبر تر کنعانه راځي

زه يې د زلفو له خيالونو سره شپې سپينوم
د هيلو ګور ته مي ډېوې له شبستانه راځي

تږی جنون مي د پيرېو په وعدو بيدوم
چي مي نصيب ته سرابونه له اسمانه راځي

د بې هنرو پاچهي ده هنر مه ځلوئ
چي له نښان سره پيدا وه بې نښانه راځي
لا د بدريو د وطن جنازې ختمي نه دي
دې کوه قاف ته لا لښکر له ترابانه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نن سکون به د سبا د توپانو نخښه وي
زمور د بېړۍ د امن زېرى له توپانه راځي

نور د خلوت په الاهو کې ريا مه زنګوه
زاهده نن دې د خرقې بوى له مغانه راځي

شيخه دا ستا له تنګ جهانه جهاني غوندې ځم
يوه شېبه مې د جنون له لامکانه راځي

ويرجينيا
۹/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي او آزاد نظمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند او مرګ

چې دي شاته وي پرې ایښې د زلمو کلنو ورځې
چې دي نه اوري پر ځانګو د ځوانۍ د سپرلي وریځې
چې پر مخ دي ګونجې کرښې د مرګې شاهد ښکاریږي
چې نظر دي د هینداري له تصویر څخه توریږي
چې دي هره شپه له سترګو د لحد خوبونه پاڅي
چې دي هره ورځ په مخ کې د مرګې یادونه ناڅي
چې د خیال په سور او تال کې دي نغمه نغمه ګونګۍ سي
د ځوانۍ له شیش محله دي زلمۍ مستي پردۍ سي
د هینداری په سپین مخ کې در ښکاره ځواني بوډۍ سي
او له شپو دي مسافري د ساقي پیالې زلمۍ سي
نه زنګېږي دي پر سترګو د ځوانۍ درانه خوبونه
نه دي خوب کې هره شپه وي نوي نوي تصویرونه
نه په خیال کې دي زاهد وي نه ریا نه خلوتونه
نه یاران وي درته پاته نه رندي نه محفلونه
نه دي هیلې کړي در مستي د پرون زاړه یادونه
نه په نوم د سباوون دي را ویښېږي مړه رګونه
نه په زړه کې دي د شونډو سور تصویر لمبه لمبه سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه د ښکليو له يادونو دي زړګی تغمه تغمه سي
نه دي مينه پر چا راسي نه مين وي څوک در باندي
نه د نه راتلو له زوره په اور سوځې لاندي باندي
وايه څنګه به تېرېږي نا کراري ورځې توري
وايه څنګه سبا کېږی دا په شپو پسي شپې نوري
تر غوږونو به دي ګرځي هره ورځ د کوچ ږغونه
هره شپه به درياديږي د لحد زيمناکه خونه
ژوند به نه سي در کولای څرک د نويو اشنايانو
کال په کال به جنازې وي د خوږو زړو يارانو
نه په درد دي څوک خبر وي نه په زخم دي پوهېږي
نه زګېروی دي تر غوږونو د خواخوږو ور رسېږي
د دې عمر به څه خوند وي له دې ژونده څه جوړېږي
له دردونو سره شپې دي چي اوږدېږي لا غمېږي
مګر ژونده زړه مي غواړي چي دا شپې مي نذرانه کړم
د هستی په مستو پښو کي دا يو هار دانه دانه کړم
دا يو ږغ له ستوني پورته دا يوه نغمه لا سره کړم
د شهباز له ژوندی ژبي يوه پورته ترانه کړم
پرون هېر کړم له يادونو لکه زر کلونه شاته
نن د مرګ جنازه واخلم پر اوږو يې کړم سبا ته
چي له مرګه سره سيال دی هغه قبر د پرون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د ژوندە سره ښايي هغه نوم د سباوون دی
زر پېړۍ دې ښخې سوې زر په مخ کې دي يارانو
څه دې خپله راسره وي څه يادونه د دوستانو
نه ژوندون په آيينو کې د تصوير ترجماني ده
نه له ښکليو سره مينه نه مستي ده نه ځواني ده
يو قدم دی په کاروان کې د بې حدو سفرونو
د پېړيو په کوګل کې دوې شېبې دي د کلونو
نه هستي په ژوند خبرېږي نه نيستي په مرګ مرېږي
له تياري څخه تياري ته د رڼا کډه بارېږي

ويرجينيا
۲۴/۴/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمان

دا زمان لکه برېښنا ځي او که مو ږ ځو په تلوار
لېونی سو مه خالقه راته وو ایه اسرار
نه جنت دی چا لیدلی نه دوږخ څوک سو ځولی
نه کوثر د چا تر شونډو نه څوک وسو په انګار
ورک داستان پټه کیسه ده نا پایانه افسانه ده
زر د ژمي شپې سوې تېرې زر کلونه د بهار
هغه لمر هغه سپوږمۍ ده هغه ورځې هغه شپې دي
له هغه ستورو ښایسته ده د اسمان سینه سینګار
نه یې سر چاته معلوم دی نه په سور یې څوک
پوهېږي
ښوروي ورته سرونه په هر موړ کې صد هزار
له آدمه تر دې دمه سر پر سر پیالې تښېږي
دا خمار له نشې زېږي که نشه ده له خمار
چې د مینې نوم راغلی د بېلتون زړې کړلې
نه هجران له شپو وتلی نه څوک وصل سو د یار
نه په کلي د جانان کې د اغیار قدم سو سترې
نه د ګلو له بستره زخم و تې د خار

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه لمبې د شمعې مرې سوې نه پانوس ووت له بزمه
نه پتنګ په لمبو سوړ سو نه محفل خپور سو د يار
دا کاروان به لا ترکومه سر پر سر وهي مزلونه
پای ته کله به رسيږي په اغزيو پټه لار
خبر نه دی چا راوړی د کاروان له سر منزله
ملا جانه راته وايه خلګ تا بولي هوښيار

ويرجينيا
۲۰۰۴/۴/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پخپله

زه لکـه ګـل زه لکـه خـار زه لکـه پرخـه اشـنا
خلـګ مـي وينـي زه پـه خپـل وجـود خبـر نـه يمـه

پرېږده زره وجود مي ولاړ سي د تورتم ستوني ته
بـنـه چـي د بـاز پـه وزرونـو کـي شـهپر نـه يمـه

هـر څـه وړوکـی چـي مـي وينـې زه پخپلـه يمـه
د هـــر جـــوګي د منترونـــو قلنـــدر نـــه يمـــه

جام به مي تش وي لاس مي تش دی ستونی وچ دی
مـــــــــــــــــــــــــــــــــــنم
بنـه دی ملګرو پـه سراب کي چي کـوثر نـه يمـه

زه لکـه شـمع د محفـل پـه ژبـه پـوه نـه سـومه
پـر تـورو شـپو بانـدی خبـر پـه خپـل اثـر نـه يمـه
لکـه قـدم پـر ورکـه لار د منـزل نـښي لـيکم
پـه ړنـدو سـترګو کـاروانونو تـه رهبـر نـه يمـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه لکه زخم له رنځونو سره شپې کړوم
زه لکه درد هسې له زړه څخه بهر نه یمه

نه لکه سیوری کله لوی کله وړوکی سمه
زه خپل وجود یمه د لمر د نور نظر نه یمه

ویرجنیا
۱/۵/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه په خپله لمبه پايم

زه د غم په شپه پيدا يم خدايه مه وژني غمونه
زه د عمر بند بوان يم ته مي لنډ کړې دا کلونه
چي دنيا ته يم راغلی په هيڅ نه يم پوهېدلی
لکه خوب د سرګردان يم رانه ورک دي تعبيرونه
نه سفر مي په اختيار دی نه منزل را معلومېږي
کښېوتلی په کاروان يم نابلده رباتونه
نه د ورځي ځرک لګېږي نه ساحل راته ښکارېږي
را تېر سوی تر توپان يم لا په مخ کي مي موجونه
نه په ژبه يې پوهېږم نه په لار د همسفرو
سره ځو پر يوه لوري سره بېل مو هدفونه
له محفل سره خندېږم په زړه لپي لپي ويني
د غاټول په مذهب راغلم پر سينه باندي داغونه
زه نه يار يم نه اغيار يم نه د چا سره پر لار يم
نه خبر په خپل رفتار يم زما تر شا پاتېږي پلونه
زه په خپله لمبه پايم لکه شمع په پانوس کي
که مي غواړې په محفل کي چي مي مړه نه کې اورونه
له ښاديه غم پيدا دی که له غمه ښادي زيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرګردان پکښې لقمان دی له ما مه غواړه رازونه
چې يې ږغ نغمه نغمه وپه ټولۍ کې د يارانو
نن په ساندو کې يادېږي په نازېږي لحدونه
نه پرون بيرته ستنېږي نه سبا چاته ښکارېږي
نه له نن سره جوړېږي اميدونه هوسونه
له ازله تر ابده زولنې شرنګوي سيوري
نا اشنا يې دي ګامونه نا پيدا يې ځنځيرونه
جهاني څوک به پوښتمه د قلم له ګونګۍ ژبې
پيدا کړی يې باغوان يم نه اغزي سته نه ګلونه

ويرجينيا
۱۴/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه او زما

چې سو فارغه له کارو د جهان
خداي د ملکي په څېر جوړ کړ انسان
وروسته يې خپله څېره ورکړه ورته
او لا يې خپل روح پکښې پوه کړ يزدان
د هغه روح په درناوي ملکي
سر پر سجده سولې پر مځکه آسمان
آدم يې نوم ورباندې کښېښود خالق
د جنتونو نعمتونو سلطان
چې دی رهي سو خالق ومسېدی
چې څومره ښکلی دی پر لاري روان
ويل د مځکي او د عرش ملکو
تر يې اخيستلای سئ اوس خپل امتحان
چې په اسمان کي لمر له سترګو سو پټ
تياري له ستوني کړله تېره نړۍ
د آدم سترګي سوې له خوبه درنې
شيطان را واخيستلې خپلې کړۍ
د زه او زما په نوم يې جوړې کړلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو د لمبو څه د سکروټو بېړۍ
زړونو ارواح ته يې وروا چولې
له دوده جوړي د تيارو هتکړې

قابيل سبا ته د شيطان په لمسه
سره کړل لاسونه د خپل ورور په وينو
له هغې ورځې د آدم د بچو
سور دي ټاټوبي رنګ دی کور په وينو
چې لا تر څو به وي د وينو ويالې
چې لا به څو رنګېږي نور په وينو

چې يې وهلی د انسان دی قلم
حق په ازل کې دي ويلي ريښتيا
چې مې اشرف د مخلوقاتو کی جوړ
ترده به ټيټ نه وي پيدا په دنيا
شيطان يې ځاله ده په روح کې کړې
په زړه کې زه پر شونډو ذکر زما
او لا به زور اخلي لمبې د جنون
لا به زلمې د زه او زما وي ليلا
څنګه به سم سي د ازل بنديوان

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې یې په وینو کې اخښلې خطا
چې له قلمه غلطې سوې ده
که شیطان لارې کړې بدلې د چا
چې سو ملګری د ازل په سهار
دغه تور مخی د آدم او حوا
او لا ترننه هنګامې د جنون
لمبې کړلې پرتیارې او رڼا

ویرجینیا
۲۹/۶/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ته يې که خيالونه

دا تــه راتــه راتلــې کــه دی خيالونــه را ليــږل
پــر زړه بانــدي مــي يــو پــه يــو يادونــه اوريــدل

دا تــه يــې پــه ګلونــو کــي قــدم قــدم روانــه
د وړانګــو قــافلې درســره درومــي لــه اســمانه
مغــروره لکــه بــازيــې بــې خبــره لــه جهانــه
د زړونــو پــه ښــکارونو دي ســره کــړي دي منګــل
پــر زړه بانــدي مــي يــو پــه يــو يادونــه اوريــدل

دا ييــا د ســمندر پرغــاړه ناســت يــو لاس ترغــاړه
د خيــال پــه خزانــو کــي پــاچهي کــوو مــوږ دواړه
پيــالې مــو دي پــه لاس کــي د رقيب خونــه ويجاړه
را خپور دي پر تندي وي لــه وريښمو جوړ اوربل
پــر زړه بانــدي مــي يــو پــه يــو يادونــه اوريــدل

دا تــه يــې پــه ژړا زه دي ورو ورو پخــلا کومــه
تــه سترګګي کې راپورتــه زه دي اوښکي پاکومــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نــاز پــه ســوګندونو دي ســلګۍ کړارومــه
پـه سرو سترګو موسکۍ سې درنه هېر سي څه
ویــــــــــــــــــــــــــــــــل
پـر زړه بانـدي مـي یـو پـه یـو یادونـه اوربـدل

دا تــه یــې رالېږلــي دي لــه لیــري ســلامونه
لانده دي پـه سرو اوښکو دي د مینی پیغامونـه
نېمګړي دي پرې ایښې دي د نیمو شپو نکلونـه
هـر لیـک دي راتـه وایـی چـي راځـي راپـسي بـل
پـر زړه بانـدي مـي یـو پـه یـو یادونـه اوربـدل

لـه مخـامخ کړکیـه را لوېـدلي د لمـر وړانګـي
بیـا نـوی پـسرلی دی غوړېـدلي دي ګلڅـانګي
لاړونـه د ګلونـو دي پـه تانـدو لـښتو زانګـي
تنهـا راتــه راپاتــه دی د تــریخ ژونــدون مــزل
پـر زړه بانـدي مـي یـو پـه یـو یادونـه اوربـدل

نـه لیـک ستـه نـه رویبـار د چا پیغـام راتـه راوړی
نـه هیلـي د سبا مـي د بېلتـون مـخ دی تـور کـړی
پـر کړوپـه مـلا مـي وړمـه د وصـال د وعـدې مـړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا نن یا به سبا وي د وروستۍ شپې یرغل
پر زړه باندې مې یو په یو یادونه اورېدل

د هغه سیند پر غاړه چې یادونه دې کرلي
زر نوري افسانې دې غوړېدلي زمولېدلي
زر ځله دې سپوږمیو باندې وړانګې اورولي
څوک رنګ وله مستیه چا په سرو سترګو ژړل
پر زړه باندې مې یو په یو یادونه اورېدل

هر وصل ته بېلتون دی زه به څه ګیله کومه
لا زه یمه نېکمرغه چې دې نوم پر شونډو وړمه
په زړه کې د خیالونو تاج محل درجوړومه
مرګ داسې پهلوان دی هیڅوک نه پرېږدي اتل
پر زړه باندې مې یو په یو یادونه اورېدل

دا ته راته راتلې که دې خیالونه رالېږل
پر زړه باندې مې یو په یو یادونه اورېدل

ویرجینیا
۲۰۰۴/۱۱/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اورغوي خطونه

ما په خدای قسم درکړی نجلۍ وایه یار دي څوک دی
ته د چا له میني سوځې خپل دي څوک اغیار دي څوک
دی
دا پر مخ چي دي را توی سي سپیني اوښکي مرغلري
د ځوانۍ له مالګي جوړي دا خوږې له شکري
دا چی ژاړې په خندا کي چي موسکۍ سې په ژړا کي
د زلمیو وینو زور دی که جنون د وینو تا کي
ستا هم ورځي لېونۍ دي له تا هم تښتي خوبونه
ته هم سره لکه غاټول یې پر زړګي لرې زخمونه
د غوټۍ په څېر نازکي خدای که پوه سم چی د چا یې
ته مینه یې که نه یې سر تر نوکه معمی یې
هر ګړی می د دردونو د زړګي پر کلي شپه وي
هره شپه د بېلتون وېره د ځوانۍ د خوب نشه وي
تا ته هم کله یادېږي د اغزو پر سر خوبونه
لېونتوب دي مېلمه سوی ورځي شپې میاشتي کلونه
ښکلي دومره خو مي پوه که چی مینه پر چا نه یې
تش خوبونه خو مي خپل دي که په برخه زما نه یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د زړه پر مرمر جوړ کم ستا لوېدلي تصويرونه
چې په وينو مې اوبه کم لېوني تږي خوبونه
چې له خياله دي ژوندي کم تصوير کړي اندامونه
چې سجدې ته ازل راوړم په تندي کې محرابونه
چې دي مينه قواله کم د قسمت په کتابو کې
ستا د اوښکو تندی راوړم د فالونو په لاسو کې
بيا به نه وايې چې هېر سول د خوبونو تعبيرونه
د مرمرو پر اورغوي د ازل کښلي خطونه

ويرجينيا
۱۱/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خیالونو باران

لکه باران د شګوفې داسې تازه لګېږې
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږې

یا خو هینداره درواغ وایي لا ځواني پاته ده
لا د ځوانۍ په زکندن کې زندګي پاته ده
لا مې د بنګو په پیاله کې هوښیاري پاته ده
چې پر نظر نظر خماره او نشه لګېږې
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږې

ښکلي یرغل دې له پخوا زما پر خوبو کړی دی
څه تور جادو دې زما په ورځو زما په شپو کړی
دی
دا څه منتر دې زما د اوښکو په دانو کړی دی
چې مې پر زړه کله مرهم کله لشه لګېږې
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږې

ښکلي یوازې پر تا نه یم پر ښکلا مین یم
قسم په خدای دی که پوهېږم چې پر چا مین یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله پخپله پر جنون کله لیلا مین یم
کله نسیم د سباوون کله لمبه لګېږي
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږي

کله یوازې ستا ښکلا په ټول جهان کې وینم
کله دې سترګې په هر ستورې د اسمان کې وینم
ذره ذره دې په عالم کې هم په ځان کې وینم
ته لکه غشي د ازل سم پر سینه لګېږي
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږي

کله دې اورم په کیږدۍ کې له شپېلیو سره
کله دې وینم په سپوږمۍ کې له پاولیو سره
د اسمانو له فرشتو له شاپېریو سره
یوازې ته مې پر تندي لکه سجده لګېږي
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږي

سم دې له خیاله سره بزم د غزلو راځي
رنګ ته دې شور د تصویرونو د ایستلو راځي
زړه ته شکرې د توبې د ماتولو راځي
کله صنم کله مغان کله کعبه لګېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايستې څنګه مي پر سترګو باندې ښه لګېږي

ته لکه شور د مستي زړکي په صحرا کي ښه یې
ته لکه ستوری د صبا شپه د بېدیا کي ښه یې
ته د پېرۍ توبه شکنه په مینا کي ښه یې
ته لکه زېړی د ژوندون داسي پر زړه لګېږي
ښايستې څنګه مي پر سترګو باندې ښه لګېږي

ته لکه او ښکه تر ښو مي بې ګودره راځې
د زړه تر ښاره بې آوازه بې خبره راځې
لکه ښایسته غزل تر خیاله د شاعره راځې
د زړه محراب کي مي کافري بتخانه لګېږي
ښايستې څنګه مي پر سترګو باندې ښه لګېږي

په هر کاروان کي له دې سیوری سره پلونه وینم
له افسانو دې زنګېدلي شپې کلونه وینم
له تا ښایسته د جهاني خوارِه شعرونه وینم
لکه مستي لکه شراب لکه پیاله لګېږي
ښايستې څنګه مي پر سترګو باندې ښه لګېږي

ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۲/۳/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوښکو سفر

ما د ځوانۍ ما د مستۍ په بیه
ما د هستۍ په بیه
د ماشومتوب د طلایي ورځو په بیه
اوښکې واخیستلې
څومره چلبازه سوداګر دی آسمان
زما یې د ژوند خمیر په اوښکو کاوه
ما ته مې ژوند ما ته ځوانۍ ژړله
زما زلمیتوب ما ته مستۍ ژړله
په هر منزل کې مې هستۍ ژړله
او ده په ویړه خوله خندله راته
ویل یې لنډې د خندا ورځې دي
او نا پایانه دی د اوښکو سفر
ویل یې ژوند مې ابدي در کړی
عمر مې ټوله جنتي درکړی
قدم قدم مې کوثري درکړی
ستا په نیستۍ کې مې هستي وکړل
ستا مې په وینو کې مستي وکړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا ته به لاړ د مرغلرو درکم
زه به خرمن د جواهرو درکم
آب حیات به دي ځوانۍ ته د بڅرو درکم
او ستا د اوښکو له تصویره به هستي ځڅوم
ستا له آوازه به مستي وېښوم
ستا له شپېلیو به ځواني پاڅوم
خو ته ورځه اوښکي نیمګړي نه کې
زه له ځوانۍ له ماشومتوب زه له هستیو ځخه
د زلمیتوب له بد مستیو ځخه
د خوب او خیال پر نیلي سپور تېر سومه
ما ویل ځم په نا پایانه سفر
ما له سپین ږیري سوداګر سره سودا کړېده
پر ما یې لاړ د مرغلرو دی ارزان پلورلی
پر ما خرمن د جواهرو دی اسمان پلورلی
آب حیات یې یو په سله په تاوان پلورلی
ځم چي بڅري د حیات له اوبو وپاڅوم
خو چي له ښاره د هستۍ وتلم
چي زه منزل ته د نېستۍ ورتللم
چي مي په اوښکو د سلګیو سفر ولمباوه
چي مي په وینو د اغزیو ګودر ورنګاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي ناخبر مي نيلی پر هستۍ وځغلاوه
هغه چلبازه سوداګر په کټ کټ وخندله
او زه د اوښکو په ګامونو روان
زه د خيالونو له سفره ستومان
لا پوروړی وم ځوانۍ د اسمان
د ژوند وروستي پړاو ته ورسېدم
ما يې نه لاړ د مرغلرو وليد
نه مي خرمن د جواهرو وليد
او نه مي تنده د حيات په اوبو ماته سوله

کابل انټرکانټيننټال
۵/٦/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شونډو تصوير

زه د رود پر غاړه تلم را یادېدلې
هغه شونډې چې وعدې به یې کولې
هغه شونډې چې د ګل په شانې سرې وې
چې شېريني د سبا باندې وعدې وې
د ګلاب د ګل تر پاڼو وې نازکې
چې به تل باندې خپرې خوږې پلمې وې
هغه شونډې دې نن هېرې له کلونو
پردې، سوې له نخرو دې له نازونو
نه وعدې سې نه پلمې پر ګرځېدلای
نه غونچې د ګلو ځانته سې بللای
نه موسکا یې له سينو سې زړونه کښلای
نه خندا يې نوي هيلې سې سپړلای
هغه شونډې دې له خاورو سره تللې
خاطرې يې له سينو څخه وتلې
د زلميو له کيسو دې هېرې سوې
لکه نه وې چې دنيا لره راغلې
د مين سره نور نه کوې قولونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس يې نه ښکاري د رود پرغاړه پلونه
اوس د سيند پر غاړه نوري ښکلي نجوني
له ساحل سره نژدې د کلي نجوني
زړونه کاږي د زلمو په سرو منګولو
په نازونو کرشمو منلي نجوني
د زلميو زړونو نوي افسانې دي
اوس پر نورو شونډو نوي ترانې دي
دا يو زه يم چي مي ښکلې را يادېږي
د ښکالو بړغ مي غوږونو ته رسېږي
وايم اوس به ژړي پاڼي کړي پايمالي
لکه لښته پر نرۍ ملا به غبرګېږي
پر نرۍ شونډو به نوي کړي قولونه
رغوي به مي د زړه زاړه زخمونه
ځان پخپله په خيالونو غولومه
جوړوم د رود پر غاړه تصويرونه
زه له نورو سورکو شونډو په زړه سوړيم
نويو ښکليو لره جوړ نه يمه زوړيم

ويرجينيا
۱٦/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایمان سرحد

زه پوهېدم چې یوه شپه به مې په غېږ کې نیسې
ما دې د دغې شپې خوبونه لیدل
ته به مې شونډې ښکلوې زه به دې نه ښکلوم
ته به مې ځان ته کشوې زه به دې نه کشوم
ته به یاغې یې له ګناه او له عالمه څخه
ته به بېغمه یې د ژوند له هره غمه څخه
زه به بندي د خپل ایمان په زولنو کې یمه
زه زولانه به د پرهېز په اندېښنو کې یمه
زه به لاورک د خیالي لارو په تیارو کې یمه
لاس به مې غاړې ته در تللای نه سي
سترګې به مخامخ کتلای نه سي
شونډې به شونډې مچولای نه سي
خو له ګناه به مې ایمان ایسارولای نه سم
لاس به دې غاړې څخه کښلای نه سم
له ګرمو شونډو به دې شونډې خپلولای نه سم
نازک زړګی به دې ټوپونه وهي
د زړه په ژبه به پوهېږو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کرار کرار به نیژدې کیږو سره
زړه به مې اوري ستا د زړه ږغونه
د ګناهونو به سستېږي ملونه
له ټینګ ایمانه به سي مات بندونه
د پرهېزونو مقدس خطونه
ټول به رشتیا سي شیطاني خوبونه
زه به اوښتی یم په لڅو سترګو
د خپل ایمان له سرحدونو څخه

ویرجینیا
۲۷/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

كه ته شهيد نه واى

شهيد ه نجوني دي زيارت ته درځي
شهيد ه سر ته دي جنډۍ رپېږي
څوک دي خوبونه په جنت كي ګوري
چا ته دي نذر د ځوانۍ رسېږي
ښايستې د كلي چتې پېغلي نجوني
درته ګلونه امېلونه راوړي
د كونډو ورارو د سلګيو كوريې
ستړي بوډۍ درته نذرونه راوړي
لا دي د كلي د زلمو په شپه كي
كيسې د غرونو د جنګونو كيږي
لا يې دودونه د باروتو په ياد
لا دي سندري په نامه جوړېږي
نوم دي د كلي د پېغلوټو سره
كيسې دي توري اوږدې شپې سپينوي
هره لنډۍ دي له نامه ښايسته ده
هره سندره دي اتڼ مستوي
نوم دي په كليو كي پر شونډو ګرځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تو ده کیسه دي په کيږدیو کي ده
شپانه په د ښته کي ستا نکل کوي
نغمه يې مسته په شپیلیو کي ده
وایي رستم وې د میدان د ورځو
وایي د پړانګ په دود حملې دي کړلې
زړونه دي کښله د غلیم له سینو
وایي د باز په شان غوټې دي کړلې
ستا له سنګره چي ګولۍ خوځېده
هم پر سرونو هم پر زړو لګېده
چي ستا په جنګ به درو تلې ټولۍ
د عزرائیل ورته پلمه جوړېده
چي پر غلیم به د یرغل شپه وه
ته به سردار وې د غازیانو د ټول
په الواتو تر سنګرونو تللې
لکه پاچا وې د بازانو د ټول
خور دي په سرو اوښکو کیسه ګډول
ویل یې ورور مي چا په شپه کي و ویشت
په سرو ګولیو يې سینه غلبېل وه
هم يې پر سر هم په سینه کي و ویشت
جشنونه جوړ کړل د دښمن عسکرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ختم سو ستا د یرغلونو داستان
د مړه زمري په څېر بې واکه پروت وې
په وینو لژند د برې په ارمان
څو ورځې وروسته بل زړه ور قومندان
سکنی ورور دې د میدان پهلوان
چې یې له ډزو رپېدله زړونه
چې له غړو مبې یې تښتېدله زمریان
جنګ ته رهي سو له غازیانو سره
ستا د لښکرو د ځوانانو سره
سپه سالار سو میراثې قهرمان
مخکې رهي سو له زلمیانو سره
د غلیمانو یې کړه مځکه تبې
د خپلو کلې یې لمبه کړه الوې
ماته یې ګډه کړه په پوځ د دښمن
پر وران وطن یې اوس رپېږي جنډې
ستا ښایسته کونډه یې ځان ته وکړه
څو یې لا نوري په نکاح کړې نجونې
نه یې بګړې کې شمله پرېښودله
نه پر سرونو سپین او تور پوړنې
زخمې ښارونه دړې وړې پراته

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې قوماندان پر تېر سو اور پاته سو
ځي بې هدفه لا لهانده کېږي
تشې جونګړې کلې کور پاته سو
چېرې چې ولاړې د غازیانو ټولۍ
هلته یې وکړله سره اورونه
نه یې زلمی نه یې بوډا پرېښودی
نه یې پېغلوټې د ناموس پر خونه
که ته شهید نه وای تا څه کوله
ته به هم مل وای د غازیانو سره ؟
تا هم راوړلې د سرو وینو ځولۍ ؟
ته به هم تلای د دې خونیانو سره ؟
ښه دی شهیده په لحد کې ښه یې
چې پر سره قبر دې رېږدي جنډۍ
اوس به له تا سره هم ګډې تللای
د دې قاتلو لوټماراانو غدۍ
ستا له نامه سره به نه راتللای
په شنو دښتونو کې نغمې د شپېلۍ
خو کشکي ورور درڅخه نه وای وړې
شهیده ستا د ارمانونو ډولۍ
کشکي دې نه وې د غازي په کور کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سرو خپرو ښایسته ناوکی

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسته نېستي

زه په شپه کي د تیارې پر اوږو راغلم
بې آوازه د خوبونو په ګامونو
نه غوږونه مي له ږغ سره آشنا سول
نه مي نښي چا لیدلي دي د پلونو
د شبنم په څیر د لمر سره پناه سوم
له نامه سره مي تن زرې زرې سو
آیینه مي سوه له ځانه سره ورکه
له نېستۍ مي نوم ښاغلی د شغلې سو
نه د نور نه د تیارې په مذهب پوه سوم
نه ملګری مي آواز د قافلې سو
لکه اوښکه د باڼو پر ګودر راغلم
ځاځکي تن مي نیمه خوا شومه د شپې سو
چي منلی نه زمان او نه مکان یم
زه به ولي پوروړی د آسمان یم
نه په لوري نه منزل یم پوهیدلی
لکه ژرنده په خپل ځان کي سرګردان یم
څه منت را باندې پاته د قلم دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ازل یم که اجل یمه د ځان یم
ګوره چا په دې نامه یم نومولی
کم ازل تر دې ګرېوان یم را ایستلی
بې اختیاره یې راکړي څو شېبې دي
د قلم جبر په ژوند یمه منلی
لکه نه وم یوه ورځ به داسې نه یم
نه تیارو ته نه شغلو ته به په زړه یم

ویرجینیا
۴/۶/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه شاعر مړ دی

هغه شاعر چي ستا د دوو سترګو ښایستو مین و
هغه چي هم دي د موسکا هم اوښکو سرو مین و
چي کړې ورځ دي لکه سیوری ګام په ګام ملګری
ستا د وجود ستا د تصویر او د خیالو مین و
زخمي زخمي به ستا تر سر بلا ګردان ګرځېدی
هم دي پر ګل هم دي پر پاڼو هم اغزو مین و
چي خپل نصیب یې ستا د حسن په قلم وهلی
ستا په اغزنو اندیښنو یې و قسمت لیکلی
هغه چي تېر یې تر خپل ځان او ټول جهان بللې
هغه چي توریې ستا د میني په ازل منلې
نور به یې پل ستا په کوڅو کي څوک لیدلای نه سي
څوک به یې ستا په نامه چیغي اورېدلای نه سي
د غزل سور به یې شهباز را ویښولای نه سي
د نظم رنګ به یې سورونه شرنګولای نه سي
له ګودرونو د کیږدیو تر ماښامه پوری
نغمه نغمه به دي پر شونډو ګرځېدلای نه سي
هغه د تل دپاره ستا له ځنګه کوچ کړی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور دي خوبونه په پیزوان کي زنګولای نه سي
هغه شاعر ستا له خیالونو سترګي پټي کړلي
اوس دي په لاره کي لېمه درته کړلای نه سي
اوس به دي څوک د زړه په کور کي تصویرونه کړي
اوس به دي څوک په تصویرونو کي رنګونه کړي
اوس به دي څوک د محفل شمع په وزر تودوي
څوک به پتڼ غوندي پر ځان ګونګي داغونه کړي
څوک به شیرین کي ستا نکلونه د تندي په وینو
اوس به دي څوک په افسانو کي کلنګونه کړي
اوس به د چا هنر دراړوی نظر د جهان
اوس به د چا له چیغو ولړزیږي مځکه اسمان
اوس به د چا له سترګو تور وخوري منتر د رقیب
د چا لېمه به کي خطا د سپېلنیو ایمان
هغه شاعر ستا له محفله وچی شونډي ستون سو
نوري یې د خضر ترکوثره اثر نه رسیږي
د بوډۍ تال ته دي یو رنګ ور خېژولای نه سي
ستا په تابلو کي یې بې رنګه جادو نه چلیږي
اوس یې ګونګۍ ده تر قیامته د زخمونو ژبه
د فریادونو له پایکوبه یې څوک نه بیریږي
هغه شاعر په زکندن کي اوښکي وګنډلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تــه یــې د مینــی د خــالق پــر لمــن وســپارلې
د حــال پــه ژبــه یــې ځــو ځلــه دا پوښــتنه وکــړه
ځنګــه یــې تــوري ورځــي خپــل پــر ازل ومنلــې؟

ویرجینیا
۱۵/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارغوان

دارغوان له سرو ګلونو سره مينه لرم
زه چي سره ګل د ارغوان ته ګورم
په هره پاڼه کي يې ځان وينمه
لکه ښاخلې چي يې زما وينه لري
لا ارغوان چي زما په وينو کي وي
زما په رګو کي ارغوان بهيږي
لکه چي زړه مي وي له ده سره پيوند وهلی
لکه نفس چي مي له ده سره وي ژوند منلی
دی زما په ساه ژوندی دی
دی زما په وينه پايي
د ده له پاڼو سره
دا زما رګونه ښايي
روح مي د ده له ميني
ناځي سندري وايي
چي ارغوان ته ګورم
په هره پاڼه کي يې ځان وينمه
کله مي ځان کله جانان وينمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوټۍ غوټۍ وينم ګرځيږي راته
ښاخله ښاخله ګورم نڅيږي راته
د ارغوان د سرو ګلونو سره مينه لرم
د ارغوان په سرو ګلونو کي مي وينه لرم
زه پر سره ګل د ارغوان مين يم
ما يې د سرو پاڼو تر سيوري لاندي
د سرو شرابو له جامونو سره
له ډکو ډکو ګيلاسونو سره
نيم له يارانو نيم له خپلو غزلونو سره
پر محتسب او پر زاهد خندلي
وچي ريښي مي د تقوا سوځلي
شونډي مي غبرګي د توبې ګنډلي
هيلي مي ټولي د کوثر وژلي
اوس مي شپه شپه ياديږي راته
اوس د ځوانيو شپې ژړيږي راته
ما يې د سرو پاڼو ترسيور لاندي
د سرو شرابو په مستي کي ځواني ورکه کړله
اوس مي په ورکه پسي
د لا لهاندو مرغکيو په څېر
کله ښاخلي کله ريښې د ارغوان لټوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویرجینیا
۴/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ازل بندېوان

د پسرلي یوه ښایسته سهار کي
له شنه آسمانه پلوشې را اوري
زه په کوټه کي یم فکرونو وړی
پر کتابونو د لمر وړانګي ښوري
د کړکۍ شاته مي له ونو څخه
د مرغکیو آوازونه راځي
راته د تېر پسرلي یاد راولي
راته د تېر عمر خیالونه راځي
پر خپلو سپینو ویښتو لاس تېروم
زړه ته یو یو زلمي کلونه راځي
نامرادي ورځي مي پر زړه را اوري
لکه تیاره کي چي ږغونه راځي
ګوره چي څو پسرلي مخکي دلته
پر شنو ښاخونو مرغکۍ ناسته وه
لکه له قافه راوتلې پري
په ځان غره لکه بدرۍ ناسته وه
د فرشتو د نور له ګوتو جوړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رنګ رنګينه ناوکۍ ناسته وه
پر شنو ښاخلو يې ترانې اوډلې
پر سرو ګلونو يې نغمې شيندلې
د حال په ژبه يې د لارې کيسې
دانه دانه راته په خوله پېيلې
څه د زړې ځالګۍ نکل په خوله
څه يې د نوې کور کيسې کولې
زه په هغه توره کوټه کې ناست يم
زه له هغې کړکۍ بڼګونه وينم
هغه د سرو ګلونو تاندې لښتې
هغه د ګلو امېلونه وينم
د کړکۍ شاته پسرلی تېرېږي
د مرغکيو کاروانونه وينم
په هر کاروان کې د مرګې هنګامه
د خزانونو يرغلونه وينم
هغه مرغۍ چې يې نغمې کړلې
چې ترانې چې يې کيسې پېيلې
ورک به يې چېرې وي وروستې بږغونه
پر کوم ولات به وي خزان وهلې
بل پسرلي به وي هم ځای ورکړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي ځالۍ ته به وي هم راغلې
که به منګولو د خزان نيولې
يا به ژلۍ د پسرلي وژلې
اوس له هغې نغمې کلونه تېر دي
اوس پر هغې شېبې عمرونه تېر دي
پسرلي ښخ سول د خزان پر لمن
پر لحدونو يې وختونه تېر دي
زما د کړکۍ شاته تېرېږي زمان؟
که زه هم مل يم د همدغه کاروان
نه مي خپل سيوری نه مي پل وليدی
نه په دې لار کي چا ليدلی روان
چا به د عمر قافله بللې
نه يې هی هی نه يې ښکارېږي ساروان
چي لا به څو نه برېښنا و پرکېږي
چي لا به څو نه وغړومبېږي آسمان
څو مره ګلونه به لا و وينمه
څونه به وينم لا د پرخي باران
څونه به واورمه اشنا ږغونه
څونه به وناڅي بلبل ته ګلان
څو مره به ياد کم له زلميو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوانۍ خوب د مستۍ تللی داستان
چې لا به څو نه پسرلي وشمېرم
لا څه بادونه به راځي د خزان
لکه چې ماته را یادېږي تللي
ما به هم یاد کي پاته سوي یاران
خو دغه سر به راته نه سي معلوم
دا حقیقت به راته نه سي عیان
چې په لحد کي به بندي او سېږم
که په ژوندون یم د ازل بندیوان
راته ښکارېږي چې بندي پیدا دی
د مور له غېږي تر قیامته انسان

ویرجینیا – ۲۰۰۴/۵/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

وراني جنډۍ

څو کلونه دي تېر سوي ختم سوي دي جنګونه
اوس نه بوی سته د باروتو نه غړومبېږي لوي توپونه

نه سکروټې را اورېږي نه په قار دي آسمانونه
نه ګولۍ اوري پر کليو نه تر هسکه ځي دودونه

نه د ټانګ له پښو لړزېږي سړکونه او کورونه
نه د توپ تر خولې راوزي سره د اوسپني اورونه

نه ماشومي سترګي ژاړي نه ورک سوي دي پلرونه
نه په کليو کي سپين ږيري ښخوي زلمي سرونه

نه لمبې پر پولو ګرځي نه بمونو سوځولي
نه پلټني د ماشومو سرو مرميو ډارولي
نه د ورارو نه د کونډو تر اسمانه ځي چيغاري
نه ملکي په سرو سترګو راليږي ورته کوکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ناویاني ځي سر توري نه ښایستې له بامو غورځي
نه توپک سته په اوږو کي نه قاتلي سترګي ګرځي

نه په غلا دي څوک راغلی پر اوږو د سرو لښکرو
نه ښایسته کابل دوږخ دی له وسلو د زورورو

اوس د جنګ له کلو پاته لویي لویي هدیرې دي
ځیني جوړي پر غونډیو څه هوارو کي پرتې دي

پر چا سرې جنډې رپیږي پر چا توري دي ولاړي
نه کیسې یې چا ته یاد دي نه په ویاړي نه پر ژاړي

نه په زړه یې چا ته قبر نه یې نوم چا ته یادیږي
په دعا یې وي لاس پورته مساپر چي ترې تېرېږي

تر دې هري جنډې لاندي سل او زر ښخ دي خوبونه
هر یوه ورسره وړي په زړګونو ارمانونه

له چا پاته سولې کونډې پر چا بوري سولې میندي
چا پرې ایښي یتیمان دي پر چا وکړېدي خویندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر قبرونو يې جوړېږي کله اتڼونه
هم زلمي ورته راوزي هم سرناوي هم ډولونه

جنرالان پکښې تېرېږي ورسره وي مست آسونه
ترانې د آزادۍ وي جوړوي پکښې جشنونه

دا د دوی د وينو زور دی ډک جامونه چې تشېږي
دا د دوی د مستۍ شور دی اتڼونه چې مستېږي

دا د دوی په نوم جوړېږي لوی نومونه منصبونه
آيينې يې خلګو غلا کړې پکښې ښيې خپل مخونه

دا د وراني جنډۍ زور دی چې ترې جوړ قهرمانان دي
شخ برېتونه غوړ مخونه هم شهيد او هم غازيان دي

څوک خبر په هغې مور دي چې دا غونه يې خوړلي؟
چا لښکري د ماشومو يتيمانو دي ليدلي؟

څوک خبر سوله چې څه سوې هغه کونډې هغه ښکلي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ها په سرو خپرو پاته په سالو کې نازولي؟

ها له وهمه د مرميو تر هېدلي توريدلي
چا له ملکه تښتولي چا پر بل باندي پلورلي

هغه لوټ چې يې پلو سو له لښکره د غازيانو
هغه داغ چې يې لمن سوه د جهاد له افسرانو

څه پرديو ته به وايو خپل داستان د لوټماريو
څو به وسپړو زرګوني افسانې د بربادیو

څوک به يو سي احوالونه تر قبرو د شهيدانو؟
چې يې څه وکړل ملګرو په ناموس په يتيمانو؟

له ازله تر ابده يو داستان دی تکراريږي
هوښياران يې ثمره خوري ساده ګان قرباني کيږي

ويرجينيا
۲۸/۱۰/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښېمانه غرور

ما د خپل عمر د ازل پر تندي
پر هغه سپینه پاڼه
چي لا رنګونه د زمان ور رسېدلي نه وه
چي لا بادونه د آسمان پر غوړېدلي نه وه
چي لا ګردونه د جهان ورته ختلي نه وه
په خپلو ګوتو خپل قسمت ولیکی
ما د تقدیر د لامکان پر لمن
ما د خالق ما د یزدان پر لمن
په خپلو وینو قسمت ولمباوه
ما له محرابه یاغي سوی بنده
د خپل وجود په شمع
د خپل ژوندون په لمبه
په خپل تندي کي سجده وسوځول
راته ابلیس په کټ کټ وخندله
راته قسمت په ساندو وژړله
او زما په سرو وینو لړلي ګوتي
د خپل جانان پر سپینه پاکه لمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوانیمرګي پښتیمانۍ په لمبه وچې سولې

کابل انترکانټیننټال
۱۶/۶/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاره

ستاره یوه ښایسته پښتنه شاعره ده، چې عمر یې د اته لسو کالو په شا وخوا کې دی. جګه نری، ونه خدای پخپله وربخښلې، توري غټې سترګې یې له هوسۍ پور کړې او نری ښایسته غاړه یې له بتې تښتولې ده.

د ستارې غوږونه د موسیقۍ له هر سور سره اشنا دي، پر مځکه لکه زرکه داسي ګرځي او چې کله یې په نڅا کې شرنګ پورته سي نو په محفل کې څوک سترګې بلې خوا ته ور څخه اړولای نه سی. لږ تر لږه ما په امریکا کې د هیڅ پښتنې نجلۍ دونه ښایسته نڅا نه ده لیدلې، او داسي پښتنه نه پېژنم چې په دومره کم عمر کې په انګلیسی، اردو او پښتو ژبه دونه پاخه شعرونه ولیکي.

ستاره زموږ مخې ته وړه لویه سوې او ما او زما مېرمنی ته بالکل د لور حیثیت لری. دا هم له ما څخه د پلرني ناز انتظار لري او د یوه مهربان او ضمناً غمشریک مشر په سترګه را ته ګوری.

کله چې زما سره یوازې کښېنی. ما ته خپل اردو او انګلیسی شعرونه لولي. دا ښایي پوهېږي چې زه یې له زړه راځم او زه پوهېږم چې د هغې هر نظم د زړه خواله ده. د دې په نازک آواز کې د درد اثر نه ښکاري او څوک یې په ښایستو سترګو کې د زړه د زخم څرک نه سی لګولای خو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي خپل نظم لولي ، ته به وايې چې له هر توري څخه يې اوښکې څاڅي. يو ماښام زما کتابخانې ته راغله. ما ته مخامخ کښېنستله او د خپلو شعرونو په لوستلو يې بنا وکړه. يو شعر يې تر لوستلو وروسته زما د ياداشتونو په کتاب کې راته وليکی، او ګوا کي د خپل پټ درد او زخم تصوير يې راته پرېښود.

ستارې ښايي فکر کړی وي چې هيڅ يې نه دي ويلي. خو دا پوه سوې نه وه چې ښايستو او له سرو نازکو رګونو ډکو سترګو يې زما له سترګو سره بشپړه خواله کړېوه. او زما تر زړه پورې يې خپل هر درد جلا جلا را رسولی و، کله چې ستاره زما له کتابخانې څخه ووتله نو ما هغه شعر چې دې زما د ياداشتونو په کتاب کې ليکلی و، بېرته ولوست او دې ته مې يو شعر وليکی. څو شېبې وروسته مې کتابخانې ته راوبلله، مخا مخ مې راته کښېنوله او د خپل شعر په لوستلو مې پيل وکړ. کله چې ما د خپل شعر په لوستلو خوله پورې کړه. د هغې د زړه ټولو زخمونو ته وا په يوه وار خوله وکړه او ښايستو غټو سترګو څخه يې، چې دا ګړی يې سپين، سره او ښتی وه، د اوښکو سېل روان سو.

د ښايستې ستارې د سرو اوښکو هر څاڅکی مې پر زړه باندې د غشي په څېر و اوريدی. د خپل شعر د لوستلو توان را پکښې پاته نه سو. هر ګړی مې دې ته ويل چې مه ژاړه او په دې توګه مې غوښتل چې خپلي اوښکې د هغې له هوښيار نظره پټې وساتم. خو زه يقين لرم چې د هغې ښايستو ښکارې سترګو به هر څه ليدلي وي. شعر مې تر پايه ورته ونه لوست، او يا مې د لوستلو توان راته پاته نه و. دوې ورځې وروسته مې شعر ليکلی ورته ځکه ورکړ ځکه چې زه پوهېدم چې ستاره بيا پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه مخامخ چوکۍ راته کښيني او بيا به نه زه د شعر د لوستلو او نه دا د اورېدلو توان ولري.

زما ښايستې ستارې

ښايستې نجلۍ په خمارو سترګو کې
د زړګي پټ راته رازونه وايې
چې په نظمونو راته خوله پورې کې
دانه دانه راته دردونه وايې
ته چې موسکۍ سې زه دې سرو شونډو کې
پټ له زړګي سره حالونه وايم
زه دې پوښتم له غټو سترګو کيسې
زه دې کتونکۍ داستانونه وايم
څه افسانه ده ستا له نظم سره
چې له بيتونو دې زخمونه اوري
دا څه رازونه دي په وينو کې دي
چې له رګونو دې اورونه اوري
ښايستې نجلۍ ستا سره نه ښايېږي
داسې غمجنې ګيله منې شونډې
دا له بهره له سره رنګه ښکلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا په دننه کي خوږمني شونډې
ښايستې نجلۍ په عمر تاندې لښتې
ته لا تر اوسه د دردونو نه يې
ځه د ګلونو سره لوبې کوه
ته د اغزيو د زخمونو نه يې
ته لا د شپو د ژړېدلو نه يې
تا لا زلمۍ ورځې خندلې نه دي
ته له ترخو څخه کلونه ليرې
تا لا د ژوند خواږه څکلي نه دي
ځه د ګلونو په لمن کي نجلۍ
لکه ماشومه داسې ورغړېږه
لکه د غرونو د ښتونو هوسۍ
وځغله، ودرېږه، وتورېږه
ته چې په نظم راته خوله پورې کې
ته وا پر شونډو دې ترخه پاته دي
سترګې دې هر کله آسمان ته ګورې
ستا له آسمانه سره څه پاته دي
پر سورکۍ شونډو دې خندا خپره که
پرېږده د خوب د ناکامۍ خبرې
راسه کيسې د شاپېريو وکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا سره نه ښايي بوډۍ خبري
ورځه خپرې ځوښي په تال کي کښينه
له رنګينيو سره و زنګېږه
د کوه قاف خوبونه وتخنوه
له شاپېريو سره ونڅېږه
ورځه د نجونو په ټولۍ ګډه سه
چي پيغلتوب د رسره ورقصېږي
له پايزېبونو داسي شرنګ پورته که
چي له مستۍ دي مځکه ولړزېږي
د رڅخه تښتي دا ناځوانه ځواني
دا بې وفا عمر وفا نه لري
دا د يوې شېبې ميلمه دی ښايست
لکه برېښنا ځغلي بقا نه لري
ښايستې نجلۍ په عمر تاندي لښتي
ته لا تر اوسه د دردونو نه يې
ځه له ګلونو سره لوبې وکه
ته د اغزيو د زخمونو نه يې

ويرجينيا
۲۶/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

درڅخه ولاړم

ستا دپاره يې زه نه ليکم نظمونه
اې په خپل حسن مغروري نازولې
ستا له ياده مې توږلي دي خوبونه
رانه مه تښتوه وه شپې مې غلې غلې
پر اشنا لار مې شهيد کړله ګامونه
له سينې مې ستا سندرې دي شړلې
راته مه يادوه تللي پيمانونه
پر دې لاره داسې ډېر مړي وتلي
زه هوښيار يمه د غرو لېوني نه يم
په تندې کې مې تېښې نه دي ليکلې
چې وفا کوم وفا درڅخه غواړم
چې جفا کوې له شپو څه دي ولاړم
نه به ځواني شپې لمبه کم ستا دپاره
نه تنهاکي پر سکروټو درته ژاړم
نه جنون به افسانه کم ستا د مينې
نه د ګور کانې مې ستا په نامه وياړم
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګي

پرون مې نا ببره
پسله کلونو ستا پر لور سترګي در واوښتلې
او د عينکو شاته
يوازې ستا د خمارو سترګو کيسه پاته وه
نه له اوبو ډکي وې
نه له رمزو ډکي وې
نه له نخرو ډکي وې
پکښې مې و نه ليدل
د مستۍ ډک سره او نرې رګونه
نه يې رازونه ويل
نه يې نازونه کول
نه يې باڼو پيره دار
نه يې وارونه کول
نه يې ښکارونه کول
نه يې د زړونو امېلونه پيېل
نه يې وعدې د سباوون کولې
نه يې کيسې د مستو شپو نه د پرون کولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه يې کاږه باڼو حملې د شواخون کولې
نه يې پر زړونو اورول نوی تازه وارونه
نه يې له سترګو تښتوله د ځوانۍ خوبونه
پرون مې نابېره
پسله کلونو ستا پر لور سترګې دراوښتلې
درته کتل مې چې ښايستې سترګې دي
هغه د ميو پيمانې سترګې دي
له بېخوبيه له مستيه تکې سرې سترګې دي
د غزلونو افسانې سترګې دي
بنګ د ځوانۍ او د مستۍ نه لري
ناز د وربښمنې ناوکۍ نه لري
تمه د عمر د نازونو د پېرۍ نه لري
او له کونجونو څخه غلې غلې
د بلې مستۍ غنم رنګې نازولې نجلۍ
ها د ښکلا له تارو پوده د اودلې نجلۍ
د غټو بورو سترګو
په ننداره پسې کرار کرار مزلونه وهي
چې خپلې شپې به يې يادېږي کنه
چې خاطرې به يې پارېږي کنه
پټې له ځان سره ژړېږي کنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويرجينيا
١٧/٣/٢٠٠١

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستی ماښام

یوه شپه چې شین آسمان له ستورو ډک و
د هر ستوري زما او ستا خوا ته سترګک و
د ډېوې په څېر انګړ کې بلېدلې
د سپرلي نسیم دې څنې نازولې
تا د مینې کیسې یو په یو پېیلې
ما دې ډکې د اوبو سترګې کتلې
پر نرۍ غاړه دې لاړ د مرغلرو
په ګرېوان کې دې دانې د جواهرو
تور پیکی به دې پر ښکلي مخ را خپور سو
سپین تندی به دې د تورو زلفو کور سو
نه د مینې د خبرو مړېدلو
نه یو بل ته په کتو سترې کولو
چې د کلي په بر سر کې شور د سپو سو
وروسته زمونږ کور ته نژدې چې ږغ د پښو سو
چې په زوره مو څنځیر په شرنګېدو سو
په سینه کې دې زړګی په درېبدو سو
هغه تور او بدهیبته قومندانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د میني عزراییل بلا د ځان و
چې نفرت یې و په سیمه کې کرلی
د هر چا د سترګو خار پر امیر ګران و
رغړولي یې سرونه د زلمو وه
په لړزه ورنه وړوکی زوړ او ځوان و
ها بیبا که د لیوه په شان زلخوړی
د لرم په څیر مضر په زړه شیطان و
په زړه تور په کړه ظالم لکه نمرود و
په جامه کې هم غازي هم مسلمان و
سل پوړني یې د نجونو وه لوټلي
سل زلمی یې وه وژلي پهلوان و
ته یې پرېښودې یوازې زه یې بوتلم
کړی شپه له خپل جلاد سره پر پښو تلم
هر ګړی پر مخ لوېدم پورته کېدلم
لڅې پښې پر تېرو تېزو اغزو تلم
ګراني نه سومه خبر ګناه مو څه وه
هغه شپه مو د بېلتون د ژوندانه وه
ستا په برخه به ازل وه څه لیکلي
زما په برخه د کلنو زولانه وه
نن دې سرې سترګې د قبر سر ته ژاړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس په خوب کي دي ديدن له خدايه غواړم
هغه شپه به مي تر مرګه هېره نه سي
ته مي پرې ښودې تنها زه درنه ولاړم
چي لو تمار ته د پلو دي وه راغلي
چي پرون وه هسي نن هم دي ښاغلي
چي خدای زور د انتقام نه دی راکړی
په نصيب مي مه وای ستا په شاني ښکلې
خدای دي مه وای قلم زما سره وهلی
ما دي توري سترګي هېڅ نه وای ليدلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خزانه

دا یوه لار ده تورو غرو ته پر دښتونو تللې
دښتونه ټول دي په اغزو پوښلي
تش سرابونه ښکاري
او هر سراب د اغزو ژبه لري
او هر اغزی د لمبو ژبه لري
هره لمبه له دوږخونو راځي
او په لمبو کې د دوږخ لړمان
هغه بدرنګه تور په رنګ د شیطان
هر یو بلا د لارویو په ځان
لکه خروړي ځناور پراته دي
د دې دښتونو شاته غرونه غرونه
د غرونو منځ کې دي هوار دښتونه
بیا سرابونه لړمان پوځونه
د مرګي غشي یې تېره نېښونه
لکه لېوان په ډلو ډلو ګرځي
خو څوک پخوا او ډیر پخوا دي تللي
او څوک پخوا او ډیر پخوا راغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا یې کیسې د افسانو راوړي
وایي د غرو شاته روښان سیندونه
هغه په رنګ د شنه آسمان سیندونه
له جنتونو را روان سیندونه
پر خپلو څنډو د ګلونو امېلونه کړي
پېغلې په څڼو کې رنګونه ټومبي
ونې د ګلو له ګېډیو ډکې
لارې له ښکلیو ناوکیو ډکې
ورځې له لمر شپې له سپوږمیو ډکې
د شپې کیسې دې له ورورېو ډکې
کوڅې باندې یې له زلمیو ډکې
جنګ او نفرت بولي زامن د شیطان
منګول یې نه ورځي تر زړه د انسان
د ورځی شین په شپه ځلېږي اسمان
مځکې ته نه راځي څپې د توپان
سجدو ته نه بولي د خټو خدایان
خلګ پر ګوتو د کلو پر ځای پېړۍ اړوي
عمر په سل په دوه څلورو شمېري
هلته پلرونه زامن نه ښخوي
پېغلی زلمي د اوښکیو له زخمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارمانو په ښارکي نه اوسيږي
خو څوک پخوا او ډېر پخوا دي تللي
او څوک پخوا او ډېر پخوا راغلي
موږ ته کيسې د جنتونو کوي
راته نکلونه د ګلونو کوي
موږ د دښتونو، سرابونو، د اغزو پر لمن
موږ د لمبو پر لمن
د لړمانو په فصلونو کي کلونه ليري
دښتي، غرمې او سرابونه ليري
غونډۍ او غرونه ليري
د زمانې او حوادثو پر واټ
حيران ولاړ لکه خوبونو وړي
د کوه قاف د شاپېريو کيسې
د بېګانه او د پرديو کيسې
د بل د پېغلو او زلميو کيسې
دانه دانه خپلوو
او د پېرېيو د تاريخ پر تندي
په بې هنرو ګوتو
ځان ته کاږه واږه شکلونه جوړ کو
موږ چې زلمي و موږ د جم په جام کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یزداني شرابو
له جنتي سیندونو
له کوثري حوضونو
له حیاتي سوما خمونه تش کړل
نن که سبا وي د پېرېو پر لار
د لړمانو، د اغزیو په وار
د هغه ښار تر واټه ځان رسوو
چي د ازل کاتب ده موږ ته خزانه لیکلې
چي د تقسیم امیر ده موږ ته پیمانه لیکلې
خو هغه ورځ به د دښتونو په مزلونو ورځو
د لړمانو په جنګونو ورځو
د سرو لمبو او د اغزو په سفرونو ورځو
چي رغړولي مو وي سیال سرونه
چی د تربور مو وي سوځلې خونه
چي ورور ته پاته نه وي روغ هډونه
بیا به په جنګ د لړمانو ورځو
پر سخته لار به بې سیالانو ورځو
موږ ته ازل ده خزانه لیکلې
زموږ یې په برخه زمانه لیکلې
موږ ته چی زین نه کئ د جنګ آسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته رانه وړئ د هنر لاسونه
موږ ته په کار نه دي پاخه فکرونه
له موږ دي ليري ګرځي سيال مېړونه
راته ليکلي دي قسمت ښارونه
جلا جلا به جوړوو ملکونه

ويرجينيا
١٧/٥/٢٠٠۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوځلي يادونه

زه خو منکر نه يم پر خپله مينه
ما ته به نوم د وفا نه يادوي
ما مي دا بول دی تر مرګی وهلی
زاړه قولونه به بيا نه يادوي
ما ته د اوښکو حساب مه غوړوه
ما ته نيمګړی کتاب مه غوړوه
اوس خو نه وصل نه هجران پاته دی
زړه کيسه د سراب مه غوړوه
د هېر ساحل پر غاړه ښخي سولې
زما د ځپو ستا د سپوږمۍ خبري
په کوه قاف کي د مزلونو داستان
د لېوتتوب د هوښيارۍ خبري
نه مي ترخو د انتظار شپو ته شپه پاته ده
نه مي د چا د اوربدلو افسانه پاته ده
ما چي سکروټو کي مزلونه کول
ستا تر قدمه مي سجدې دروړلې
ما چي دي لاره په ښو پاکول

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په وفا کي مې اسرې لرلې
چي ستا بلا ته مې سينه سپرول
ما دې په خپل قسمت کي شپې ليکلې
ما دې په وينو ترانې ليکلې
ما په سکروټو قصيدې ليکلې
ما چي تورونه پر تندې چلول
د خپل ازل څخه پردی خو نه وم
چي ستا په نوم به مې سجده لګول
څه سودايي څه لېوني خو نه وم
چي مې ځواني لمبه کوله درته
څه نذرانه څه سپيلنی خو نه وم
ما دې يوازې د خپل ځان دپاره شپې غوښتلې
ما پر خوبونو باندې ستا زلفي خورې غوښتلې
پر هغه لار چي مې ځواني سوځول
د رقيبانو چپاوونه وينم
شپې دې له تورو سره وتړلې
اوس د مرګي پکښې خوبونه وينم
د شاپېريو اتڼ وتورېدی
د ښار کوڅې سوې د دېوانو شومه
پر خزانو د اغيار سيوری وسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نصیب لال د ښامارانو شومه
چا له بلاله منبر وتښتاوه
اوس ابو جهل آذانونه کوي
اوس له فرعون سره راغلی جلاد
زموږ د خوبونو تعبیرونه کوي
زما دي د هیلو په ټاټوبي کي اغزي کرلي
زما د خوبونو په قسمت کي دي زخمونه کښلي
ما د خوبونو لاري وتړلې
شپې مي له سترګو تښتولای نه سې
د پردۍ مینی په خوږو اسرو مي
ماشومي هیلي غولولای نه سې
ما له غونچو سره دوستي وکړله
نور د اغزیو د مزلونو نه یم
ما مي له زړه دردونه وشړله
نور د پردیو پرهارونو نه یم
له هغو ګوتو نه رنګونه تښتي
چي ستا د خیال یې تصویرونه ایستل
هغه آذر په خپل ګرېوان کي ښخ سو
چي پر تېشه یې معبدونه لیکل
هغه زلمۍ خبري مه یادوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ویل غرونه په یرغل نړوم
ما له فرهاده تېشه وتښتول
ځم د خیالونو تاج محل نړوم
ما مې د خپل زړه په محراب کې سجدې وتراشلې
ستا د یادونو په لمبو مې ډېوې بلې کړلې

ویرجینیا
۱۶/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته به يې او زه به نه يم

دا ته ځوک يې چې دي ښار زما د خوبونو
د يادونو پر لښکرو دی نيولی
پل پر پل مي لکه سيوری راسره يې
لکه وهم زما تر زړه دي تيغ ايستلی
کله ډار غوندي د زړه په کليو ګډ سې
د سينې په قفسچه کي مي زړه ريږدي
آيينې مي کړې راماتي په کوګل کي
له زړګي مي ټول زلمي يادونه لېږدي
په تيارو کي مي روح داسي تلولی سي
وايم اوس به دا د خاورو کورګی پرېږدي
کله ليري د بوډۍ په ټال کي زانګې
لمن ډکه راته راوړې د رنګونو
د شبنم هره دانه دي آيينه سي
پکښي ناځي دي ځېپې د تصويرونو
رنګ او بوی دي وي له خيال سره ملګری
په شيبو کي مي کښنتوکې د ګلونو
لکه سيوری د سپرلي داسي تازه يې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه لاړيې د زلميو اميدونو
کله خوږ لکه رباب نغمه نغمه سې
کله ږغ د عزراييل پر زړه مېلمه سې
کله اوښکه د لېمو پر وطن ګرځې
کله ښار د ژوندانه لره پلمه سې
تار و پود مي ستا له خيال سره اودلی
نه دي نوم نه دي وجود مخ ته راغلی
نه دي ورځ زما له لېمو سره يوه کړه
نه مي خوب ستا له ديدنه نازېدلی
زما پر نظم پا چهي کوې بې تخته
د غزل پر هر پيوند مې يې اوډلی
دومره پوه يم ته به يې او زه به نه يم
ستا لمبې به آسماني زه به ايره يم
ته باقي يې زه شېبه غوندي تېرېږم
د بريښنا په څېر پرکېږمه ورکېږم
که مې زړه ته ستا آواز نه وای لوېدلی
زه به څنګه وای په مينه پوهېدلی
د جنون تر ښاره تا يم رسولی
چې پر مېنه د ليلا يمه ښاغلی
ته به پاته يې پر پاڼه د شعرونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته به رنګ يې تر قيامته د نظمونو
الهامونه د ښکلا به دي اورېږي
له قلمه به دي حسن راتوييږي
څوک به پوه نه سي په راز د تصويرونو
له آدمه تر آذره تر عمرونو

واشنګټن ډي سي
۲۰۰۴/۷/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر

منظومي کرښي دي چي کله په لوستلو ارزي
څو ورکي چيغي دي يو وخت په اورېدلو ارزي
پر باڼو اوښکي دي يو ځلي په ليدلو ارزي
د سترګو لوري ته يې مخ په اړولو ارزي
کله لمن د پسرلي له رنګينيو ډکه
کله شبنم غوندي پر پاڼو د ګلونو اوري
کله يې غېږ کي وي اخيستي پلوشې د غروب
د زمانې د سترګو نم پر ګرېوانونو اوري
کله پانوس غوندي بلېږي له يارانو سره
خوله له خندا سينه يې ټوله وي له اوره ډکه
کله پتنګ غوندي پخپله په لمبه کي سوځي
د افسانې هره ورقه يې له شوره ډکه
کله په لار د ګمراهانو کی مشال بلوي
لاپي د عقل يې تر کور د افلاطونه ورځي
کله يې ځای په ځنځيرونو زولنو کي نه وي
چي هره پاڼه يې را اخلې تر جنونه ورځي
شعر جلوه ده، د ګلونو له ښکلا سره ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو پټ آواز دی د سازونو له نوا سره ځي
کله نقاش کله تصوير سي کله رنګ د تصوير
کله جنون کله مجنون وي له بېديا سره ځي
کله موسکی سي سل کلني توبې ونځوي
کله د اوښکو سره رغړي له ژړا سره ځي
شعر د انسان له خولې راځي د فرشتو ژبه ده
شعر له آدم سره پيدا د اسمانو ژبه ده
د زړه آواز دی له خليله تر منصوره پوري
شعر له قلم سره پيدا د زولنو ژبه ده
هم له کعبې هم کليسا هم له صنمه راځي
د خدای جلوه د خدای آواز دی او د زړو ژبه ده

ويرجينيا
۲۴/۱۰/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتني نجلۍ

واه پښتنې نجلۍ نظر دې نه کم
په دې جامو کې څومره ښکلې ښکارې
په تورو سرو او زرغونو رنګو کې
څومره ښايسته څومره منلې ښکارې

څه د کېږدیو په قدم روانه
څونه نازکه نازولې ښکارې
په دې بتکیو دې پاولیو کې نن
پښتنې پيغلې څه ښاغلې ښکارې
لکه زهيره ښايسته مرغکۍ
له خپله سيله راوتلې ښکارې

ستا له پاولیو له شرنګي سره مې
خيال ته د خپل وطن د ښتونه راځي
تر پلو لاندې شرمېدونکي نجوني
له قافلو سره ګامونه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېرته شپانه پر شپېلۍ ګوتي ایښي
پاس له کمره یې ږغونه راځي
سپي ورته سروي په ځپړو ایښي
ورته زاړه آشنا سورونه راځي

د غره لمنه کي رمي پنډي وي
د سترو وریو آوازونه راځي
د دنګو پېغلو پر اوږو منګوټي
د ښکلیو نجونو کتارونه راځي
د ښت ګلونه په لمنو وهي
لکه ښایستې زرکي سېلونه راځي
پاس له آسمانه پرې شیندلی تخم
چېرته اغزي چېرته ګلونه راځي
خیال مي د ناوي په قدم رهي سي
ږغ د سورنا او د ډولونو راځي
غواړم چي یو ځل دي له څنګه سره
د خیال پر ښته کېږدۍ و دروم
تر پلو لاندي دي نغمه نغمه سم
درته پردېسه شپېلۍ وږغوم
درته غزل درته سندره سمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سم دي ګودر او پاولي وشړنګوم
څه د منصور څه د خیام په ژبه
ستا د لنډیو اتڼ ونڅوم

ته در خانۍ سې زه رباب درولم
چندني او ښکو ته دي وژړوم
د کیږدۍ شپې ته دي لمبه لمبه سم
خیالي پېزوان دي پر اور وسولوم

تا ته دي خپل ابا کیسه کړېده
تا ته بوډۍ کله نکلونه کړي
زموږ د اتڼ د مستو نجونو کیسې
سرې په نکریزو ښایستې خپرې
یا ته پخپله تر ګودره تللې
یا دي اورې له منګو ټیو سترې
لمبه بلېږي نیکه نکل کوي
نیم کښې سترګي دي خوبونو وړي
چا درته کله د سپرلي له غېږې
د ژړو ګلو غاړګۍ راوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا تـه دي خپلـی مـورکۍ نکـل کړی
چـي زمـوږ کېږدیـو کـي اورونـه نسته
پـر ګودرونـو پـاولي نـه شـرنګېږي
د منګوټیـــو کتارونـــه نـــسته
اوس د شـپیلۍ سـتونی سندري ژاړي
نـور لـه شـپانه سـره سـورونه نـسته
اوس بـه پـه دښـتو کـي اورونـه اوري
د ژړو ګلـــو امېلونـــه نـــسته

تـه اوس خبـره یـې چـي سـتا پـر دښـتو
اوس رمـې نـه ګرځـي چمـن نـه لـري
پېغلـي لـه زرکـو سـره نـه ګـډېږي
غـاړګۍ نـه لـري لمـن نـه لـري
اوس پـه پردیـو کـي پلـو ګرځـوي
مېنـه یـې هـېره ده وطـن نـه لـري
اوتـري سترګي یـې لـه اوښکو سترې
ژونـدي تـه کـور مـړه تـه کفـن نـه لـري
د نیکـه سـتوني کـي نکلونـه وچ دي
د لمبـې څنـګ تـه ماخوسـتن نـه لـري

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما مرغلري ښايستې پښتني
اوس به له چا سره نکلونه ياد کو
اوس به د چا لمبو ته شپې سپينوو
پر کوم اورغوي به فالونه ياد کو
اوس به له چا سره شپېلۍ ږغوو
د چا غوږوته به د ښتونه ياد کو
چېري به سيل د چتهو پيغلو رائحي
چې موږ يې بيا ښکلي ګامونه ياد کو
اوس به د کومي درخانۍ پر مزار
شرنګ د آدم د ربابونو ياد کو

رائحه رائحه په اوښکو نه ده جوړه
لا به تر څو دلته جنډۍ زنګوو
دلته به څو له خيالي بنګو سره
سر د خوبونو په مستۍ زنګوو
لا به ترڅو په ورکو پانهو پسي
تياره نکلونه د پېرۍ زنګوو
لا به تر کله پر خيالي دښتونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترې خوبونه د کيږدۍ زنګوو

راځه راووزه چې ميدان ته وزو
راځه راځه چې ګرېوانونه نيسو
ته ملالۍ سه زه به توره راوړم
په سره اهار کې ميوندونه نيسو
ته له غيرته راته سره لمبه سه
موږ به باروتو ته سرونه نيسو
لا د نيکه پلونه له ورايه ښکاري
بيا به مغول ته خيبرونه نيسو

زما مرغلرې ښايستې پښتنې
شرنګ د پايزيب دې په کيږدۍ کې
وينم
بيا دې د نجونو له سيلونو سره
هم دې په ورا هم په ډولۍ کې وينم
چې پر خاټول دې لمن پلنه ګرځې
د مينې خيال دې په شپېلۍ کې وينم
ما تعبير کړي دي دا خپل خوبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا دي د ګلو په ګېډۍ کې وینم

راځه شنوا کړو دا کاڼه غوږونه
مستانه چیغه پر پامیر پورته کو
زموږ پر دښتونو چي اورونه کري
نن یې له کوره بېغ د ویر پورته کو
دا زما او ستا له لېونیو وینو
شور د زندان شرنګ د ځنځیر پورته کو
راځه دا خپله ساه به ورکو ورته
رنځور اولس به له سریر پورته کو

ته به راځې له منګوټیو سره
زه به ګودر ته غزلونه لیکم
ته به بتکۍ، ته به پاولي شرنګوې
زه به دي حسن ته شعرونه لیکم

ته به لمبو ته د کېږدۍ ویده یې
زه به دی خوب ته تعبیرونه لیکم

ویرجینیا
۱۱/۱۱/۲۰۰۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه

درتـه بـه څـه وایـم لـه میني چې د چا کیـسه ده
د زرو کـالو پـه تـورتم کـي د رڼـا کیـسه ده

مینـه یـو تـور دی، د مریمی د عـصمت پـر لمـن
مینـه صلیب دی، غرغرہ ده د عیسی کیسه ده

مینـه یـو راز دی د خدای ساتلی د لمبـې پـه زړه
کـــــــــــــــــــــــــــــــــــي
مینه په شپه د کوه طور کي د موسی کیسه ده

مینه تعبیر دی د یعقوب د سرو بوډیـو اوښکو
تـــر زنـــد انونو د یوسـف او زلیخـا کیـسه ده

مینـه معـشوق تـه د ورتلـو او د راتلـو خبـري
پـه ربـاتونو کـي د خـدای او د رابیـا کیـسه ده
مینـه جنـون دی د محبـوب د ورکـو لارو مـزل

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم د کعبې، هم د مغان هم د کريشنا کيسه ده

مينه د عرش په کنګرو کې د خالق زمزمه
مينه په کومي د صنم کې د الله کيسه ده

کله له خال کله له خط کله له جام سره ځي
کله جنون کله سندرو د خيام سره ځي

مينه ازل په قلم کښلې ده ماشومه کيسه
د زمانې په تور بدنامه ده معصومه کيسه
۲۱/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته تیارې راوله

ما ته مه وایه چي شپه څونه اوږده سوه
ماته مه وایه چي کله به سبا سي
وایم شپه دي وي آرام یم په تیارو کي
هسي نه چي دا تیاره شپې مو رڼا سي
نه مي څوک په انتظار نه ورځي شماري
نه د چا سترګي پر لار یم چي به راسي
زه په ویښه له ژوندیو شپېو مړیم
زه د ورځي له ښایسته په زړه سوړیم
که پېرزو دي لا پر ما یو څو شېبې دي
ماته جوړي که تیارې چي زه ویدېږم
د هستیو له جهانه بېخبره
د خیالو نو په تالونو کي زنګېږم
په تیاره کي ابدي سکون ته ځمه
زه د شپې غوندي له وړانګو فنا کېږم
زما هستۍ ته وړانګي مه راوله نوري
پر ما جوړي که د مرګ د وزر سیوري
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹/۹/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رنګ برخه

خدایه کشکي مې د عرش په کنګرو کې
لور له ستورو پاس په جګو آسمانو کې
پاس له ټولو جنتونو دوږخونو
ستا د شان ستا د قدرت په آیینو کې
د الهام د فرشتو تر وزر پورته
د اسرارو د پردو په کرشمو کې
ستا له څنګه ستا له تخت سره مې ځای وای
ستر ګور او زورور لکه همای وای
له هغه ځایه مې ټول جهان لیدلای
یو په یو مې د سینو پټې سپړلای
دوه رنګي مې له رنګونو بېلولای
پر ښو مې د تزویر او ښکې ښودلای
د شیطان له وزرونو مې لښکري
د ریا سپینو جامو کې را ایستلای
چیغې پورته وای د حق له منبرونو
د منصور په نوم خطبه ویل کېدلای
نه خپلوي به له شیطانه وای د سترګو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه به ژبې په دروغو ګړېدلای
نه به ډکې وای کوڅې له غمازانو
نه له ستونو کې ماران به پټېدلای
پاکول او بېلول مې سپین له توره
خبرول مې ټول وګړي ستا له زوره
یوه ورځ به مې لیدای له آسمانونو
چې سپېرې تشې کوڅې دي د ښارونو
نه په خولو کې به ګړېږي د چا ژبې
نه به وینې د چا سترګې د سرونو
له تیرو تورو به سرې وینې څڅېږي
سره او رونه به وي بل د کساتونو
دا جهان دی تا له رنګه پیدا کړی
هم ژوندی دی هم پایېږي په رنګونو
لېوني دي چې بېرنګه پیدا کېږي
بېرنګي په هېڅ قانون کې نه ځایېږي
ته په عرش کې پاچهي کوه سلطانه
موږ له رنګ سره پخلا ښه یو یزدانه
د وګړي ځای جهان د خدای آسمان دی
رنګ په برخه رسېدلی د انسان دی

ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵/۴/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امید شمع

ما د شپې په تور ګرېوان کې
ګوره څومره بېحسابه اوښکې توی کړې
ما مې سترګې لکه شمعې
ستا پر لارو پ لګولې
او نظر کې لکه شمع
خپلو اوښکو له تیاره مرګې ساتلې
خو د شپې په تور ګرېوان کې
نا اشنا چې هم له زړه هم له زړه سوې دی
هره شپه ترې تم کېږي
په زرګونو بېحسابه روڼې اوښکې
ما هم دلته د پېړیو په کوګل کې
د زمان د تورو لارو په کوتل کې
د خپل عقل افلاطون و زیندی کړی
په لوی لاس مې د جنون شپې سپینولې
پر سراب مې خپلې سترګې غولولې
روڼې اوښکې مې دانه دانه شمېرلې
سل سوې زر سوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په میلیون تر حساب تېري
شپې لا توري وې
خو تور وېښته مي سپین سول
ته را نه غلې
خو زه اوس هم
د مړژواندي عمر کور ته
ورلېږم سلګۍ د اوښکو
تا ته لار د انتظار کي
بلو مه داسي شمعي
چي سېلیو د زمان ته مخامخ دي

ویرجینیا
۲۴/۹/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګونګی مساپر

زه لکه اوښکه له خپل کور سره اشنا نه سومه
چي د باڼو او د ګرېوان په تکل
په بې اختیاره سفر وخوځېدم
زما په شبنم غوندي واړه زما په ښیښه وجود کي
زما په لنډي زما په شېبه وجود کي
زما په بې رنګه په ساده وجود کي
د هغه کور ټوله رازونه پټ دي
د هغه ښار تیاره کونجونه پټ دي
چي یې پخپله پېژندلی نه یم
چي یې یوه شېبه خپل کړی نه یم
نه په سفر ورته راغلی ومه
نه مي په خوښه چا منلی ومه
نه په اختیار مي هستېدلی ومه
نه له آواز نه له فریاده آشنا
له زړو ژبو سره
د نورو تللیو په څېر ورغړېدم
زه لکه اوښکه په شبنم غوندي واړه بدن کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خپل بېرنګه په ښيښه بدن کې
د هغه کور ته وله رازونه لرم
چې يې يوه شېبه خپل کړی نه يم
لا تر ګرېوانه رسېدلی نه وم
لا مې لنډی لاره پی کړې نه وه
چې مې بې پښو وجود دانه دانه سو
د سترګورو د هوښيارو مخته وځلېدم
هم مې په ژبه هم په راز پوهېدل
مګر په سل ژبو ګونګي پاته سول
د يوه بل پر لورېي وکتله
يوه شېبه يې پر شونډانو موسکا وغوړېده
او زما شبنم غوندي بې رنګه وجود
له زرو ژبو سره
پر بې اختيارو لارو ورغړېدی
له هري سترګي هري ژبي بېګانه پاته سو
او د نېستی په څېر له ياده ووت

پېښور
۱٦/۵/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هجرت شخه لس کاله وروسته په کال ۶۳۲ میلادي کي حضرت رسول اکرم صلي الله علیه وسلم د وروستي ځل دپاره د حج فریضه ادا کړه او د حج د فریضې له ادا کولو شخه وروسته یې خلګو ته په وینا کي وویل چي ښایي زه د ډیر وخت دپاره ستاسي په منځ کي پاته نه سم. نو که د دین او دنیا نېکمرغي مو خوښه وي زما وروستیو وصیتونو ته ښه غوږ ونیسئ. د هغه دغه وینا په حجه لوداع مشهوره ده او ما یې په شعر کي خلص مفهوم را اخیستی دی.

حجة الوداع

په سره اهاړ کي د غونډۍ پر شوکه
چیرته ولاړ و نازولی د خدای
ورته راټول وه بېحسابه خلګ
چي واوري شه وایي ښاغلی د خدای
هغه د نور د دریابونو شښتن
چي ورسره وې آیینې د جانان
هغه د سولي او ورورۍ پیغمبر
هغه د تورو د میدان پهلوان
چي یې تندي یوه سجده منله
چي را نسکور یې کړل د ختو خدایان
چي یې د جهل پر تیارو خپره کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

رڼا د عقل پلوشه د ایمان
هغه د حق د سپینو تورو ژبې
تندر په کور کې د باطل او شیطان
سترګې او لاس یې کړل آسمان ته پورته
هغه د عدل او انصاف قهرمان

ویل یې وا وري زه به تل نه یمه
ستاسي له منځه بل جهان ته ځمه
ما مي کتاب درکړ د لاري مشال
پر هغه لاره خپل جانان ته ځمه

مقدس وګڼئ د بل مالونه
درته حرام دی مال د هر مسلمان
پام کوئ ویني چې د چا توی نه کئ
چې په غوسه به سي خالق د جهان
د ژوند مالک د آسمانونو څښتن
خرابه نه کړي څوک بناء د یزدان
پکښې پیدا کئ د حق سپیني لاري
درته پرې ایښی مي کتاب دی قران
په امانت کې خیانت ونه کئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي څوک آزار نه کړئ د خدای بندګان

د ابل وصیت مي دی د ښځي په نوم
دا ښایسته رنګین مخلوق د سبحان
ښځه د کور ښځه د ژوند زینت ده
ښځه ناموس دی ښځه مور د انسان
ښځه ښایسته لکه د ګلو ګېډۍ
ورکړی رنګ د جنتونو باغبان
ښځي له غیږي دي تر ګور ملګري
د غم ښادۍ د کور او ور ملګري

د حق مشال ویله خلګو واورئ
د حق په مخ کی انسانان دي یو شان
عرب، عجم که په رنګ تور که سپین دي
په ترازو کي د یزدان دي یو شان
هلته عمل دی د هر چا ملګری
صاحب، غلام او سلطانان دي یو شان
ټوله په امر د سبحان رهي سئ
نه چي پر لاري د شیطان رهي سئ
هغه دښمن دی د آدم د اولاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم به مو دين او هم دنيا کي برباد
که وصيتونه مي د چا وي په ياد
په دواړو کونو به يې زړونه وي ښاد

د حق مشال وکړې وروستۍ خبري
چې لګيدې لکه خوږې شکري
ځو ورځي وروسته خپل جانان ته ستون سو
له فاني کوره بل جهان ته ستون سو
سوه دا نړۍ په اجاره د شيطان
زړونو ته ولاړه وسوسه د شيطان
لاري د حق سوې په تيارو کي پټي
پر وينو وسوه غلبه د شيطان
د خلګو هېري سوې وروستۍ خبري
له زړونو ولاړې د ورورۍ خبري
له هغه دمه تر دې دمه پوري
له آسمانو د غضب کاڼي اوري
د مځکي مخ د وينو رنګ اخيستی
لا يې پخوا دي ورځي سختي نوري

هغه د عدل او انصاف قهرمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وروستۍ ورځ يو حقيقت کړ بيان
چي زه پر مځکه يم وروستی پيغمبر
بل درته نه راځي د خدايه رهبر
ما درته راووړ له آسمانه کتاب
له خپل خالق له خپل جانانه کتاب
پکښي څرګندي د جهان لاري دي
هم د رحمن هم د شيطان لاري دی

ويرجينيا – ۳۱/۱۰/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

بي بي رابیا

بي بي رابیا هغه د عرش ملکه
ها نازولې د خالق لا مکان
چي يې له ژونده و شیطان شړلی
چي يې په زړه کي ځای نیولی یزدان
چي يې پیوند و د احتیاج شلولی
لار ور څرګنده وه د کور د رحمان
چي د دنیا له نعمتونو ګوښه
چي په خلوت کي يې جوړ کړی جهان
هم يې کوثر هم يې دلبر ور سره
هغه سړابه له وصال د جانان
د پسرلي په یوه ښکلي ماښام
چي د نسیم له نازه مست وه ګلان
سپوږمۍ څیرلی و نقاب د وریځو
ځلېدل ستوري پر سینه د آسمان
له شاه زلمیو وه رنګین باغونه
په میخانو کي نڅېدله مستان
د جام پر شونډو تښېدل خمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر آسمانو تللې نارې د مغان
نغمه، رباب، شهباز، مطرب نڅېدل
په پنجرو کې ژړېدل بلبلان
مینځې ور ناري کړل بي بي را ووزه
چې قدرتونه د سبحان ووینې
سپیني سپوږمۍ سره د ستورو اتڼ
پرشنه کمبله د آسمان ووینې
د پسرلي له نشې مستې پاڼې
چې کرشمې د خپل جانان ووینې

بي بي ور ږغ کړله د ننه راسه
چې په خلوت کې دې یزدان ووینې
په دې تیاره کې له جهانه ګوښه
پخپله نور د لامکان ووینې
چګې بې ګلونو بلبلان ووینې
چې بې له شمعې پتنګان ووینې

بي بي را ییا هغه د عرش ملکه
په خپل خلوت کې لا مکان ته تلله
هغې په زړه کې و خپل عرش جو کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سترګو رپ کې خپل جانان ته تلله
په قناعت یې بل پیوند شلولی
لکه شغله اووم آسمان ته تلله
د هغې ټول وجود له مینې جوړ وو
خو په سینه کې یې یوه مینه وه
هغې یوازې یو جانان پېژندی
دغه یوه دغه پخه مینه وه
که یې له غیرو وو پیوند شلولی
هغې له زړه و هر نفرت شړلی
لکه لمبه له هره عیبه پاکه
زړه کې یې مکر د شیطان وژلی
هغې ویل د لامکان خالقه
د کایناتو او جهان خالقه
چې دې دنیا کې زما نصیب کړی دی
هغه دې ورکړه دښمنانو لره
خپل جنتونه نعمتونه کوثر
ورکړه پېرزو یې که دوستانو لره
ما لره بس جانانه ستا مینه ده
د زړه په کور کې مې تنها مینه ده
بې بې رابیا هغې د نور مېرمنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې د هر انسان په درد خوږمني
په يوه لاس کې يې ډک جام نيولی
او په بل لاس کې يې وه سره اورونه
تلله د غرونو او د ښتونو پر لور
لا يې په مخ کې وه ياغی سيندونه
ويل يې اور د دوږخونو وژنم
چې نه انګار نه يې لمبې پاته سي
ورځمه اور يې په فردوس ګډوم
چې نه کوثر نه يې ويالې پاته سي
چې نه انسان جنت ته ومسېږي
چې نه لمبې د دوږخ وغورېږي
چې نه په زړه کې يې د حورو طمع
نه د سقر له خوبه ولړېږي
غوارم بې طمع بېله ډاره انسان
د زړه په کور کې ځای کړي نوم د يزدان
پريوزي سجدې ته د خالق لامکان
په شپه او ورځ يې وي په زړه کې جانان
بي بي رابيا هغې د نور مېرمنې
هغې د هر انسان په درد خوږمني
د نفرت زنې له سينې ايستلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۰۵

رينبې د مينې يې په زړه کې پلنې
چې يې سوځلي وې د زړه پر غولې
د عشق له اوره د شيطان ځرمنې
ځکه يې عرش کړی خلوت کې و ځای
او نازولې وه د مينې د خدای

ويرجينيا
۲۰۰۴/۹/٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خلکو خولې نه تړل کېږي

یو سړی و خپله ښځه ورسره وه
دی پیاده ښځه پر خره باندي سپره وه
د مېړه او د مېرمني مرکه وه
څه غیبت و څه صفت کیسه توده وه
څه له یوښو څه له خوا ښې په ګیله وه
څه یې نوري کیسې کړې لاره اوږده وه
پر سړي باندي مېرمن وه ډېره ګرانه
یو ورځ یې ستړی نه سو له بیانه
چیرته ناسته وه ټولۍ د بېکارانو
مسافر ته یې سو پام د ظالمانو
ویل ګوره دا بې شرمه بې غیرته
دی پیاده ځي پر خره ناسته ده عورته
دا وطن به له بې ننګو خرابېږي
نه له خلکو نه له قوم څخه شرمېږي
نه معلوم دی ورته قدر د مېړونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه بېرېږي د عالم له پېغورونو
د مېړه مقام کتاب دی ذکر کړی
خدای پخپله په قران کې پېژندلی
کم وي د مړو قدر بې ننګان دي
دا بې قومه دا بې پلاره ناکسان دي
سړي واورېدې د ډلي سپکي سپوري
لا تر غوږېږي سوې یو څو خبري نوري
ویل ښځي ته پیاده سه زه سپرېږم
د دې خلکو له پېغور څخه بېرېږم
چي له کلي څخه ووتو د باندي
زه پیاده ځم ته سپره له ما د وړاندي
چي پیاده ښځه روانه سړی سپور سو
په یوه ګړي کې جوړ ورته پېغور سو
ویل وګورئ ظالم چي پر خره سپور دی
په مزلو یې ښځه مړه کړه مخ یې تور دی
جګه ونه سوریې مخ دی اوږې پلنې
په مړانه کې کمزوری تر مېرمنې
موراو پلار دا خپه ور دی نازولی
په خواري یې د لمر مخ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا لــه خدایــه نــه شــرمېږي ظالمــان دي
پــه بیابــان کــې ګیــدړان د کــور زمریــان دي
چــې پــه کــور کــې وي لــوی ســوي نــازولي
دوی ســپاره ښــځې پیــاده ورســره ځغلــي
همېــشه د بــل پــه لاس پــه نــس مــاړه دي
نــه د جنــګ دي نــه د ننــګ تیــار خــواره دي
چــې ســړي خبــري واوریــدې حیــران ســو
سمدســتي لــه خــره راکښته ســو روان ســو
خــر د مخــه دوی تــر شــا وهــل مزلونــه
ویــل ګونــدي اوس بــه کــم ســی پېغورونــه
لا یــې شــل قدمــه نــه وه اخیــستلي
لا د کلــی مــنځ تــه نــه وه رســېدلي
چــې تــر غــوږ یــې ســول د خلګــو آوازونــه
د هلکــانو د لویــانو ریــشخندونه
دا ســړی او ښــځه دواړه لېونیــان دي
خــر د مخــه دوی پیــاده پــسې روان دي
کــه پــر پــښو یــې دی دا اوږد مــزل وهلــی
نــو یــې خــر د څــه د پــاره رانیــولی
پــه خنــدا یــوه را ږغ کــړ لــه ځوانــانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــه عالمــه بــې خبــره هلکـــانو
دغــه خــريــې هــم ملګــری هــم رهبــر دی
پــه دښــتو کــې لار ښــوونکی د سـفر دی
دوی لــه خــره ســره روان ورســره ملــه دي
کــه دا خــر ورســره نــه وي دوی رانــده دي
هــم مېــره هــم يــې مېــرمن پــر دې سلا ســول
لــه ناکــام څخــه سپاره د خره پــر شا سـول
بيا لــه سره يــې شروع خپلي کيسې کړې
ورپــه زړه يــې تېــري تېــري خــاطرې کــړې
ورپــه يــاد يــې کــړل د خلکــو ريـشخندونه
پــر هــر مــوړ بانــدی ښــکنځل او پېغورونــه
چـــې ناڅاپـــه يـــوې ډلـــې د ځوانـــانو
لـــه عالمـــه بـــې خبـــره بـــې کـــارانو
ويـــل وګـــورئ دا څونـــه ظالمـــان دي
پــر يــوه خــره ســپاره دوه تنــه لويــان دي
نــه زړه ســوی لــري دا خلــک نــه زوربېــزي
نــه لــه خدای نــه لــه عــذاب څخــه بېريــږي
نــه يــې شــرم لــه مخلوقــه د دنيــا ستــه
نــه پــه زړه کــې يــې څــه ويــره د عقبی ستــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هر څو يې ځان له موږ ښخه پردی دی
که حيوان دی ژبه نه لري ګونګی دی
خو د خدای له قهره هم بېره په کار ده
يوه ورځ د ټولو خلګو ګور ته لار ده
پر حيوان باندي چا ايښی دومره بار دی
خدای ته وګورئ يو څه انصاف په کار دی
په قيامت به را ژوندی دغه حيوان سي
سمدستي به د خاوند پر لور روان سي
دی به ځغلي خر به جګ ورباندي سپور
وي
په اوږو به ساه شړی مخ به يې تور وي
له مېږه له ښځي ورکه سوله لاره
هم له خره هم له سفره سوه بېزاره
مېږه بيا پر پښو روان ښځه سپره سوه
بيا له سره هغه نوې ننداره سوه
دروازی د ښار بندېږي په قلفونو
څوک تړلای نه سي خولې د عالمونو

ويرجينيا

۲۰۰۲/۳/۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د موږکانو جرګه

د لـوی ښـار څخـه دبانـدی یـو لـوی کـور و
چې یو وخت د خپل څښتن په زور سمسور و
دېرش، څلوېښت پکښي آبادي لويي خوني
ګرځيـدې پکـښي ښايـستې د کـار مېرمنـې
شـاوخوا بانـدي ولاړ جـګ دېوالونـه
د قـلا پـه شـان لرلـه يـې برجونـه
شـپه او ورځ يـې اوسـېدونکي پـه قـراروه
نـه د غلـو نـه د رهزنـو ورتـه لاروه
څـو يـې سـروي پـه مـابين کـې وې ولاړي
اوږدې کـړې يـې لـه کـور څخـه وې غـاړي
وخت پـه وخت بـه پکښي جوړه مهماني وه
د څـښتن لـه برکتـه پريمـاني وه
پکـښي جـوړه د غنمـو ګدامونـه
ذخيـره وې پکـښي وريجـې خروارونـه
چـې څـښتن لـه دې دنيـا کـړی رحلـت و

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل ځان سره يې وړی برکت و
نه هوښيار پکښې معلوم و نه يې مشر
نه باور مشر ته پاته و په کشر
هر يو وه ځانته ويله چې زه من يم
هر هلک ويل ځښتن يمه واکمن يم
په لږ وخت کې کور ويجاړ له خلګو هېر سو
خوشالي يې کله کله غم يې ډېر سو
چا يې شا وخوا ته مځکې کړلې لاندي
چا زړې دعوې قاضي ته کړلې وړاندي
اخيستو ته يې چم جوړ کړ بډايانو
ورته سترګي کړلې خړې ګاونډيانو
د کاله مشر چې ولاړی غم پر کور سو
د هستۍ سوه ورته شا د نيستۍ زور سو
نه په کور کې مهماني وه نه خاني وه
نه د هر څه پريماني وه ارزاني وه
لويي خوني وې ولاړي تشي توري
پري لوېدلي وه د غم او تياري سيوري
کارخانې يې وې نيولي موږکانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دانو او د غلو داړه مارانو
هره ورځ به یې پر کور وه اخترونه
نوي نوي اتڼونه وه جشنونه
ورځ تر بلې ډېرېدل په زړونو ښادوه
په نسونو وه ماړه په تن آباد وه
خو پیشو په دې کاله کې اوسېدله
هره ورځ په هره خونه ګرځېدله
پر کاله د موږکانو لوی ماتم و
د پیشو د لاسه نوی نوی غم و
هره ورځ د موږکانو جنازې وې
څوک به کم وه او د چا په سترګې سرې وې
یوه ورځ سره را جمع موږکان سول
په جرګه کې سره غونډ هوښیار لویان سول
ویل موږ تورې پیشو یو کړولي
څوک تر مرګه ډار ولي څوک وژلي
د پیشو د لاسه مخ د مځکې اوردی
هره ورځ مو نوی نوی غم پر کور دی
دې غضب ته اساسي چاره په کار ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

غـر کـه هـر څونـه دی جـګ پـر سـر یـې لار ده
یـوه ږغ کـړه چـي پـه مـوږ کـي جاسوسـان دي
لـــه پیــشو ســره جــوړ ســوي موږ کــان دي
پـه هـر ځـای کـي چـی مـوږ جـوړ کـړو اتـهـونـه
د پیـــشو تـــر غـــوږو یـــو ســـي احوالونـــه
او چـــي کلـــه د کنـــدو خواتـــه تېرېـــږو
نـــا ببره پـــر پیـــشو بانـــدی پېـــښېږو
زما یقین دی څوک احوال ور وړی پیشو تـه
کـښینوي یـې زمـوږ پـه لارو کـي حملـو تـه
بـل مـوږ ک چي هم خولـه ورو هم هوښـیار و
هـم تـر نـورو یـو څـه پـوخ د غـلا پـه کـار و
ویـــل دا لـــه ناچـــاری بـــد ګوماني ده
بـد ګومـان لـره پـه پـای کـي پـښېماني ده
نـه مـــوږ ک د جاسوســی ســي زړه کــولای
نـــه پیـــشو ســـي د مـــوږ ک خبـــر مـــنلای
زه بېریـږم چـي تـر مـنځ بـه مـو بـدي سـي
را نــازل بــه مــو غمونــه پــر ښــادي ســي
شـــور بـــه ګـــډ د موږکـــانو پـــه وطـــن وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل به وژنو رانه پاته به د ښمن وي
بل موږ کچي زمانو و ازمېيلی
په څو واره له پيشو وتښتېدلی
تر کندو په پټو لارو ښه خبر و
هم چالاک او ترنورو هم زړه ور و
هغه غاړي کړي تازه وينا ته سم سو
ويل ستړي مي سوه خوله زړه مي قلم سو
لا تر څو به د پيشو څخه ډارېږو
لا ترڅو به په غارونو کي پټېږو
لا تر څو به د پشو غوړي چمبې وي
زموږ به بوري ميندي ژاړي سترګي سري وي
دا يو موږ په سلګونو مړ کان يو
نو بيا ولي په چاره پوري حيران يو
ځئ په لټه د پيشو په لوري ورسو
دوه يا دري د ټول ټبر د بلا سپر سو
که پيشو لري تېري تېري منګولي
موږ هم نه يو څه درنې بلا وهلي
جوړوو چي په کندوانو کي غارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پیشو تر زړه ایستلای سو غابښونه
"په دنیا کي چي یې نوم لوړ پر آفاق دی
اتفاق دی، اتفاق دی، اتفاق دی"
خو هر ګوره موږکان ټوله بې زړه وه
د پیشو سره د جنګ پر طرف نه وه
د جګړې او اتفاق خبر سوه پاته
په جرګه کي بل موږک جوړ سو وینا ته
هم خوله ور و هم زړه ور و هم هوښیار و
په ټبر کي یې ګټلی اعتبار و
دا څو میاشتي د غنمو تحویلدار و
ځکه دی تر هر موږک په غوښو بار و
ویل لوی مصیب زموږ بېخبري ده
ځکه موږ ته له پیشو پېښه خواري ده
راسئ ټول پر دې یوه خبر سلا سو
هر یو تېر له بېلي بېلي مدعا سو
زنګوله به د پیشو کوو په غاړه
په خبر به یو چي راغله او که ولاړه
په جرګه کي سوې چکچکي آوازونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چــا لکيـــاني ښـــورولې چـــا غوبږونــــه
د تحــسين وربانــدي جــوړ ســول بارانونــه
تحويلـــدار تـــه يـــې ويـــل آفرينونــــه
پــه دا مــنځ کـــي يـــوه بږغ کړلـــه يـــارانو
زه يــو ســوال کــوم دوســتانو موږکــانو
خــداى مــو ســم کــه آخــرت او دنيــا دواړه
زنگولــه بــه د پيــشو څــوک کـــي پــه غــاړه؟
ســـره وکتـــل هو ښـــيارو موږکــــانو
ښـــوروله شـــخ بريتونـــــه مـــــشرانو
پـــه يـــوه پو ښـــتنه ختمـــه هنګامـــه ســـوه
د پيـــشو د زنګـــولې خبــــر ســـره ســـوه
د غــار خولــه کـي چي پيــشو و غــوږ نيـولى
لـــه خنـــدا يـــې پـــښتورګى وو چـــاودلى

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۱۰/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاچا نوی کالي

پخوانيو زمانو کې يو سلطان و
ډېر شوقي و د جامو مين پر ځان و
هر سهار يې نوي نوي اغوستلې
د پرون جامې يې لېرې غورځولې
په دربار کې ورته جمع خياطان وه
په سکښتلو په ګنډلو هر زمان وه
سوداګرو به جامې ورته راوړلې
چا په چين کې چا په هند کې ورګنډلې
په هر ځاي کې چې به ښه ټوکر پيدا سو
سمدستي به تر لباسه د پاچا سو
په خبر په يوه ملک کې دوه ټګان سول
د پاچا د قصر خواته ور روان سول
ويل موږ د پاچهانو خياطان يو
په دې کسب کی اووه پښته نسليان يو
راسره د حکمتونو ډک ټوکران دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قيمت کي د طلا په تول دي ګران دي
دا يــــوازي دی لبـــاس د پاچهـــانو
د دنيـــا د لويـــو لويـــو ســـلطانانو
مـــوړ تـــر چينـــه تـــر ماچينـــه پـــوري وړي
پاچهـــانو پـــر ځـــانونو ازمېيلـــي
دي ټوکرانـو کـي حکمـت دی د جوګيـانو
پـــه منتـــريـــې دي راوړي لـــه دېوانـــو
نـه احمـق او نـه خـايق يـې سي ليـدلای
د جاهـل سـترګی يـې نـه سـي پيژنـدلای
چي باچـا پـه هغـه ورځ لبـاس پـه تـن کـي
يـو پـه يـو بـه ورمعلـوم جاهـل خـاين کـي
په وطـن کـي چي هوښيار او صادقان وي
هغـــه ټـول بـــه وزيـــران او جنـــرالان وي
يـو خـاين بـه پـه دربـار کـي وزيـر نـه وي
يـو جاهـل بـه پـه وطـن کـي اميـر نـه وي
پاچـا خوښـــه کـــړه ســـلا د خياطـــانو
ويـــل ژر لبـــاس راجـــوړ کـــئ هوښـــيارانو
چي معلوم په خپـل وطـن کـي خاينـان کـړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بـــر طرفـــه وزيـــران او جنـــرالان كـــړم
دوه ټګـــان ســـول پـــه دربـــار كـــي نـــازولي
هـــم پاچـــا هـــم درباريـــانو تـــه منلـــي
پـــه دربـــار كـــي يـــې شـــروع كړلـــه كارونـــه
پاچـــا وركـــړه پـــه قـــلا كـــي لويـــه خونـــه
حوالـــه يـــې زر طـــلاوي خپـــل قېمـــت كـــړ
لا يـــې بـــار پـــر درباريـــانو نـــور منـــت كـــړ
چې پاچا د خداى سايه خدمت يې پور دى
د ټـــوكر قېمـــت پـــه ســـل چنـــده لا نـــور دى
ذخيـــره يـــې پـــه زرګونـــو كـــړې طـــلاوي
دوه ټګـــان وه يـــو تـــر بـــل تـــوري بـــلاوي
لـــه ســـهاره تـــر ماښـــامه بـــه لګيـــا وه
پـــر تنـــدي خـــولې رامـــاتي پـــه غوغـــا وه
ټګـــان ســـترې كـــړى، ورځ وه پـــه كـــارونو
هـــم شـــرنګى و د قيچـــي هـــم ماشـــينونو
پاچـــا واســـتاوه ســـردار د وزيرانـــو
چـــي معلـــوم كـــي څانتـــه كـــار د خياطـــانو
چـــي كـــوټې تـــه ورداخـــل صـــدر اعظـــم ســـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

له حیرته یې زړګی قلم سو
نه پر مېز باندی لباس و نه ټوکران وه
خو لګیا له کاره ستړي خیاطان وه
یو خیاط سو په ادب ورته را وړاندي
دواړه لاسه یې نیولي لاندي باندي
ویل مړه سولو سرداره له کارونو
شپه او ورځ مو یوه کړې پر ځانونو
دې ټوکر پسې مو پی کړل وطنونه
له پاچا سره ښایېږي دا رنګونه
دا زریني لیکي ټولي د طلا دي
سره رنګونه یې یاقوت لکه کیمیا دي
هر یو رنګ یې دی د بېلو جواهرو
له هر رنګ سره تارونه دي د زرو
چي جامې یو ځلي جوړي د سلطان سي
زموږ کمال ته عالمونه به حیران سي
موږ کانو غوندي پټ به خاینان سي
په غارونو به دننه احمقان سي
چی په ځیر صدراعظم په ننداره سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان خاین او هم احمق ورته ښکاره سو
له هیبته یې زړګی اره اره سو
له غیرته یې بدن خوله خوله سو
له ناکامه یې ورو ړاندي کړه لاسونه
د خیالی ټوکریې وکړل صفتونه
لاس یې جیب ته کی پیسې یې رابهر کړې
خیاطانو ته یې سل طلاوی ورکړې
ویل ارزي دا ټوکر په انعامونو
آفرین دی ستاسي دوو پر هنرونو
پټ په زړه کي پر خندله دوو ټګانو
چي پیدا مو کړ وطن د جاهلانو
له سلطان تر وزیرانو احمقان دي
خاینان په دي وطن کي حاکمان دي
له قلا څخه بهر صدراعظم سو
له ژوندونه یې زړه مات قلم سو
په دربار چي د سلطان سو ور دننه
ویل زما د سر امان دي وي څښتنه
چی وطن ته دي بللي خیاطان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سـل هنـره ور بخـښلي پـاک سـبحان دي
عجايـب يـې دي رنګونـه د ټوکرانـو
چـې يـوازې دي لايـق د پاچاهـانو
وروسـته وار سـو د قاضـی د وزيرانـو
ورپـسې د لويـو لويـو جنرالانـو
چې هـريـو بـه سـو راستون لـه خياطـانو
پـه صـفت مړيـده نـه وه د ټوکرانـو
يـو وزيـر بـه يـې مـين و پـر رنګونـو
هغـه بـل پـر جـواهرو هنرونـو
يـوه ورځ نوبـت پخپلـه د سـلطان سـو
پـه يـوازې ځـان قـلا تـه ورروان سـو
چـې کـوټې تـه سـو دننـه د ټګـانو
تـوره شپه يـې سوله جـوړه پـر چشمانو
پـه حيـرت حيـرت يـې وکتـل مېزونـه
تـر نظـر يـې تېرولـه ټـول کونجونـه
نـه درک و پـه ميـدان کـې د ټوکرانـو
نـه پـه لاس کـې و اثـر د خياطـانو
پـه موسکا او پـه تعظيم ورتـه ټګان سول

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـر قدمـه يـې پـه زر ځلـه قربـان سـول
ويـل زمـوږ د سـر امـان دي وې سلطانه
اې د مځکـې پـر مـخ سـيورې د يزدانـه
ستاسې ذات بانـدي جامې مو چي ګنډلي
پـر وجـود بانـدي مـو نـه دې ازمېيلـي
چي پـه ځان کي دا جامې د لوی سلطان سي
زمـوږ يقـين دی عالمونـه بـه حيـران سـي
پاچـا و ايـستل لـه ځانـه لباسـونه
يـو پـه يـو يـې لوڅېدلـه اندامونـه
لـوڅ لپـړ و پـه کوټـه کـي درېـدلی
هـر انـدام يـې دوو ټګـانو و لېـدلی
چي هغوی خيالي ټوکران پرې ازمېيله
پـه حيـرت حيـرت پاچـا ځـان تـه کتلـه
چي يقين يې د خپل ځان پر حماقت سو
خپل ګرېوان او خپل وجدان ته ملامت سو
لـه ناکامـه يـې ويـل پـرې تحسينونه
د واه، واه يې بانـدي جـوړ کـړل بارانونـه
ده هـم ورکـړل انعامونـه د ټګـانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو چنده له قیمته د ټوکرانو
شهادت د حماقت یې پر خپل ځان کړ
پر ټګانو چې یې جوړ طلا باران کړ
لس پنځلس ورځي وروسته وه جشنونه
تېرېدل د سلطان مخې ته پوځونه
د لباس کیسې عالم وې اورېدلي
تر ملکونو تر ښارونو رسیدلي
په زرګونو حاضر سوي وه پوځونه
په لکونو وه راغلي عالمونه
د غرمې پر مهال بېغ د نغارو سو
غړومبهاری د ټوپکو د توپو سو
پاچا مخکې ورپسې سل نوکران وه
د پاچا لمن لاسونو کې روان وه
په نارو سول په تحسین سول اولسونه
د پاچا یې د جامو کړل صفتونه
عالمونو زنده باد نارې وهلې
پر سلطان باندي دعاوي اورېدلې
خو احمق سلطان جامې نه وې لیدلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوڅ بدن ته خړې سترګې یې نیولي
تاج پر سر څپلۍ په پښو توره تر ملا وه
لوڅ لپړ پاچا روان لکه اشا وه
ټول عالم لیدل چې لوڅ سلطان روان دی
هر سړی پر ځان شکمن سو چې نادان دی
چا له بیري هلته سپوږ نه سو وهلای
د احمق نوم یې پر ځان نه سو منلای
چې یو ځل یوه ماشوم بږغ کړه په زوره
ویل پلاره پاچا لوڅ روان دی ګوره
په یوه ګړي کې جوړه هنګامه سوه
د پاچا د لوڅ بدن خبره سره سوه
نه په منځ کې خیاطان وه نه ټوکران وه
شرمنده ټول وزیران او جنرالان وه
ټګان تللي وه د وخته پر آسونو
اړولي یې پیسې وې تر ملکونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلط آدرس

يو غريب سهار له خوبه سو راپورته
مخ يې ونيوى د ښار د كوڅو لورته
بيا پرون غوندې په كار پسې روان سو
بيا د ښار په بازارو كې سرګردان سو
بيا به څرنګه ماښام ورځې تر كوره
بيا به څرنګه نغرى وينې بې اوره
ماشومان به بيا له لوږې څخه ژاړي
يو به ګرمه بل به غوړه ډوډۍ غواړي
وړه لور به يې په اوښكو سترګې سرې كړي
ماشوم زوى به يې سلګيو كې ګيلې كړي
كرۍ ورځ يې سوله تېره په چرتونو
د مېرمنى او د لوږو اولادونو
چې يې دوې ورځې ګوله نه ده خوړلې
نه يې وچه نه لنده ډوډۍ ژوولې
په واټونو ګرځېدى چې مازيګر سو
په زړه شين سو نور له كاره لاس په سر سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس د فقرېي هر چاته و نيولی
ګرځيدی په دوکانو په زړه تتلی
تر ماښامه يې پيدا يو څو روپۍ کړې
چې ايله يې په سودا وچې ډوډۍ کړې
نه يې اورولید په کور کې ماشومانو
نه توده ښوروا تر خوله سوه د کوچنيانو
نيمه شپه يوه ماشوم ويل بابکه
سبا شپه مو په توده ښوروا ماړه که
شپږ کلني به ژړلای تر سهاره
څو څپېړې يې مور ورکړې سوه کراره
سهار لمر لا پر آسمان نه و ختلی
چې غريب د فقر لاس و را ايستلی
کری ورځ يې فقر و غوښتی بازار کې
نه يې پلی نه يې سپور پرېښود په ښار کې
يوه چا ورته ويل چې بخت دې تور دی
درنژدې چې لوی جومات دی د خدای کور دی
د جومات په منځ کې جمع ده ولاړه
هلته ورسه له مخلوقه خيرات غواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جومات چي کوي خلک لمونځونه
همېشه وېشي پر خلکو خيراتونه
هلته ورسه په خيرات به دي زړه سوړ کي
جيب او لاس به دي کړي ډک نس به دي موړ
کي
غريب سم د جومات مخ کي پر ګونډو سو
په ژړا او په فرياد او غلبلو سو
چي مي وږي په کاله کي ماشومان دي
په يوې ګولې مړي پوري حيران دي
په شپو شپو راته پراته وږي نهر دي
لکه وچ لرګي له مړو برابر دي
پر بې وزلو زړونه وسوځئ دوستانو
زما اولاد وبولئ خپل مسلمانانو
تېر يې دل د فقير مخته ډله ډله
چا له کبره د ده خواته نه کتله
چا يو څو توري پيسې ورکړلې تېر سول
هم فقير هم يې د ده ماشومان هېر سول
پيسې لږ وې تر هيڅ شي نه رسېدلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نـــه ډوډۍ او نـــه ښـــوروا تـــه بـــسېدلې
فقيـــر تـــش لاس او جيبونـــو تـــه حيـــران ســـو
لـــه ناکامـــه د خپـــل کـــور پـــر خـــوا روان ســـو
فقير غو ښتل چي سي ولاړ خپلي کوټې ته
چـــي يـــې لار ســـوه برابـــره ميخـــانې تـــه
پکښي ناست يو څو ملګري څو زلميان وه
بـــې خبـــره لـــه دنيـــا څخـــه مـــستان وه
لاس تـــر غـــاړه ســـره ناســـت وه نـــازولي
د هوښـــيارو لـــه دنيـــا دلتـــه راغلـــي
د فقيـــر لـــوري تـــه پـــام د يـــوه ځـــوان ســـو
هم سرو سترګو هم جامو تـه يـې حيران سـو
لـه خپـل جيب څخه پيسې يې را بهر کړې
پـه زړه سـتړي درويزګـر لـره يـې ورکـړې
ميخانـــه کـــي ورتـــه پـــام ســـو د ځوانـــانو
لـــه دنيـــا د بېخبـــرو بـــد مـــستانو
هـــر يـــوه پيـــسې لـــه جيبـــه را ايـــستلې
چـا لـس ګـوني چـا شـل ګـوني ورکـولې
پـر ګـدا بانـدي يـې جـوړ پيسه بـاران کـړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ور پــوره يــې د تــا وده نغــري ارمــان کــړ
ده لاســـو نه کړلــه پورتــه ويــل خدايــه٭
تـــه بيـــشکه مهربـــان يـــې رهنمايـــه
تــر هرچــا يــې مهربــان پــه دې جهــان کــي
شــريک نــه لــري خالقــه پــه آســمان کــي
تــه قــادر يــې تــه رازق يــې مــا منلــی
خـــو ادرس دې چـــا غلـــط و راښـــودلی

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۵/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهم واده

يوه کلي کي نامتو غښتلی ځوان و
هم شته من و هم په مټو پهلوان و
خان به تل و په ښکارونو پسي تللی
د يارانو له ټولۍ سره وتلی
چي له ښکاره به راستون سو په راحت و
خدای ورکړی داسي کور لکه جنت و
انتظار يې هر ګړی ښايسته مېرمن وه
سرتر نوکه لکه جوړه چی په ستن وه
دوه او دري يې لا په کور کی ماشومان وه
يو تر بله ښايسته لکه ګلان وه
خو په قام کي دا رواج و د خانانو
يوه ښځه وه پيغور د بډايانو
چي په قام کي زورور او يا شتمن و
دري څلور يې وې عورتی ډېر زامن و
يوه ورځ د خان د ښار په منځ کي شپه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه یې چېرته په ښادي کي مېلمنه سوه
په ښادي کي یې څو نجوني وې لیدلي
زړه یې یو وړیوې ښکلي نازولي
په کتلو یې کباب د خان زړګی کړ
په عشوه یې خوب آرام ورنه پردی کړ
خان مین سو د نازونو پر مېرمني
په زړګي یې پوري ووري ولاړې ستني
څو واده یې کړله ناوې په لکونو
ورته راېي ورړل مالونه په بارونو
اوه ورځي اوه شپې جوړ وه جشنونه
هم غوايي حلالېدله هم پسونه
په خیرات ماړه د کلي مسکینان وه
آن د ښار څخه راغلي فقیران وه
اتڼونو کي سرناوي رېغېدلې
شاه زلمیو په ټوپک نښي ویشتلې
د کلا په منځ کي نجوني نڅېدلې
له بهره د زلمو ناري راتللې
په هغه شپه کلیوال له سوه ارزانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې له ښاره را واده سوه مسته ګرانه
لا په کلي کې روان وه اتڼونه
چګې د ګراني او ارزانۍ سول جنګونه
په کلا کې لا تمام نه وه جشنونه
چې د خان پر کور نازل سوله غمونه
هره شپه د خان پر خونه باندې غم و
هره ورځ به ورته جوړ نوی ماتم و
هره ورځ په کور نوې ننداره وه
د دوو ښځو پر هر څه باندې جګړه وه
له جنګونو څخه خان هسې نالان سو
جنت کور ورته دوږخ ګزران یې ګران سو
له ناکامه به روان سو په ښکارونو
په مزلونو د دښتونو جګو غرونو
له میلو څخه کلا ته چې به ستون سو
هغه آش هغه کاسه پوخ یې لړمون سو
پر کلا د ښارۍ جوړه پاچهي وه
کلیوالې لکه مینځه دا بي بي وه
ټول د ګراني په قسمت سول چې خواږه وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه سره وه د ارزانـي بانـدې شپه وه
د انـار پـه شـان يـې زړه لـه وينـو ډک و
زړګـی نـه و پـه سـينه کـې ډک توپـک و
خـان مـين د خپلـې ګرانـې پـر نخـرو و
پـه منتـر کـې بنـد لـه سـر څخـه تـر پښو و
نـه پـه غـم کـې د ارزانـې د جـامو و
نـه يـې ځـای تـه ورغلـی پـه مياشـتو و
چـې بـه خـان راوړل مالونـه يـا ښکارونه
مـخ تـه نـه سـوای ور وتـلای اولادونـه
ماشـومان لـه بيـرې نـه سـوای را وتـلای
چا د ګرانې مخ کې سپوږ نه سوای وهلای
پـه کـلا کـې ګرانـې نـوی ژونـد تيـار کړ
د کـلا څخـه يـې جـوړ د ښـار بـازار کـړ
نقابونـه يـې لـه مخـه کړلـه ليـرې
د پلـو پـردې يـې ټـولې کړلـې څيـرې
سـينګار کـړی پـر بـامونو ګرځېدلـه
نـه لـه سيال نـه لـه نـا سيـاله پټېدلـه
نـه د بنـې نـه د بـل پـروا يـې کړلـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کټ کټ به يې ځوانانو ته خندله
يوه شپه چي خان په لوی سفر و تللی
د غرځه ښکار پسي غرونو ته وتلی
يو ښايسته يو برېتور په ځان غښتلی
د بې بې خوني ته ولاړی غلی غلی
کليوالي سيوری وليد په تياره کي
زړه يې سم په درېدو سو په سينه کي
د سينې پر کوريې اور د غيرت بل سو
زړه يې وريت په هغه اور کي سو جلبل سو
په توکل د خوني خواته سوه روانه
ټول وجود يې سره لمبه و زړه لړزانه
چي په خونه ور دننه سوه ارزانه
پر پالنګ باندي يې وليدله ګرانه
لځه پځه د خپل يار سره پرته ده
لاس تر غاړه له نګار سره پرته ده
د کلونو له دلدار سره پرته ده
په خپل کور کي له اغيار سره پرته ده
چيغه پورته سوه له ستوني د ارزانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته پام سو له پالنګ څخه د ګراني
ويل تېره سه بې شرمي بې پدري
اوس له دې هم راته جوړي که خبري
چې زه يو ځل له دې شوقه سم بې غمه
خبروم دې په کارونو دوه عالمه
سره تبې به درته مځکه کلې کور کم
تر عالمه به دې مخ په تبې تور کم
زهرجني چې دې زما د عشق شېبې کړې
خپلې ورځې دې کړې توري شپې ترخې کړې

ويرجينيا

۲۰۰۲/۱۱/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې غوايي

درې غوايي يوه ځنګله کی اوسېدله
تل به درې واړه ملګري ګرځېدله
په ځنګله کي به يو ځای سره روان وه
يو د بل د ښکر په زور پهلوانان وه
يو يې تور دوهم ابلق دريم يې سپين و
د زمري يې زړه په غوښو پسی شين و
که هر څو زمری پاچا و د لېوانو
زور يې نه و برابر له درو غويانو
چي زمري به ورته سپين کړله غاښونه
درو غوايانو به ور واړول ښکرونه
له ناکامه به زمری بيرته روان سو
پر زړه پاته د خپل ښکار به يې ارمان سو
يوه ورځ ورته ګيدړ ويل سلطانه
دا يوه خبره واوره له نادانه
د غوايانو تر منځ اورد نفاق بل که
پر يوه يوه جلا جلا يرغل که

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا به موږ هم سو ماړه ستا له خیراته
شپه او ورځ به کړو دعا و خپل پاچا ته
زمري وکړې سپین ابلق ته څو خبري
چي پر زړونو لګیدي لکه شکري
د عمرونو ورته یادي یې کیسې کړې
د نسلونو یې وریادي خاطرې کړې
ورته ویې غانده تور په څو څو شانه
سپین ابلق یې تور ته کړله بد ګمانه
چي سپېره یې ټول وابنه کړل د ځنګلونو
کړی ورځ د ده تېرېږي په شخوندونو
دا تور مخی دا کم اصله دا بد رنګه
ولي نه لیري کوئ له خپله څنګه
کړی ورځ یې جوړی کړي وي رمباري
که په نس موړ وي که وږی یو څه غواړي
بد ښکارېږي په ټولی کي د غوایانو
دا کم اصل ولي بولئ له یارانو
زه یې پېژنم په اصل غویی نه دی
دا له نسله دیابو دی یا د خره دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

که له ځانه یې جلا نه کړئ ملګرو
یوه ورځ به یاست پښېمانه ښکرورو
دا یوه خبره زما واورئ زړه ورو
دا قانون دی د اصیلو ځناورو
په ټولۍ کي چي کم اصل یې پیدا سي
د اصیلو ځناورو ورته شا سي
څوک یې نه بولي له ډلي د خپلوانو
په ټولۍ کي حساب نه وي د یارانو
که پر وخت مو تور ونه ایستئ له میانه
بیا سبا به مو ګیله وي له خپل ځانه
سپین ابلق ته ویل وروره خوښه ستا ده
چي دي هر څه فیصله کړه زما سلا ده
بیا یې وکتل زمري ته ویل وایه
ستا د تور د ورکولو څه ده رایه؟
زمري داړي کړلې سپینی ویل ګورئ
سبا دواړه کړئ جلا له توره لوری
زه او تور چي سو تنها زه په پوهېږم
تاسي ولاړ سئ زه له ده سره جوړېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي سبا لمر را ښکاره سو په ځنګله کي
تور يوازي را روان و په ګوښه کي
کړی ورځ يې په رمباړو کړ ځان ستړی
د يارانو يې سو ورک ژوندی او مړی
چي زمري ورته له ورايه ښکاره سر کړ
تور غوايي هم ځان جګړې ته برابر کړ
زمري مخامخ پر تور باندي حمله کړه
په تېره منګول يې غاړه ورپاره کړه
که هر څو به يې تر خوله ختې رمباړي
په وجود يې ښخېدې د زمري داړي
له ناکامه يې ناري کړې چې يارانو
زه مو پرې ښودم دښمن ته نامردانو
دغه حال چې نن زما سبا پر بل دی
خپل عمل د هر سړی د لاري مل دی
د ابلق زړه باندي وسو ويل سپينه
زه او ته او تور شريکه لرو وينه
کشکي نه مو وای پرې ايښی دا زوی مړی
د زمري له خولې مو بيرته وای خلاص کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین په قهر ورته و ویل ابلقه
په دستور د دنیا پوه نه یې احمقه
دا بد ذاته دی کم اصل دی دا تور دی
د ده ژوند اصل غوایي لره پېغور دی
چې یې ایښې وه ګیدړ د نفاق لومه
تور غویی سو د زمري د پنجو شومه
یو څو ورځې د زمري خېټه مړه وه
د غوایي پر غوښو وازګو یې مېله وه
اوږده ژبه یې خپره وه پر برېتونو
مړه ګېډه یې وه ډکه له ټېغونو
غړومبېدی د تور غوایي په غوښو موړ و
یو څو ورځې یې د ګېډې دوږخ سوړ و
په تاوده وه د زمري تېره غاښونه
شا وخوا یې پر کوله طوافونه
پر مېله باندي چې تېري ورځې شپې سوې
غوښې ختمې سوې چې پاته وې ورستې
سوې
د زمري په نس کي بیا لوږه پیدا سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورتــه یــاده خپلــه تیــره مــدعا ســوه
ورنژدې د سپین غوایي خوا ته ورو ورو سو
څه د غرونو څه ځنګلونو په کیسو سو
ورتــه ويــې کــړل خــواږه خــواږه نکلونــه
تیــــرول یــــې زاړه نــــوي متلونــــه
پکښي یاده یې کیسه کړه د غوایانو
د اصــیلو او کــم اصــلو حیوانــانو
ويل سپین پوست دي روښان لکه سهار دی
د غــوایي د جــنس او نــسل افتخــار دی
راتــه کــړي مــي کیــسې خپلــو نیکونــو
سپین غـوایی دی د زمریـانو لـه نسلونو
نـور غـوایي چی قسم قسم پـه رنګو دي
یــا د نــسله د اوښــانو یــا د خــرو دي
زه او تـه پـه دې ځنګلـه کـي ښـه ښـکاریږو
زه او تــه دواړه اصــیل ســره جــوړیږو
دا ابلــق هــم د تورانــو لــه کالــه دی
دا کـم اصـل د غـوایي لـه نسله نـه دی
په اورشوکي د ځنګله ځان شریک بولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان بادار ورته ښکارېږي د ټول غولي
يوه ورځ به دا ځنګل ټوله د ځان کړي
مړه له لوږې به کوچني لوی حيوانان کړي
دا ابلق چې شپه او ورځ پکښې ګرځېږي
که ځنګل هر څو مره لوی دی خو خلاصېږي
دی را پرېږده زما ورورکيه ښکر وره
د غرور باد به يې وباسم له سره
د زمريانو په وروري که ته رضا يې
د ځنګله به ته وزير ته به پاچا يې
سپين غوايي ځان له ابلق څخه ګوښه کړ
زمري ورو ځان ور نيژدې په يو پلمه کړ
ابلق ښکر نه و سم کړی لا جګړې ته
چې يې داړی د زمري ولاړې سينې ته
په يوه حمله پر ځټ د غوايي سپور سو
د ابلق تر سترګو ټوله ځنګل تور سو
چې هر څو نه يې رمباړي کړې په زوره
چې کومک ته را رسګړه سپينه وروره
دغه حال پرون پر تور وو نن پر ما دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوني زمري يرغل سبا پر تا دی
د ابلق وروستۍ رمبارې سوې کراري
د زمري داړو يې بندي کړې بغاري
بيا څو ورځې د زمري مېله تازه وه
د ابلق په پستو غوښو يې خوله سره وه
په ځنګله کې سپين بېغمه را روان و
د زمري له وروږګلوۍ غره په ځان وو
خپله وينه يې ګڼله سوچه اصله
ښکارېدی ورته خپل ځان له بله نسله
د غرور نشې اخيستی سپين غويی و
دی په خپل خيال کې پاچا وزير زمری و
چې ناڅاپه د ښکاري زمری غړومبی سو
مخامخ ورته په لاره کې مرګی سو
چې د خيال نشه يې ووته له سره
په ژړا سو چې زمريه برادره
ما دې داړو ته يوازې غويی تور کړ
ستا د پاره بېګانه مې ابلق ورور کړ
زما او ستا ده په رګو کې يوه وينه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اصیلو تر مایین په کار ده مینه
هر خدمت ته دي حاضر زه دي چاکریم
په ځنګله کي ته پاچا زه دی نوکریم
زمري وویل بې عقله ښکروره
له قانون د ځناورو بېخبره
د زمري او د غوايي په منځ کي څه دي
زما خوراک د غوايي غوښې ستا واښه دي
ستا خدمت به و په کار د دوو غوايانو
چي اوس ډلي په لګیا دي د مېړیانو
په ژړا سو سپین غويی ویل یې خدایه
په ریشتیا چي زه کم عقل وم له ځایه
په هغه ورځ مي مرګي ته ځان تیار کړ
چي جلا مي تور له ځانه په اختیار کړ
چي ابلق مي د زمري په خوله جلا کړ
هغه ورځ مي ځان له مرګ سره سودا کړ
د غوايي او د زمري پردی دي ويني
د دښمن سره څوک څنګه پالي میني
چي په اصل او کم اصل تېر وتلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په‌لوی‌لاس مي د مرګي خولې ته ورتللم

ويرجينيا

۲۰۰۳/۴/۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوکانداري

په کوڅو کې صحرايي غرمه روان و
هم دی ستړی هم يې خر ستړی ستومان و
کړی، ورځ يې لځې پښې مزل وهلی
په سينه کې يې نفس و سوځيدلی
هم ګرميو ستړی کړی و هم تږی
هم نهر و له سهاره څخه وږی
لا په مخ کې يې د ښار تنګې کوڅې وې
ورته پاته لا سل ګوني دروازې وې
چې سړي به کړې پر مال ناري په زوره
خره به هم کړې غرغرې د خپله لوره
د ده ږغ به په نارو کې د خره ورک سو
هم به ځان او هم به خره لره هک پک سو
چې د خره به غرغرې سوې يو څه غلې
صحرايي به ورته وکړلې ښکنځلې
چې آرام به صحرايي روان پر لار و
خره به هم مغزی اوږد کړی و کرار و

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله کښته کله پورته لوی غوږونه
ښکاریږی لکه وهي چی لوی چرتونه
بیا به ستونی صحرایي سم کړ ناروته
خره به هم کړه خوله تیاره غرغروته
شپږ اووه ځله چي خره داسي ناره کړه
صحرایي هم ټینګه لښته ورسره کړه
سمدستي یې ترازو کړ ورپه غاړه
ویل تاته د کوڅو ورځ ده ولاړه
ځه رهي سه خرڅوه دي خپل مالونه
سپکوه دي په واټونو کي بارونه
چي پر مال سې ترما ښې ناري وهلای
زما یقین دی چي هر شی سې خرڅولای
چي ناري پر مال وهلای سې په زوره
خرڅول دي هم په وس پوره دي ګوره

ویرجینیا

۲۰۰۴/۵/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

قناعت

پخوانیو زمانو کې ماهیګیرو
ډېر غریب و د قسمت د تور اسیر و
نه یې بله خواري زده نه په لګیا و
دغه کسب ورته پاته له بابا و
همېشه به وي په کار پسي وتلی
یوه ورځ بېغمه نه و کښېنستلی
بل به هیڅ د ده په رنګ نه و څوک ستړی
خو یوه ورځ په نس نه سو موړ زوی مړی
چې د ورځې یې هر څه کبان نیوله
په بازار کې په ډوډۍ به یې پلورله
د مېرمنې به یې هره شپه ناري وې
هره شپه به یې په اوښکو سترګې سرې وې
کله پلار کله قسمت ته په ښرا وه
چې نصیب یې غریبي توره بلا وه
ماهیګیر ته له خواریه ورځ ترخه وه
کور تبی وه او د ده ورباندي شپه وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ ورباندي تېره سوه ماپښنین سو
د دریاب پر غاړه ناست و زړه یې شین سو
کړې ورځ یې یو ماهی نه وو نیولی
تپیدی لکه مرغه پر زړه ویشتلی
که هم داسي کورته ستون سي لاس ناولی
د مېرمني به لړګی وي د ده ولی
نابېره یې تر سترګو شی زرین سو
چي یکړ ماهی یې ولیدی غمګین سو
ماهي ږغ کړه ویل واوره ماهیګیره
د کلونو له خوارۍ په زړه زهیره
زما په بیه دي یوه ډوډۍ نه کېږي
ما ایله که چي څه غواړې در رسېږي
ماهیګیر زرین ماهی لره حیران سو
چي د ده په ژبه څرنګه ګویان سو
سمدستي یې ماهی خوشي کړاو بو ته
د دریاب د زرغونو او بو څپو ته
خالي لاس و توریې تش لاس کي نیولی
د مېرمني له غضبه لړزېدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

و ماهي ته يې وربوغ کړله په زوره
که ريشتيا پر قول ټينګ ولاړ يې وروره
دا نن شپه راته تياره ډوډۍ راکه
را پوره د وږي ګېډې مدعا که
دا نن شپه مو په توده ډوډوۍ ماړه که
زمونږ له ډيري زلخوږۍ زړونه ساړه که
ماهي وويل پوره دي دا ارمان سو
په کوډله کې هوار دي دسترخوان سو
چې د کور تر دروازې دي رسېده وي
نعمتونه به تيار درته پراته وي
ماهيګير چې سو دننه په کوډله
شاوخوا يې په حيرت حيرت کتله
نا آشنا ورته ښکاره سوه خپله خونه
پر ميدان باندي پراته وه نعمتونه
هم چرګان هم سالنونه پلوونه
هم اچار هم مرباوي کبابونه
ده سترخوان ته يې نيژدې ناسته عورته
دوې يې سترګي سولې شپاړلس له حيرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پوښتنې يې حمله کړه پر چرګانو
خولې يې غوړې سوې تر دواړو باړخوګانو
ماهيګير او مېرمن دواړه چې ماړه سول
چې په ګېډو کې اورونه يې ساړه سول
او دوهم ځلي چې ستړي په حملو سول
چې نشه له فيرنيو او خوږو سول
ترې مېرمنې په کرار وکړه پوښتنه
دا له کومه دي راغلي زما ځښتنه؟
سړي ټېره د زرين ماهي کيسه کړه
او کاره يې د ښځې تلوسه کړه
ښځې وويل سړيه دا مو وار دی
په دا شپه به روانېږو زما تلوار دی
او کنه سهار وختي به روانېږې
يو ځل بيا به له ماهي سره ګړېږې
چې پر دغه ځای يو ښکلی کور را جوړ کي
په سيالانو دښمنانو مې زړه سوړ کي
ماهيګير ويل دا کار راته څه ګران دی
له ماهي سره ما لږ کړی احسان دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو چې سترګې کړې مېرمنې پرې راغتې
او رېدلې یې له دوو سترګو سکروټې
ماهیګیر پر خپلو کړو باندې پښېمان سو
په سبا مـلا آذان سېند ته روان سو
په دریاب باندې یې ږغ کړه چې ماهیه
زما د بخت او د ژوندون زرین زمریه
زه مېرمنې یمه تاته رالېږلې
وایې مو ږ ته را آباد که یو کور ښکلی
ماهي وویل ورځه کور دې تیار دی
ښایسته په رنګ رنګین نقش ونګار دی
ماهیګیر خپلې کوډلې ته روان سو
پر هغه ځای ښایسته کور ته حیران سو
په سرو شنو قالینو فرش وه هره خونه
رنګ په رنګ پکښې انبار وه لباسونه
پکښې ونې د ګلونو وې ولاړې
او ږدې کړې صنوبر او سروې غاړې
په شنېلیو کې ویاله مسته روانه
پر دوو غاړو یې ګلونه څو څو شانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره شپه هوا رېدل دسترخوانونه
ورته راز په زار راتلله نعمتونه
ماهيګير وکه مېرمن خوښ او خندان وه
تر قيامت د مخه دلته جنتيان وه
يوه شپه د ماهيګير مېرمن خپه وه
ماهيګير ته بيا په برخه د اور شپه وه
ويل نوره زه ديغ سوې يم په کور کي
يم يوازي کرۍ ورځ يمه په اور کي
ته به بيا سهار وختي ور روانېږې
يو ځل بيا به له ماهي سره ګرېږې
چي په کار مورږ ته قلا ده سل يې خوني
نوکران چي پکښې وګرځي پلټني
يوه خونه راته جوړه که د زرو
يوه بله د الماسو جواهرو
د قلا د پاره غواړم شل برجونه
په هر برج کي نوکران او تيرکښونه
د مجلس د پاره غواړم سهيلياني
د خدمت د پاره غواړم نوکراني

(c) ketabton.com: The Digital Library

و لباس تـه مـي پـه کـار دي خياطـاني
د شـــاهي خـــوړو دپـــاره اشـــپزاني
هسي نه چی پـه دې ټولو کي شی کم وي
مځکه سره ستا به پر شپه ورځ به دي غم وي
لـه ناکامـه مـاهيګير سـيند تـه روان سـو
بيـا مـاهي تـه پـه کـړه غـاړه ګويـان سـو
چـي مېرمنـي را لېږلـی يمـه تـا تـه
اشـتها يـې ډېـره سـوې ده قـلا تـه
مـــاهي وويـــل تيـــاره دي قـــلا ده
پـــوره ســـوې دي د ښـــځي تمنـــا ده
مـاهيګير هغـه ګـړی کـور تـه روان سـو
چي خپل کور ته ورننوتي سو هک حيران سو
هغـــه ځـــای بانـــدي ولاړه لـــو قـــلا وه
چـي نـه اوس وه چـا ليـدلې نـه پخـوا وه
تـــر آســـمانه يـــې ختلـــي وه برجونـــه
د ســـپاهيانو بانـــدي ګرځېـــدل پوځونـــه
سـر تـر پايـه جـوړه سـوې لـه مرمـرو
پکـــښې خـــوني د الماســـو جـــواهرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شنې ويالې وې راسپړې پر چمنونو
هم باغونه د مېوو هم د ګلونو
عطر پورته و اسمان ته د سرو ګلو
په ګلځانګو کې سندرې د بلبلو
سهيليانو اچولې اتڼونه
نوکرانو يې کوله خدمتونه
پرېماني د نعمتونو وه مېلې وې
په قلاکې د جنت ورځې او شپې وې
يوه شپه د ماهيګير پر کور ناورين و
د مېرمنې تندې ترېو زړه يې غمګين و
ويل غواړم ته پاچا زه ملکه سم
د جهان تر ټولو ښځو ښايسته سم
چې په سيل راته ولاړې وې بيبيانې
چې نکلونه مې د شپې اورې پېغلانې
سلامي ته مې را ووزي عالمونه
د تخت مخ ته مې ولاړ وي لوی پوځونه
له ناکامه ماهيګير سيند ته روان سو
بيا ماهي ته په کړه غاړه ګويان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــي مېرمنـــي يمـــه تاتـــه را ليږلـــی
د پاچـا پـر تخـت او تـاج يـې زړه بـايللی
مـاهي وويـل ورځـه تـه مـې سـلطان كـړې
همـدا اوس مـې د ملكونـو نګهبـان كـړې
مـاهيګير پورتـه پـر تخـت د سـلطنت سـو
پـه ښـارونو كـې جـاري يـې حكومـت سـو
شـــاعرانو قـــصيدې ورتـــه ليكلـــې
ملايـــانو يـــې پـــه نـــوم خطبـــې ويلـــې
ملكـــې تـــه بـــه راتللـــه عالمونـــه
كړېـــدل ورتـــه پـــه لاره كـــې ســـرونه
كــه هرڅــو وه ملكــه پــه رنــګ رنګينــه
لا دننـــه پـــه زړګـــي كـــې وه غمګينـــه
مـــاهيګير تـــه يـــې ويـــل ســـبا روان ســـه
خپل ماهي ته ورسه زما له خولې ګويان سه
چي زه غـوارم چی دا لمر مـې پـه فرمـان وي
پـه تعظيم دي راتـه سـتوري د آسـمان وي
كـه سـېل غـوارم پـه هغـه ورځ دي توپـان وي
زمـا پـه حكـم دي هـم واوري هـم بـاران وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــا چهي دي زمـــا پـــه برخـــه دايمـــي وي
زما په لاس کي دي هم غم هم دي ښادي وي
لـــه ناکامـــه مـــاهيګير ســـيند تـــه روان ســـو
بيـــا مـــاهي تـــه پـــه کـــړه غـــاړه ګويـــان ســـو
چي مېـرمن مـي غـواړي تخـت د کاينـاتو
پـــا چهي غـــواړي د ټولـــو مخلوقـــاتو
پـــه قـــدرت يـــې وي دا لـــو مځکـــه ولاړه
په اختيـار يـې وي مرګـی او ژونـدون دواړه
او که نه وي هره شپه مي تريخ ژوندون دی
را خوږين کړی په کوګل کي يې لړمون دی
مـــاهي ســـر کـــړ لـــه اوبـــو ځخـــه را پورتـــه
پـــه حيـــرت يـــې ورکتلـــه د ده لـــو رتـــه
ويـــل ولاړ ســـه مبـــارک دي ســـه کوډلـــه
شـوم نهـر پـه ځـای کـی پـروت زړه ګدلـه
ستا مېرمن په هيڅ دولت نه قانع کېږي
لـــه هغـــې ســـره زړه کـــوډل ښـــايېږي
چا چـي کـړی پـه دنيـا کـي قناعـت دی
لـه طـالع سـره ملګـری يـې دولـت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماهيګير خپلې مېرمنې ته روان سو
په ليدلو د کوډلې هک حيران سو
پکښې پروت هغه زوړ تور و د ماهيانو
ورپه زړه سول منتونه د ښاريانو
ګرځېدلی چې تېول عمر شوم نهر و
په ځان ستړی بېنوا خاوری په سر و
خو مېرمن يې په کوډل کې وه خوشحاله
ويل خوښ مې دی دا ژوند له هره حاله
ويل ښه دی چې بېغمه د جهان يو
په نيم نس دي يو ماړه په غم د ځان يو
خو په زړه کې خدای زده څه پر تېرېدله
لکه شمع هر ګړی چې ننېدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

غیبت

هستوګن په یوه کلي کي باغوان و
له هر چا و ګیله من مین پر ځان و
همېشه د حاضرینو په صفت و
خو په ټول قام کي مشهوره په غیبت و
مخامخ چي یې د چا کړل صفتونه
په غیبت به یې تاوده کړل مجلسونه
نه پرې ایښی یې امي و نه ملا و
هم د بدو هم د ښو په ځان بلا و
کلیوال وه که ښاریان وه خاینان وه
دی صادق و نور دا ټول درواغجنان وه
څوک خاین و څوک چمبازه څوک فاسق و
څوک له هر چا سره غل و منافق و
مراعات یې په غیبت کي د چا نه کړ
نوم په ژوند کي پاته نه سو چي ده ښه کړ
د دې کلي یو سردار و ډېر شته من و

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر ځوانانو پر سپین ږیرو قدرمن و
له پلرویې په میراث وړې خانی وه
شپه او ورځ یې په قلا کې مهمانی وه
پر باغوان باندي تر هر چا مهربان و
که هر چا ورته غانده خو پر ده ګران و
د سردار له برکته په نس موړ و
په تن پټ و په زړه روغ و په ځان جوړ و
د سردار سره ملګری یو اغا و
هم سید و هم مرشد و هم ملا و
له کلونو له پخوا اندیوالان وه
لکه دوه سکني ورونه سره ګران وه
پر هر ځای ورباندي پېښ چي به باغوان سو
په ثنا او په صفت به یې ګویان سو
خدای مو زر کاله ژوندي لره یارانو
په امان له بدو ستر ګو سئ ځوانانو
پر هر لوري چي جوړه سره روان یاست
غلیمانو ته اغزي ښانسته ګلان یاست
دا خوار ځان به مي زر ځله در قربان کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

صدقه به مي خپل سر بلا ګردان کړم
زه دي ومرم چې سيد او سردار نه وي
غليمانو ته لېمو کي چې خار نه وي
يوه ورځ د دوو يارانو مرکه سوه
پر باغوان باندي تو ده مباحثه سوه
دواړو وويل باغوان به امتحان کو
د يوه بل په غيبت به يې ګويان کو
اول پټ په يوه خونه کي سردار سو
سيد کښېنستی باغوان ته په ګفتار سو
ويل څه وايې باغوانه دا سردار دی
په ريشتيا اعلی نسبه د دې ښار دی
که مو ږ هسي هر ګړی ورته ټيټېږو
شپه او ورځ په سلامي ورته درېږو
که د زړه مي پوښتې سترى له دې کاريم
په خدمت کي تل ولاړ چې د سرداريم
باغوان غاړه کړه تازه ويل يې پيره
صدقه دي تر نسب سم زموږ ميره
نه سردار دی نه اصيل دی هسې جټ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي هر څوک يې سردار بولي ملامت دی
تر پرونه خبر نه و له غوړيو
نن يې خښته ده وتلې تر کاليو
ورنه ليري چې سي نوم د سردارانو
په ګورم کې به روان وي د غوايانو
که لرلای مې قدرت د حاکمانو
بېلول مې ټول سيالان له ناسيالانو
زموږ له خلګو څخه اصل و نسب ورک دی
هر خښتو يې هم سردار دی هم ملک دی
کله چا د ده ليدلی دسترخوان دی
دا پر څه باندي سردار د څه شي خان دی
هر کم اصل چې را کډه له بل ښار سي
دلته نوي جامې وا غوندي سردار سي
دا خبري سردار ټولی اورېدلې
پر زړګي يې لکه ستنی څرخېدلې
هم له قهره په خندا هم سور او شين سو
که هر څو يې زړه تسل کړ خو غمګين سو
وروسته واری د سيد د پټېدو سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سردار ورغی باغوان ته په کیسو سو
ویل وایه دا ریشتیا سید پاچا دی
هم مرشد دی هم اولاد د مصطفی دی
که یې هسې موږ عزت په ورځو شپو کړو
ټول یې ستړي د لاسو په مچېدو کړو
زه چې ګورم سید نه را معلومېږي
یو ټګمار غوندي چالاک راته ښکارېږي
باغوان و مسل سردار ته ویل خانه
حقیقت خبره غواړه له باغوانه
نه سید دی نه بزرګ دی نه اغا دی
خدای خبر دی چی لا ډم دی که جولا دی
زموږ وطن دی ځالګۍ د ناپوهانو
پکښې ګرځي همېش ډلی د سیدانو
چې هر ډم او هر کم اصل ورته راسي
هم خواجه سي هم مرشد سي هم اغا سي
زړه مې سوځي د وطن پر بېعقلانو
چې لاسونه مچوي د دې ټګانو
د وطن خلک په لیکي تعویذونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکرانې ورته راوړي چرګـي پسونه
د بې عقلو وي پیرې ورته ولاړي
تو کوي د لوی او کم په خولو کي ناړی
ستا خاطر دی مچوم چي یې لاسونه
د اصیل او سردار پور دي عزتونه
که نه پېژنم یې ته ګ دی اغا نه دی
سید نه دی مرشد نه دی ملا نه دی
خدای دي سیوری تل پر موږ لره سرداریې
هم مو سریې هم مو سترګی هم بادارېې
ستا د سیوري برکت دی چي ژوندي یو
ته په قدر راته ګوري چی سړي یو

کابل انټر کانټیننټال – ۲۰۰۲/۱۰/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جنازې کالي

شين سهار چې لمر لا نه و راختلی
لا د مځکې پر مخ نه و ځلېدلی
چې له بر کلي خبر راغی ملا ته
چې مخلوق په ډلو ډلو ځي پاتا ته
د بر کلي د لوی خان مشر ناظرو
چې کلونه د لوی خان سره نوکرو
برائې دی په خپل کور کې غځېدلی
یو ناڅاپه د اجل غشي ویشتلی
اوس مخلوق دي ور روان د خان دېرې ته
چې ناظر پر اوږو واخلي هديرې ته
ملا سمد ستې چپنه کړه تياره
سترګې توري شمله شخه له اهاره
په تلواریې زمونځول بېره برېتونه
د ګلابو یې پر ځان توی کړل عطرونه
هم یې غاړې هر ګړی تازه کولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم يې ستړګي تورولې ييا كتلې
لكه زوم له سر ترنوكه په سامان سو
له فيشنه چې فارغ سو ور روان سو
له دعا له آيتونو يې خوله ډكه
سپين له ورايه ځليدى لكه كالكه
چا پوښتنه ځني وكړه ملا څه كړې
په تلوار چې د بر كلي خواته تله كړه
ملا ستړګي كړلې پورته ويل ولې؟
ته خبر له كيسې نه يې د بر كلي
تېره شپه ناڅاپه مړ د خان ناظر دى
لوى او كم د كور او كلي په خبر دى
ښه سړى و خامخا دى خداى بخښلى
ښه جنت به يې په برخه وي منلى
بختور به دا خانان او ملكان وي
په نصيب چې د چا داسى ناظران وي
جنازې او فاتحې ته يې ورځمه
او ضرور د خان د زړه تسل كومه
سړي و ويل ملا مصيبت نور دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

لګېدلی د بر کلي په کور اوردی
کشکی مړ د خان ناظر یا نوکران وای
یا یې مړه په درزنونو بزګران وای
سل دي ومره یو دي مه مره دا متل دی
خان مړ سوی دی په کلي کي اوربل دی
لارده ورکه له وړو او له لویانو
هم پر کوریې غم نازل هم پر خپلوانو
چي ملا د سړي واورېدې خبري
لګېدلې یې پر سر لکه ډبري
د چینی او جامو په ننداره سو
ټول فیشن خوشی عبث ورته ښکاره سو
هم پر عطرو هم رنجو باندی پښېمان سو
بیرته ستون سو د خپل کور پر خوا روان سو
له سړي څخه لار ورکه سوه پرېشان سو
په ملا پسی یې ږغ کړله حیران سو
چي راغلی د ناظروې جنازې ته
چي خان مړ دی څنګه نه ځې هدیرې ته
ملا وویل سړیه ته ابتریې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنیا له کاراو ژونده ناخبریې
جنازې ته د ناظر که زه ورتللای
په ورتللو به مې خان خوشالولای
څوک خوشاله کم پخپله چې خان مړ دی
ځکه هر سړی چې مړ دی هغه پړ دی
دا جامې له ځانه باسم خیرنېږي
ژر تر کوره پورې ځمه وخت تېرېږي

ویرجینیا – ۲۰۰۴/۴/۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوه طور پر لور

کوه طور ته پیغمبر موسی روان و
تولـه لار اخته په ذکر د یزدان و
له آسمانه او ربدل پري رحمتونه
فرشتو باندي ويله سلامونه
په خلقت کي ورڅرګند وه حکمتونه
هره پاڼه کي ليدل يې قدرتونه
له خالقه يې اخيستي وه قولونه
د وعدې پر لوريې اخيستل ګامونه
جاري دل يې کاڼي، بوټي تر ګامونو
کوه طوريې نازيدی په قدمونو
ورته ځيري هر ګرېوان و د رازونو
لور ختلی و تر هسکو مقامونو
چي ترغوږيې د شپانه سول آوازونه
چي سپړل يې کاڼو بوټو ته رازونه
شپانه هم د خپل خالق سره ګويا و
دی هم ذکر د يزدان له ره تنها و

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی لـه رب سـره پـه خپـل مقـام لگيـا و

بــې خبــره لــه دنيــا لــه مــا فيهــا و

ويــل خدايــه چــي تېرېـږې پـر دې غرونـو

پـه شـېلو کـي پـه درو کـي پـر دښـتونو

چــي کــرې ورځ يــې ملگــرى د بــادونو

هــم پــر لاريــې د ســېلونو بــارانونو

هــره ورځ تــازه کــوې نــوې ښــاخونه

پــه اغزيــو کــي ايــږدې تــازه گلونــه

پــر دښــتونو پاشــې تخــم د ســرو گلــو

غـــونچې راوړې د نرگـــسو د ســـنبلو

مهـار کـړې دې وې وريځـې پـه آسـمان کـي

در سـره وې خـړ سـېلونه پـه بـاران کـي

زه پــوهېږم چــى خــوږمن دې دې هلــونــه

بنــد پــر بنــد بــه دې خــوږېږى اندامونــه

پــه اغزيــو بــه دې څيــرې وې لاســونه

هــر يــو زخــم بــه جــلا کــوې دردونــه

ستړې سوې بـه دى پـښې وې هـم لاسـونه

هـره ورځ دې تـر پـښو لانـدې وې ملکونـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشکي زه دي واى ملګرى د مزلونو
درکولاى مي توښي د سفرونو
په کوچو مي دي هډونه غوړولاى
بند پر بند مي دي زخمونه رغولاى
هر ماښام مي درته پښي ټکورولاى
په شيدو او په غوړو مي نازولاى
خدايه ته چى د هر شي په درد خوږمن يې
ته به څرنګه زخمي زخمي په تن يې
کشکي هر سهار په دښت کي مي ليدلاى
په خوږو تودو شيدو مي مړولاى
چي له درده دى زګېروى راته کولاى
زه دي سل ځله تر سر قربانيدلاى
پيغمبر د شپانه فکر ته حيران سو
سمدستي له لاري ستون سو ور روان سو
يوه کلکه يې څپېړه ور سره کړه
د شپانه په خوله کي بنده يې خواله کړه
ويل چوپ کښېنه کافره بې مذهبه
له خالقه بې خبره بې ادبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته خبر يې چې خالق د جهان څوک دی؟
دا بې عيبه دا قادر لا مکان څوک دی؟
نه په سترګو هغه ذات ته سې ليدلای
نه دي غوږ د ده آواز سي اورېدلای
هغه ذات نه د خوراک نه د پوښاک دی
له زخمونو له عيبونو څخه پاک دی
نه آرام لري نه خوب نه ستړی کېږي
نه له کاره د خلقته کراريږي
هغه ذات نه ستا په سترګو معلوميږي
نه په مځکه آسمانونو کې ځايېږي
شپون يې چوپ کړ موسی ولاړی کوه طور ته
د دنيا او مافيها د خدای حضور ته
د خلقت او مينې رب ته پر سجدو سو
له هيبته د تعظيم په ژړېدو سو
سر يې پورته کړی، ورځ نه کړ له ځايه
نه له عرشه آواز راغی نه له خدايه
پوره شپېږ ورځې يې وکړل فريادونه
له آسمانه يې رانه غلل جوابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ژړا کې به يې چيغې کړې په زوره
لکه شمع ننېدی له خپله اوره
ويل خدايه څه ګناه څه تعدا ده
را نه سوې په دنيا کې څه خطا ده
ولې برغ له عرشه نه راځي زما لورته
د رب نور مې نه رسېږي د زړه کورته
په او مه ورځ خالق ويل موسی ته
نازولې د لار ورکو رهنما ته
چې ما ته د بندګانو پيغمبر کړې
ما کتاب در کړ د خلګو مې رهبر کړې
چې روښانه کې د خلګو تياره لارې
ورته وښيې د خدای او شيطان چارې
کړې يې پاکه د شيطان له مکره وينه
ورته وښيې له خدايه سره مينه
چې پر ما باندې مين و تا آزار کړ
زما له لارې زما له عشقه دې بېزار کړ
هغه خوله چې زما په ذکر په ثنا وه
هغه خوله چې زما په مينه به ګويا وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــا د قهـــر پـــه ځپيـــړه کـــړه خاموشـــه
ترانـــه يـــې کـــړه د مينـــی فراموشـــه
اوس به څوک زما د ښکلا سندري وايي؟
اوس به څوک زما د قدرت پلوشه ستايي؟
اوس به څوک د مينی مست وي په شپلو کي؟
ترانـې بـه مـي څـوک وايـی پـه درو کـي؟
څوک به زما مينه خپره کړي په دښتو کي؟
څوک به اوري زما نغمې په جګو غرو کي؟
ورسـه بيرتـه هغـه زمـا مـين پخـلا کـه
زمـا پـه مينـه د شـپانه ژبـه ګويـا کـه
چـي مـي سـتايي ننـداري د قـدرتونو
چـي مـي وايـي ترانـې د عظمتونـو
چي يې مسته وي شپيلۍ زما له يادونو
چي مـي پورتـه کـړي نغمـې د کمـالونو
زه پـه رنـګ رنـګ بنـدګانو يـم منلـی
زه پـه هـر مـذهب جـلا يـم پېژنـدلی
کرشـمې مـی د قـدرت خلګـو ليـدلي
بـې حـسابه لاري ماتـه دي راغلـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د هـــري ســـمي لاری مـــد دګار يـــم
زه خـــالق، د هـــر بنـــده ســـره پـــر لار يـــم
چـا تـه ګـل چاتـه اغـزي چاتـه بيـديا يـم
چـا تـه شـمع د فـانوس چاتـه بـورا يـم
د هـر چـا پـه زړه کـي خپلـي نغمـې وايـم
زه د هـــر ســـور او مقـــام لـــره پيـــدا يـــم
څوک مي ويني په خلوت کي د شيخانو
څوک مي ستايي په محفل کي د رندانو
زه په هر ځای کي حاضر د ټولو خدای يم
زه مالـــک يمـــه د زړونـــو رهنمـــای يـــم

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۳/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ملانصرالدين غوا

ډېر پخوا په يوه کلي کې ملا و
هر عمل يې له عالم څخه جلا و
نه هيڅ وخت و په جومات کې هستېدلی
نه په ژوند يې امامت و چا ليدلی
خو په علم کې تر هر ملا بهتر و
په خبرو کې تر ټولو زورور و
نصرالدين په کلي کور کې پېژندلی
پر کمبله د ښادۍ او غم ښاغلی
دی په زړه کې ډېر ساده په خوله هوښيار و
هره ورځ به غولېدلی پر بازار و
نارينه ښځو به پټ باندې خندله
د ملا يوه کيسه يې کړله
چې ملا اومې هګۍ وې رانيولې
په خپل کور کې ايشولې رنګولې
تر اومو يې په ارزانه وې پلورلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مېرمنـــي پـــرې ښـــراوي اورولـــي
د مـــلا وې پــه مالــت کــي کيــسې ډيــري
هــم خــوړې هــم د خنــدا لــه حــده تېــري
چــا ويــل د مــلا ورک د ژونــد درک وي
همېشه به پر خره سپور وي خرېې ورک وي
يـــوه ورځ يــې را نيــولې يــوه غـــوا وه
پـــه رنـــګ تـــوره وه اوږده لکـــه بـــلا وه
پـــه بـــازار کـــي يـــو دلال و غولـــولی
د دې غــوا يــې هــر کمــال ورتــه ســتايلی
مـــلا هـــم پـــه جګـــه بيـــه پېرودلـــې
پــه خوښــي يــې وه تــر کــوره راوســتلې
ويــل ښــځي د شــيدو بــه مــو ويــالې وي
هــر ســهار او هــم ماښــام بــه مــو ميلــې وي
هـــره ورځ بـــه مـــو ميلـــه وي پـــر کوچيـــو
حاجـــت نـــه لـــرو بـــازار تـــه د غوړيـــو
خــو نــه غــوا ورتــه يــوه لپــه شــيدې کــړې
نــه مــلا تــه يــې نصيب کلکي مستې کــړې
کــه هــر څــو بــه يــې ســلاوي مشــورې کــړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

رنګ په رنګ يې ورته جوړې اراداوې کړې
ملا هري خواته واچولې منډې
د ونو به يې راوړلې ورته پلنډې
غوا بلا وه په هيڅ رنګ نه مړيدله
کړی ورځ يې وې رمباړې غړومبېدله
نه شيدې وې نه مستې وې نه کوچې وه
کور چټل و بوی نيولی و خوارې وه
د ملا مېرمن به تړله ورځ لګيا وه
هر څه پاته په خدمت کې به د غوا وه
غوا په کور کې د ملا د پاره غم سو
د مېرمنې له ناروې يې زړه قلم سو
څو د غوا له رانيولو سو پښېمانه
په سهار وختي يې ګنج ته کړه روانه
غوا خوړلې هم وابنه هم اراداوې وې
چاغه شلنډه وه په ګنج کې يې نارې وې
سمدستي دلال ملا ته سو وروړاندې
په ځير ځير يې غوا کتله لاندې باندې
چې له ليرې خريدار پر را ښکاره سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې چاغي ښايستې غوا په ننداره سو
ويل وايه څومره غواړې درهمونه
چې په مخ کې نن لرمه ډېر کارونه
دلال سترى سو د غوا په صفتونو
ورته لاندي سو تر سلو سوګندونو
چې د غوا پلار او نيکه د ترکستان دي
که يې مور که يې انا د هندوستان دي
در ښکاريږي يې نسلي سترګى له ورايه
په خوارى مو را وستلې تر دې ځايه
ګوزاره يې په هوا او په اوبو ده
د خوراک نه د وښو نه ارداوو ده
سروکال به درکوي شيدې پريماني
بې خوارېو بې مصرفه او ارزانې
په سهار او ماښام دوه منه شيدې کړي
درته ډکې له کوچيو به کاسې کړي
ملا واورېدې خبري په خندا سو
و دلال ته په پسته ژبه ګويا سو
که زما غوا لري دا دومره صفتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ساده يم چې پرا خلم غيرانونه
خپله غوا مې ولي وباسم بېبانته

شيدې ولي ورېم د بل سړي دېگدانته
غوا يې بيرته راهي کړه له بازاره

ترخپله کوره يې دوه گامه کړله لاره
چې په کور کې بيا ملا سو بيا يې غوا سوه

له کهاله په هغه ورځ پورته غوغا سوه

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۱۰/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکاري پاچا

پخوانیو زمانو کې یو پاچا و
د ښکر په زور غښتلی پر هر چا و
چلېدله یې حکمونه پر ملکونو
ورته پاته پاچهي وه له نیکونو
هم په زور هم یې په زرو کې لاس بر و
خدای ورکړې اقلیمونه بختور و
ډېر شوقي و د مېلو او د ښکارونو
د شرابو د مستیو د سازونو
همېشه به و په ښکار پسي وتلی
تش لاسونه یوه ورځ نه و راغلی
له لیندۍ چې به یې خوشي کړله غشي
سوري کول یې د هوسیو زړونه تشي
ترې خطا نه سو یو غشی په کلونو
پر ملکونو یې کیسې وې د ښکارونو
یوه ورځ ورنه خطا یوه هوسۍ سوه
په ځغستا رهي پر لوري د غونډۍ سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاچا پونده کړ نیلی هوسۍ د وړاندي
پــی کولــه یــې مزلونــه لانــدي بانــدي
لــه لــښکره څخــه لیــري شــهریار ســو
پــه هوســۍ پســی روان پــر ورکــه لار ســو
هوســۍ واوښــته تــر غرونــو تــر دښــتونو
پاچــا ســتړی ســو بېحــده لــه مزلونــو
د آســمان تــر نیمــایې و لمــر راغلــی
لــه ګرمــۍ د مځکــي مــخ و ســو ځېدلی
ســتړی ســوی و چابــک نیلــی ښــاغلی
تــږی ســوی شــهریار و نــازولی
هــري خواتــه یــې څرګنــد ســول ســرابونه
د مرګــي یــې پکــښې واورېــدل ږغونــه
لــه ګرمۍ څخــه یې تهول بدن بې واک سو
د مــرګ غېږي تــه تنهــا پاتــه تهولــواک سو
خوله یې وچه سوله ستوني یې وچ کلک سو
بې اسري پاچا تنهــا پاتــه هــک پــک ســو
چي ناڅاپه یې تر سترګو یو ځنګل سو
د پاچــا پــه زړه کــي اور د مینــي بــل ســو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ځنګـه کـې ورښـکاره يـوه بيـزو سـوه
د پاچـا خـوا تــه د لاس پــه اشـارو سـوه
بيـزو وړانـدې پاچا وروسته ورپسې سو
پــه قــدم قــدم اوبــو تــه ور نـــژدې ســو
ورپـه ګوتـه پـه ځنګلـه کـې يـې چينـه کـړه
پــه ســرو اوبــو وريخــه يــې ســينه کـــړه
هـم پاچـا هـم يـې ښايـسته نيلـی اوبـه سو
سمدستې خدای تـه د شکر پـر سجده سو
له سجدې وروسته ليندۍ يې کړه راپورتـه
د مـرګ غـشي يـې کـړ وار د بيـزو لـورتـه
پـورې وورې يـې لړمـون د بيـزو سـوری کـړ
ورخبــر يـــې پــه يــوه غـــشي زړګــی کــړ
ښـاخ پـر ښـاخ بانـدې تـر مځکـی را لوېدلـه
يـــو پـــه يـــو يـــې اندامونــه ماتېدلـــه
پــه رګــو کــې يــې لا وينــې خوځېــدلې
د پاچــا پــر لــوريــې ســترګی واړولــې
ويـــل روح مـــی دا دی الـــوزي لـــه تنـــه
جـــواب راکـــه دا يـــوه لـــرم پوښـــتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوریدلی مې له پلاره یو وصیت دی
نه پوهېږم چې دروغ که حقیقت دی
پر ښایسته نیلي چې سپور زغره په تن یې
راته ښکاري چې پاچا د دې وطن یې
ښکاري وویل پاچا د دې جهان یم
مګر ته څرنګه را پوه سوې زه حیران یم
بیزو خلاصه کړله خوله وویل سلطانه
زر کلني تجربې نه دي ارزانه
تجربه ده موږ ته پاته له پلرونو
له کلونو له پېړیو له قرنونو
نامردي ده همېش کار د پاچاهانو
پاچهان وهي سرونه د دوستانو
لار چې هر څوک ورته وښيي په دار دی
چې هر څوک ورسره ښه وکي سنګسار دی
چې څوک لاس د دوستۍ ورکي غوڅوي یې
چې ژوندی پر لاري وینې ښکاروي یې
په دنیا کې چې یې نوم د شهریار دی
یا قاتل د خپلو ورونو یا د پلار دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نصیب چې یې درکړې پاچهي ده
ستا په خټه کې اخښلې نامردي ده
که دې زما احسان پر سترګو وای منلی
د پاچا له نسله نه وې زیږېدلی

کابل انترکانټیننټال

۲۰۰۲/٦/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړه نشه

يو سړی د ښار د منځ په ناحيه کي
اوسېدی د غريبانو په کوڅه کي
شاوخوا ورته پراته چي ګاونډيان وه
کسبګر وه يا مسګر يا نجاران وه
کړی ورځ وه په خواری پسي وتلي
د تن ويني يې کارونو وې زبېښلي
د سړي که څه خپلوان وه که دوستان وه
په خواريو وه لګيا په غم د ځان وه
دی له هر څه و بېغمه زړه يې ښاد و
نه په غم کي و د کار نه د اولاد و
تر هغو به و په ځای کي غځېدلی
چي به لمر د آسمان منځ ته و راغلی
د خپلوانو په خيرات يې ګوزاره وه
ورځ په خوب کي شپه يې ورکه په نشه وه
يوه ورځ يې څه شراب وه رانيولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر پر سر يې څو ترخې پيالې چښلي
په نشه کې يې خيرنو پښنو ته پام سو
نابيره يې په زړه کې تېر حمام سو
په عمرو کې يوه ورځ په غم د ځان سو
ژر يې کوښې ځانته سمي کړي روان سو
په حمام کې چې جامې يې کړلې ليري
پاکولې يې د پښنو او لاسو خيري
ور په ياد يې د شرابو دوکاندار سو
سره لمبه سو له غضبه سور انګار سو
چې اخيستې يې له ده څخه پيسې وې
خرڅې کړي يې پر ده يو څو پيالې وې
چې پخوا به ده څو مستې پيالې نوش کړې
ترخې ورځې به يې ټولې فراموش کړې
دا نن څرنګه شراب څنګه نشه ده
چې هم ورځ ورته معلومه ده هم شپه ده
وار په وار وربانـدي قهر غضب زور سو
په حمام کې يې هر شی تر سترګو تور سو
لاس يې ونيوی د ځان له پرې مينځلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ور روان سو دوکاندار ته په ښکنځلو
نه يې پام سو و مخلوق ته نه خپل ځان ته
کله مځکې ته په قار کله آسمان ته
لوڅ لغړ سيده روان سو و بازار ته
په بازار کې د شرابو دوکاندار ته
ويل ولې غولوې خلک مکاره
په شرابو کې اوبه پلورې غداره
شپږ اوه پيالې مې سر پر سر څښلې
لا يې زما رګو نه دي ښورولې
حبطه له لاسه تللي مې پيسې سوې
نه په ښه مې د مستۍ نه د نشې سوې
دوکاندار يې له ليدلو وار خطا سو
شرابي ته يې کتله په خندا سو
ويل ځنګه را روان يې په ښکنځلو
بې پروا له خپلې خولې له بد ويلو
اعتراض دي څه دی زما پر شرابونو
چې يې مست يې له څښلو د جامونو
لڅ لپړ يې يې بازار ته را ايستلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوکان مخ ته می لڅ یې درېدلی
غرغرې دي جوړې کړي دي بازار کې
لوی او کم دي خندولي دي په ښار کې
څه دروکړي چې دي زړه په نشه سوړ سي؟
د شرابو په چښلو دي نس موړ سي؟

ویرجینیا

۲۰۰۴/٦/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پیریانانو حمام

یو سړی له لیري ځایه و راغلی
درې څلور ورځې مزل یې و وهلی
خوږېدی یې هر اندام سترې په ځانو
هر هډوکی یې جلا جلا ستومانو
له چرتونو باندې خوب د شپې حرام سو
نیمه شپه روان پر لوري د حمام سو
په حمام کې د تودو اوبو مېلمه سو
هغه دم یې سترې ځان خوله خوله سو
پر بدن تودې اوبه یې تویولې
له وجوده یې زړې خیري پرېوللې
ورو په ورو یې ستړیا کوچ وکړ هوسا سو
په چرتونو د کارونو د سبا سو
چې ناڅاپه څوک حمام ته سو ددننه
داسې څوک لیدلی نه و ده ترننه
پښې د اوښ وې نور وجود یې د انسانو
دی له وهمه لړزېدی ورته حیرانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه درې نور سول ور دننه لنګ وهلي
ښځې د ټولو په یوه شان وې ناولي
د یوه د آدم زاد نه وې خپري
ښځې د ټولو وې ګردی د اوښ څپري
چې تر سترګو یې شپږم اوم سړی سو
هر وېښته یې داسي زیږ لکه اغزی سو
په رګونو یې ورګډه زلزله سوه
له هیبته یې پر دوو سترګو تیاره سوه
آزانګې یې په غوږو کې ګرځېدلې
دواړی ښځې یې تر نوکانو لړزیدلې
را ولاړ سو چې نور ووزي له حمامه
چې یې ښځه له وهمه وښویده ناپامه
په خندا سول چې حمام ته وه راغلي
خندا نه وه ځناور وه غړومبېدلي
دې خندا یې لا هنوز کړه وېره زیاته
دی روان سو نور یې ونه کتل شاته
سړي سمدستي په ځان خپلي جامې کړې
حمامي ته یې ورورانډي څو پیسې کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خرپېدلــه يــې پــه زامــه کــي غابنــونه
ريږدېــدل يــې پــښې لاســونه اندامونــه
دواړي ســترګي يــې وې هېــښي را ختلــي
حمــامي تــه يــې پيــسې لاس کــي نيــولي
وې راغلــي دي حمــام تــه انــسانان دي
نــيم وجــود يــې د ســړيو نــيم اوښــان دي
د ځېــړو پــه رقــم يــې ګــردې پــښې دي
تــرورنــو پــوري وړې وربانــدي شــنې دي
حمــامي لــه جــامو خپلــه پــښه ښــکاره کــړه
د ســړي پــر زړه يــې لا تبــه ســپره کــړه
د ده هــم خپــړي اوښ غونــدي ګــردې وې
د ســړيو لــه ټــولې ځخــه پــردې وې
ويــل داســي پــښې خــو نــه وې د وګــړو
داســي پــښي راځــي پــه جــم کــي د ځېــړو
ســړي سمدســتي کــوځې تــه کړلــه منــډه
لــه هيبتــه يــې نيــژدې وه مېــرمن کونــډه
پــه کوځــه کــي يې پــه سترګه يو سړی سو
لــږ کــراريــې د ســينې دکــور دربــی ســو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویـل مـه ځـه پـه حمـام کـي پیریانـان دي
نـیم سـړي نیمـی اوښـان دي شـیطانان دي
دوې ګـردی ګـردی ورېنـی یـې ځپـړي
لــه هیبتــه زهــره چــوي د وګــړي
هغـه خپلـه پـښه لـه مځکـی کړلـه پورتـه
پـه هـوا یـې کـړه نیـژدې د سـړي لورتـه
ویـل داسي ګردی پـښې خو بـه یې نـه وي
دا کــسان د پیریانــانو د کالــه وي
کـه یـې داسـي پـښې حمام تـه وې راوړي
ګـوره څـوک دي آدم زاد نـه دي زوي مـړي
سـړی پـوه سـو چـی نوبـت و د پیریـانو
هغــه شــپه وه پــر حمــام د شــیطانانو
نیمـه شـپه چـی وه حمـام تـه رسـیدلي
لــه وطــن د پیریانــانو وه راغلــي
پــښې د ټولــو وې ورېنــی د اوښــانو
بېګانــه وه پــر هیــواد د انــسانانو
د پیـري د لاسـه څـوک ولاړ سي پیـري تـه؟
د لېـوه شـکایت څـوک وکـړي زمـري تـه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ورځ د خلکو مینه خرابېږي
چې يې عرض د چا تر غوږه نه رسيږي
يا د ټولو پښې په رنګ وي د اوښانو
يا يې زامې يا منګول وي د لېوانو
له نوکره تر باداره په يو رنګ وي
په يوه خوله له اولس سره په جنګ وي
کور په کور يې هم جنګونه هم دعوه وي
خو فقير ته يې هم‌یش سلا يوه وي

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۴/۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بېګار مالونه

پخوانیو زمانو کې یو پاچا و
پر رعیت باندې ظالم لکه بلا و
حکایت یې په بوستان کې دی راغلی
د سعدي له خولې ترموږ دی رسېدلی
وایي ټول وطن وګړو ته سور اور و
چې جاري پر هره لوېشت قانون د زور و
له حاکم سره وې ډلې د لوټمارو
په ګزمه تللې پلټنې د خونکارو
نر او ښځې لوی او کم وه په بغارو
آسمانونه کاڼه کړي وه چغارو
ټول اولس یې ګومارلی په بېګارو
که یابو، که آس، که خر و د سرکارو
که له لوږې به چا کړل له فریادونه
لا هنوز به کړل پاچا شکایتونه
زه به څه رنګه پر لار کړم دا وګړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولـي کيـک او کـولچې نـه خـوري دا زوي
مـــــــــــــــــــــــــــــړي
يــوه ورځ پاچـا لــه پوځــه را جــلا ســو
برابــر پــر يــوه کلــي يــک تنهــا ســو
چي لـه ليـري يې پـه سترګه يو دهقان سو
پــه کــرار کــرار يــې خواتــه ور روان ســو
کرونـده کـي لـه دهقـان سـره يـو خـرو
پــه ځــان غــټ و ښــو بــارو تــه برابــرو
خـو دهقـان يـې و لرګـی پـښې تـه نيـولی
پــه واهــه يــې لکــه مــړ وي ســا ختلــی
د پاچـا هـم زړه پـر وسـو هـم حيـران سـو
ور نيـژدې سو لـه دهقـان سره ګويـان سو
دو مـره ظلـم پـر حيـوان بانـدي چـا کـړی
دا خـو ځـان لـري خـوږيږي نـه دی مـړی
دهقـــان وويلـــه لار دي وهـــه وروره
تــه خبــر يــې د کوټــوال لــه ظلــم و زوره
چـي پـه کلـي کـي بـوده وينـي د ده دی
بېګارونـــه پـــه کـــوي د ده پـــه ښـــه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه په کور کي را سره وي مړوو يې
سهار امر د سرکار وي ورکوو يې
په لړکي يې ځکه پښه باندې وهمه
چې په لوی لاس مي دا خپل خر ګوډومه
خر چي ګوډ سي د پاچا نه په کار يږي
تر بيګاره تر کوټوا له نه رسيږي
ګوډ وم يې چي هوسا سي له کارونو
او فارغ سو د سرکار د بيګارونو
تا د خضر نکل نه دی اورېدلی
چي د خدای په خپل کتاب کي دی ليکلی
خضر ناست و د موسی سره کښتۍ کي
د څو نورو مسافرو په ټولۍ کي
چي د سيند غاړي ته ورسېدل دواړه
خضر سوری کړله کښتۍ چي سوه ويجاړه
چي موسی ورڅخه وکړله پوښتنه
څه بدي دي وه ليدلې له څښتنه
په ناحقه چي دي روغه کښتۍ سوری کړه
لا ر دي بنده د څښتن د غريبۍ کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خضر وويل په دې کې مې حکمت و
هسې نه چې دا مې تل د ژوند عادت و
د دې سيند په جزيرو کې داړه مار دی
پر کښتيو باندې تل د ده ناتار دی
کښتۍ روغه تر ده نه سي تېرېدلای
سر او مال ور څخه څوک نه سي ژغورلای
په لوی لاس مې ځکه ماته دا کښتۍ کړه
بېکاره مې د سفر او له خوارۍ کړه
چې موجونو ته د سيند نه وي وتلې
د ظالم په لاس چې نه وي ورغلې
مال بهتر دی چې دې مخ کې تباه کېږي
تر هغه چې د دښمن لاس ته ور لوېږي
بېخبره دهقان و خندل سلطان ته
چې يې دوې سترګې نيولې وې دهقان ته
چې د خره پښه ماتوم بې خبر نه يم
څه بې عقل او جاهل بې هنر نه يم
پرېږده خر دې په پښه ګوډ وي خو به زما
وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په امان به له ظلمونو د پاچا وي
پاچا ولاړی په لښکر پسي روان سو
تر ماښامه دلته هلته سرګردان سو
لاس او پښې يې د ستړيا تبې نيولي
کنډوالې کې يې شپه راغله د ښاغلي
په سبا سهار پيدا کړ لښکريانو
وفادارو افسرانو اردليانو
هر يوه د خدای ادا کړله شکرونه
پر ميدان باندي هوار سول نعمتونه
رنګ په رنګ د ښکار له غوښو سالنونه
کبابونه له شرابو ډک خمونه
چي پاچا يو څه په خود کي د نشې سو
او په ياد د تيري ورځي تېري شپې سو
ورپه زړه يې سو دهقان ترخې خبري
پر سينه يې لګېدې لکه نشتري
هغه دم يې حکم وکړ د نيولو
لاس تړلي د دهقان د راوستلو
چي دهقان حاضر په مخ کی د سلطان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه پاڼې د خزان داسې لړزان سو
له ژوندونه يې لاسونه وه پرېولي
وچې سترګي يې جلاد ته وې نيولي
په دې پوه سو چي له مرګه نه خلاصيږي
چي د ګوروي هغه شپه نه پر کور کيږي
له ناکامه يې خوله پرانسته ګويان سو
د مرګي لورته رستم غوندي روان سو
ويل ستا پر شاوخوا چي جنرالان دي
په دربار کي نازولي اميران دي
له ستمه يې د مځکي مخ سور اور دی
هر وګړي ته دوږخ کلی او کور دی
يو زه نه يم چي فرياد مي ځي آسمان ته
د وطن لاس به رسيږي ستا ګرېوان ته
که دي زړه دی چي مي واستوې زندان ته
د جلاد په لاس که ځمه ګورستان ته
بند پر بند مي پرې کوې هم مي رضا ده
تروېښته مي نرۍ غاړه توره ستا ده
زما خبري که دي بدي وي راغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دي سختي پر زړګي وي لګيدلي
ستا چاره له استبداده ګرځېدل دي
ستا چاره د خپل ګرېوان قاضي کول دي
نه چي ما بېچاره پرې باسې چړې ته
يا مي پورته کي د دار و غرغرې ته
چي دي ظلم پر مخلوق دي چلولی
نو به ولې يې په خلګو کې منلی
نه پوهېږم ستا آرام څنګه په ځان وي
چي له لاسه نا آرام دي مظلومان وي
په دې کله سي پاچا زړو ته منلی
درباريانو چي دربار کی وي ستايلی
څه فايده چي دي په مخ کي کړي دعاوي
د مظلوم وي درپسې تر شا ښراوي
پر ظالم پاچا اثر د وينا وسو
عقل فکر سر ته ولاړ ی زړه يې ښه سو
هغه کلي کي چی سر يې سو ګرېوان ته
هغه کلي يې ور وباخښه دهقان ته
نه زده کېږی دومره څه له عالمانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه واوري چې څوک عیب د ناپوهانو
له دوستانو دي عیبونه ټول پټیږي
که ته بد کوې پر دوي به ښه لګیږي
ټول عیبونه دي دښمن ته څرګندیږي
چې هغه ته آیینه غوندې ښکاریږي
دوستان نه دي چې دي تل کړی صفتونه
دوستان هغه دي چې وایی دي عیبونه

ویرجینیا

۲۰۰۴/۱۰/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استاد رمزونه

لوی سکندر هغه پاچا د پاچهانو
چې نسکوریې کړل جامونه د شاهانو
چې یې رنګې کړې مانۍ د زورورو
ککرۍ یې رغړولې د لښکرو
لاندې کړې یې کوچنې لوې هیوادونه
په سجدو ورته راغلې وه تاجونه
خروارونه یې په لاس کې وه د زرو
بې حسابه خزانې د جواهرو
له خپل ملکه څخه لیرې په مزلونو
راتېر سوی و تر غرونو دریابونو
چې هر څو یې وه اېل کړی وطنونه
چې هر څو یې ترلاس لاندې وه ملکونه
په هغه پیمانه زیات وه فریادونه
زیاتیدل به هره ورځ پکښې عرضونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه په خاوره کې يې نوم د عدالت و
نه خوشاله په يوه ښار کې رعيت و
غلبلې وې په هر ښار کې د خوارانو
فرياد ونه وه ناريې د مظلومانو
په هر ځای کې شکايت له حاکمانو
هر حاکم و له ټولۍ د قاتلانو
صوبه داريې تر قاضي په زړه ظالم و
له قاضي سره يې پټ راز د حاکم و
له عسکره تر سالاره ټول له غله وه
په بدي په ناروا کې سره مله وه
مقرر چې به يې څوک علاقه دار کړ
په سبا به يې د کلي ژوند په دار کړ
کوچيدل خلک له ښار څخه تر ښاره
په هر ځای کې فرياد پورته له سرکاره
چې به سوال کاوه سکندر له وزيرانو
له قاضيانو او له سترو جنرالانو
پر سجده به سول چې سيورې د يزدانه
زموږ د سر امان دي وي لويه سلطانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن هره ګوښه کې خیریت دی
په دعا دي هر وګړی هر مالت دی
یو نعمت یې نازل سوی یې له خدایه
ستا د سر سیوری دي خدای نه کي بېځایه
ستا د توري او د عقل برکت دی
چي غریب دی که بډای دی په راحت دی
هر وګړي ته ثرګند دا حقیقت دی
چي په ټوله قلمرو کي عدالت دی
د زمري څنګ ته ښایستې هوسۍ او سېږي
نه له داړو نه منګلو یې بېرېږي
پریوه ګودر او به څښي قومونه
که لېوان دي که اوزګړي که پسونه
اوریدلی که له چا مو شکایت دی
یا شکمن چیرته څوک زموږ پر حکومت دی
نو غلیم د تخت او تاج او د وطن دی
دروغجن دی، دروغجن د خدای دښمن دی
په وطن کي ډلي ګرځي د ناکارو
د بدذاتو، د لوټمارو، د اشرارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی نه غواړي چې سوله کراري وي
د سلطان د عدالت حکم جاري وي
سکندر پټ استازی واستاوه هېواد ته
ارسطو، هغه د هر علم استاد ته
خپل استازي ته يې خپل مشکل عيان کړ
ارسطو ته يې د ده په خوله بيان کړ
چې مشکل دی راته پېښ په زړه نولېږم
راته هیڅوک ریشتیا نه وایي پوهېږم
هره ورځ راته راځي نوي عرضونه
په هر کلي کې د خلکو فريادونه
که قاضيان که جنرالان که حاکمان دي
داړه مار دي، دروغجن دي، ظالمان دي
نن سبا د بد مرغيو راته لار ده
يوه ټينګه او پخه چاره په کار ده
ارسطو هغه سرتاج د هوښيارانو
ها سلطان په قلمرو کې د پوهانو
پټه خوله په انديښنو کې سو پرېشان سو
له استازي سره خپل باغ ته روان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړې درختـې يـې لـه بېخـه بېخـه کـښلې
او پـر ځـای يـې تنکـۍ ونـی کـښينولې
ويـل يوسه زمـا سـلام سلطان سـکندر تـه
د جهـــان د پاچهـــانو زورور تـــه
چـې لـه مـا څخـه يـې ليـري پـه مزلونـو
تـر د ښـتونو، هـسکو څوکـو دريـابونو
اوس مـې تاتـه پيغـام نـه سـې رسېدلای
زمـا سلا دې پـه هيڅ درد نـه سـې خوړلای
هـم بـوډا يـم تـا تـه نـه سم څـه ښـودلای
سـکندر ولاړی پـه خلـوت کـې سـو دننـه
لـه اسـتازي يـې هـورې وکـړه پوښـتنه
ورتـه تېـره يـې کيـسه کـړه د نيـالګيو
د زړو ونـــو د کـــښلو لــــه پټيـــو
سـکندر پـوه سـو د اسـتاد لـه مـصلحته
پـه سـبا سـهار بهـر سـو لـه خلوتـه
برطـرف يـې جنـرالان او حاکمـان کـړل
هـم ګوښـه يـې لـه کـارو زاړه قاضيـان کـړل
ځلـې ځلـې يـې کورونـو تـه روان کـړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس ترلي يې څوک شو مه د زندان کړل
مقرر پر مقامونو يې ځوانان کړل
د لښکر يې نوي نوي افسران کړل
ارسطو ورته لېږلي وه رمزونه
ده له رمزه وه اخستي دا پندونه

زوړ ګمراه لاري ته نه سي سمېدلای
لو مينا خبرى نه سي زده کولای
کوږ لرګی په بار کی نه سي ځايېدلای
نه کوږ بار سي تر منزله رسېدلای
په وطن کي کراري سوه عدالت سو
له زړو داړه مارانو په راحت سو
د خاين قاضي يې ورانه کړله خونه
اهل کار ته چي يې وسپارل کارونه

ويرجينيا

۲۰۰۴/۱۰/۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نمرود لښکري

کتابونو کې راغلی دا بیان دی
د نمرود د پاچهۍ پکښې داستان دی

په میراث ور پاته سوي وه ملکونه
له مشرقه تر مغربه هیوادونه
په اوږو کې به تل سپور وو د دیوانو
پر ولاړي وې پیرې د پېریانو
که په سمه که په غرو کې پاچهان وه
په دربار کې د نمرود به غلامان وه
جواهر د سمندر وه که د غرونو
خزانو ته یې ورتلل په خرمنونو

په حرم کې یې زرګوني ښایستې حوري
ځلیدې لکه رنګینې مرغلري
په باغونو کې هر وخت مېوې پرېماني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شـــرابو وې ويـــالي پکـــښې روانـــې

کـــه هـــر څـــه خـــالق ورکـــړی دا قـــدرت و
دی منکـــر د لـــوی څـــښتن پـــر حقيقـــت و
ده خپـــل ځـــان بالـــه خـــالق د کاينـــاتو
ځـــان يـــې خـــدای بالـــه د ټولـــو مخلوقـــاتو
ده ســـو ځلي وه پـــه اورکـــې هيوادونـــه
قتـــل کـــړي يـــې لـــه څېلمـــې وه ښـــارونه
روا کـــړې يـــې خپـــل ځـــان تـــه وه مرګونـــه
ورتـــه خلـــک ښـــکارېدل لکـــه پـــسونه
چـــې هـــر څـــومره پـــه دنيـــا کـــې انـــسانان وه
د نمـــرود پـــه نظـــر ټولـــه غلامـــان وه
ده ســـجدې غوښـــتې لـــه خپلـــو بنـــدګانو
چـــې ســـرونه وي کـــاږه د انـــسانانو

د طـالع جـام يـې پـه هغـه ورځ نـسکور سـو
چـې د کبـر او غـرور پـر نيلـي سـپور سـو
ويـــل وزمـــه پـــه جنـــګ د آســـمانونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه ځای دی د کمزورو قدرتونو

د نمرود نوم به منلی تول جهان وي
چي په جنګ می راوتلی شين آسمان وي
چي په غشو د آسمان سينه غلبېل کړم
زورور به له کمزورو ښځه بېل کړم
بندګان به مي له زور ښځه خبر سي
پر سجده به راته مځکه، سمه، غر سي
نمرود پورته خپل پوځيان کړله پر غرونو
شيشنېدله مست آسونه پر دښتونو
بږغ سو پورته د سورنا او د ډولونو
يو نمرود و ياديدی چي په نظمونو
د آسمان پر لوري پي غشي اورولـه
د نمرود په نوم ناره پورته کېدله

نه دښمن چا ته معلوم نه مورچلونه
ځغلېدله په دښتونو کي آسونه
د آسمان له لوري والوتل بادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره وه د غوماشو لوی پوځونه

زهر ماریې وه ملګري د نېښونو
نمرودیان یې قتلوله په زرګونو
په ساعت کي یې ور قتل افسران کړل
د مرګي یې مېلمانه لوی جنرالان کړل
نه په تاخته خلاصېدل نه ځوک په زغرو
عزراییل ته حساب نه و د ککرو
له قضا یو وه غوماشه بې وزره
چي په پوځ کي د سیالانو وه ډنګره
له آسمانه را اخیستي وه بادونو
برابره د نمرود سوه پر بریتونو
له بریتونو د سږمي خواته سوه پورته
لاریې وکړه د نمرود د ماغزو لورته

د ماغزو په منځ کي جوړه یې دېره کړه
د نمرود یې د دوږخ په منځ کي شپه کړه
په ماغزو یې لګول تېره نېښونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر یو نېښ یې د مرګی تېره تیغونه

له عذابه یې سوه ډکه د ژوند خونه
ورنه هېر یې کړل عیشونه قدرتونه
چي هر ځل به یې نېښ ورغی وځاتته
د نمرود به چیغې پورته سوې آسمان ته
چیغی نه وې انګولاوې غرغړې وې
نه انسان ته ورپه یاد داسي ناري وې
انګولاوي د نمرود چی به سوې پورته
حیوانات به ځغستل د ځنګله لورته
لېوني غوندي به ګرځېدی په خونو
خپلې غوښی یې شیرلې په غاښونو
په علاج پوري یې ټول خلګ حیران وه
هوښیاران وه، حکیمان که طبیبان وه

نمرود بېغ وکړ پر خپلو نوکرانو
د دربار پر نازولو غلامانو
چي وهئ پر ککرۍ مي په لرګیو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي فارغ سم د دردونو له خواريو

چي پر سر يې اور پر دل کاري وارونه
په نارو به يې کاږه کړله غوږونه
له دربار به په تېښته وزيران سول
په غارونو کي دننه به خپلوان سول
چي بېسده به نمرود سو له وارونو
بيهوښۍ کي به کرار سو له نيښونو
څو شيبې وروسته به بيرته غرغړې سوې
تر آسمانه به يې پورته غلبلې سوې
سل لرگي به يې واهه په ککرۍ کي
چي ناري به يې کراري سوې مرۍ کي
پوره سل ورځي يې وخوړل وارونه
د لرگيو تر باران لاندې نېښونه

ايله وروسته عزراييل پر مهربان سو
له فاني څخه باقي اور ته روان سو
هر بنده چي د غرور پر نيلي سپور سي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ یې تور سي ورته مخ د درد او اور سي

غـرور حـق دی د څـښتن چـې کبریـا دی
د بنـده غـرور دوې ورځـې دی فنـا دی
ازل هـر سـړي تـه ایـښې خپلـه لومـه
نمرودیـان کړي د غوماشي د نېښ شومه
چې یـې ورلـې د آسـمان پـر لـور لـښکري
آسـمان ځرنګـه ورمـاتي کـړې وزري

چـې یـې حکـم چلیـدی پـر عقابـانو
د غوماشـې مـسخره سـو د سـیالانو

ویرجینیا

۲۰۰/۱۰/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

متلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې اوښان په نڅېدو سي په رقصونو
خپل څښتن يې شرمولی په شرمونو [۱]
اوښه هر څه دي بې هوښه راته ښکاري [۲]
لوی به يې مګر فارغ له وزرونو [۳]

له سوالګر څخه چې سوال کوې بې بخته
لکه سپی چې ډوډۍ غواړي له فقيره [۴]
د زمري په دود په ښکار پسي روان سه
لا تر څو به يې ګدا په زړه زهيره

څوک چې اورته نيژدې کېږي سوځل کيږي [۵]
دا متل دی اور په اور نه وژل کيږي [۶]
اورته خپل او پردی يو دی که پوهېږې [۷]

---

[۱] اوښ چې ګډېږي نو خپل څښتن شرموي.
[۲] اوښه هر څه دي بې هوښه.
[۳] اوښ که هر څو لوی دی الوتی نه سي.
[۴] چې سوال کړې له سوالګيره لکه سپی چې مړۍ غواړي له فقيره.
[۵] چې اورته نيژدې کېږې آخر په سوځل کېږې.
[۶] اور په اور نه مري.
[۷] اورته خپل او پردی يو دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او همېش به له بخرکي اورلګيږي[۸]

باز چي خپله ځاله پرېږدي په هوا سي
د پاچا منګول يې ځای وي يا جالونه[۹]
باز که هر څونه بوډا سي اويا خوار سي
له چونګښي يې په خوله وي پرهېزونه[۱۰]

نوم له نومه نه بېلېږي په وطن کي[۱۱]
شرمېدلی څوک په ورور څوک په ابا دی
د غاتري يې د پلار وکړه پوښتنه
ويل خدای راکړی آس غوندي ماما دی[۱۲]

د يوه ناورين به پای د بل به سر وي
غم هيڅکله له غمونو نه شرمېږي[۱۳]

---

[۸] اور له بخرکي لګيږي.
[۹] باز چي خپله ځاله پرېږدي ځای يې د پاچا منګول سي.
[۱۰] باز چي هر څونه خوار سي چونګښي نه خوري.
[۱۱] نوم له نومه نه پرې کېږي.
[۱۲] غاتري ته يې ويل پلار دي څوک دی ويل آس غوندي ماما لرم.
[۱۳] غم له غمه نه شرمېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عالم سره به غم په هیڅ کی شماري[۱۴]
خو په ویر کي هر څوک خپل مړی ژړېږي[۱۵]

څه په کار دي له واده وروسته نکریزي[۱۶]
که خواره دي خو ژوندو ته په کارېږي
هسي نه چي دي پر مړي طبیب ګرځي
په درملو د ژوندیو رنځ رغېږي

چي نېستي یې په هستي کي په یاد نه وي
تل پر مخ باندي څپېړي د سبا خوري
د نېستۍ د ژوندون هر ساعت مرګی دی[۱۷]
د نېستۍ غمونه هر سړی تنها خوري

---

(۱۴) له عالمه سره غم نه غم.
(۱۵) په ویر کي هر سړی خپل مړی ژاړي.
(۱۶) نکریزی چي تر واده تېري سي په دېوال یې وتپه.
یا تر اختر وروسته نکریزي په دیوال وتپه.
(۱۷) د نېستۍ هر ساعت مرګ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوست ته دومره طمع وکړه چې يې توان وي[۱۸]
پر اوږو باندي يې مه ايږده بارونه
د دوستۍ مزل د سلو کالو لار ده[۱۹]
په سختۍ کي وي په کار د دوست لاسونه[۲۰]

که د وني عمر سل کاله په شمار وي
د مرغۍ به يوه شپه باندي تېرېږي[۲۱]
يوه شپه به له پلندر سره هم وسي[۲۲]
خو کلونه احتياج نه ګلول کېږي

پر ړانده د شپې او ورځې توپير نسته[۲۳]
ورته مه راوړه په شپو کي څراغونه
د کاڼه له ډول وهلو سره څه دي
د ړانده مخې ته مه کوه رقصونه[۲۴]

---

[۱۸] دوست ته دونه طمع کوه چې د لاسه يې کېږي.
[۱۹] دوستي د سلو کالو لار ده.
[۲۰] دوست د سختۍ دپاره دی.
[۲۱] که د وني عمر سل کاله وي، د مرغۍ به باندي يوه شپه وي.
[۲۲] يوه شپه د مور له مېړه سره هم تېرېږي.
[۲۳] ړانده ته شپه او ورځ يو شان وي.
[۲۴] ړانده ته ګډېږه مه، کاڼه ته ډول مه وهه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هــر ړانــده تــه د خــولې لاره ده معلومــه[۲۵]
لــه ړنــدو بــه امــسا يــو ځلــي ورکيــږي[۲۶]
د هوښــيارو آزموينــه تــل پــر بــل وي
جــاهلان بــه هــره ورځ پــه دام کــي لــوېږي[۲۷]

نــه د بــد و نــه د ښــو غــم ورســره وي
نــه اتــڼ لــره پيــدا نــه د نــاورين دي
اور پــر خپلــه تکــۍ اړوي وګــړي[۲۸]
د ابــا پــه غــم کــي نــه دي د خــورجين دي[۲۹]

ميــړه نــسته چــي ملــک مــو ميروګــی دی[۳۰]
خــود بــه بولــو د ابــا مينــه ميراتــه
وران دي غوا ړمــه اتنــه ښــاد بــه نــه ســي
چــی نــارې دي امــر الــدين تــه ســولې پاتــه[۳۱]

---

[۲۵] ړانده ته د خولې لار معلومه ده.
[۲۶] ړوند يو ځل امسا ورکوي.
[۲۷] هوښيار يې پر بل آزمېيي، بې عقل پر ځان.
[۲۸] هر يو پر خپله تکۍ اور اړوي.
[۲۹] ابا مه ګوره خورجين يې ګوره.
[۳۰] د نه مړو ملک سو ميرو.
[۳۱] اتنه وران سي چي نارې دي امرالدين کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه هم نن د خانۍ د ملکۍ سو
چي مرغه يې ده شنه سوې په دېگدان کي[۳۲]
څلور پښې کړلې چونگښي ورته پورته
نالول چي يې آسونه په ميدان کي[۳۳]

د خدای برخي دي پخپله خدای وېشلي
په ازل کي سپور او پلی نه سمېږي
که سل منه په روپۍ سي د اوربشو
په حساب د خره يوه لپه رسېږي[۳۴]

چي په کور کي يې يو موټی اوړه نسته
هغه هم پر بام جوړ کړي تنورونه[۳۵]
په وطن کي اوس د سپيو له نيستيه
پشو ګرځي پر بامونو شخ برېتونه[۳۶]

---

[۳۲] په دېگدان کي يې مرغه شنه سوې ده .
[۳۳] آسان يې نالول چونگښو هم پښې پورته کړې.
[۳۴] اوربشي که د روپۍ سل منه سي د خره برخه يوه لپه ده.
[۳۵] په کور کي يې يو مټ اوړه نسته پر بام يې تنور جوړ کړی دی.
[۳۶] د سپيو له نيستۍ پشو پر بام کوي بازۍ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترکاڼي پر بېزوګانو حواله کي[۳۷]
د ړندې زمانې وګورئ کارونه
راوستلي يې دي اوښ الغبندۍ ته
څوک دا نه وايي چې نه لري لاسونه[۳۸]

د اوښانو له بازيو سره څه دي
جوړنګان له بېخه مه وربانـدي باسه[۳۹]
اوښ که غټ دی د شيدو تمه ترې مه کړه[۴۰]
پوره نه وي هره چارد چا له لاسه

چي سرکار اوښان له خلګو سرکاري کړل
ګيدوڅغستل په تاخته سوه روانه
چي پوښتنه چا کول د سترو څغاستو
ويل سخته پاچهي ده بې پرسانه[۴۱]

---

(۳۷) ترکاڼي د بزو کار نه دی.
(۳۸) اوښ ته يې ويل الغبندي وکه، ويل يې په کومو لاسو.ګ
(۳۹) اوښ ته يې ويل بازۍ وکه ده جوړنګان له بېخه و ايستل.
(۴۰) اوښ که غټ دی هم د شيدو تمه مه ورڅخه کوه.
(۴۱) اوښان سرکاري کېدل، ګيدړي هم څغستل ويل يې بې پرسي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طـــالع او بخـــت وېـــشونه پـــه قـــسمت دي
سـيالداري يـې نـه پـه زر سـي نـه پـه زور سـي
د بــــې بختــــو پــــر ســــر اوري غيبــــي كــــانې
بخت يې تور سي چې د ښمن يې د پلار كور سي [۴۲]

اوږده شـپه بـه بېلـه چرګـه هـم سـبا سـي [۴۳]
چــي چــرګ نــه و آذان چــا كــاوه يــارانو [۴۴]
خپـل بـازو سـاتندوی دی د مـرګ نـاموس دی
تمـــه پـــرې كـــه لـــه خپلوانـــو لـــه يـــارانو

چې مېږي ته خدای په قار سي وزر ورکړي [۴۵]
د چغـال چـي اجـل راسـي مـخ پـر ښـار ځـي [۴۶]
چــي د غــار و خــولې تــه ورســېږي ســم ســي
همېـشه پـه لويـو لارو كـي كـوږ مـار ځـي [۴۷]

---

[۴۲] بخت يې تور سي چې د ښمن يې د پلار كور سي.
[۴۳] بې چرګه به هم سبا سي.
[۴۴] چي چرګ نه و اذان چا كاوه ؟
[۴۵] مېږي ته چي خدای په قار سي وزر وركړي.
[۴۶] د چغال چي اجل راسي مخ پر ښار ځغلي.
[۴۷] مار پر لاري كوږ كوږ ځي، د غار په خوله كي سم سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــه تمــام جهــان جنــت ســي خــو د بــل دی[۴۸]
هــر ســړي تــه خپــل وطــن لکــه کــشمير دی[۴۹]
پــر پــردي ولات ســـي کــم د مــړو قـــدر[۵۰]
هــر ســړی پکـــښي اختــه د ځـــان پــه ويــر دی

خــدای هــر چاتــه پــه قــسمت برخــي ورکــړي
هيچــا خــر آس کــړی نــه دی پــه زينونـــو[۵۱]
کوتـه ســپی د تـــازي ځـــای نــه ســي نيــولای
نـــه تپـــوس کـــولای ښـــکار ســـي د بـــازنو

چــا چــي ځــای پــه شــيش محــل کــي وي نيــولی
پـــه ډبـــرو د چــــا نــــه ولـــي کورونــــه[۵۲]
چــي د چــا شــړی شــلوي شــال بــه يــې شــليږي
تــر قيامتــه تينګيــدای نــه ســي شــالونه[۵۳]

---

[۴۸] که دنيا جنت سي خو د بل ده.
[۴۹] هر چا ته خپل وطن کشمير دی.
[۵۰] پردی ولات د مړو قدر کموي.
[۵۱] خر په زين نه آس کيږي.
[۵۲] څوک چي په شيش محل کي اوسي د چا کور ته ډبري نه غورځوي.
[۵۳] ته زما شړی ته لاس مه راوړه زه به ستا شال ته لاس نه دروړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـــه هـــم ســـر او هـــم حیـــا غـــواړي ســـاتلې
ځـــان محتـــاج نـــه کـــړي د هـــر چـــا د لاســـونو
نـــه د ســـوال پـــه اوبـــو ژرنـــده چلېـــدای ســـي[۵۴]
نـــه د حـــج ســـفر لنـــډېږي پـــه ټوپونـــو[۵۵]

هـــر بنـــده لـــري عیبونـــه بـــي حـــسابه
نیـــک بختـــانو ګوتـــه ځـــان تـــه وي نیـــولې
پـــر دنیـــا بـــه داســـي ونـــه پیـــدا نـــه ســـي
چـــي یـــو ځلـــي بـــه بـــاد نـــه وي ښـــورولې[۵۶]

ســـل علتـــه یـــې پـــه ځـــان وي بـــاک یـــې نـــه ســـي
د بـــل یـــو عیـــب ورتـــه ښـــکاري ســـل عیبونـــه
خپـــل عیبونـــه همېـــشه د اوږو مـــنځ وي[۵۷]
چـــا تـــه نـــه ورځـــي د خپلـــي خـــولې بویونـــه[۵۸]

---

[۵۴] د سوال په اوبو ژرنده نه چلېږي.
[۵۵] د مکې سفر په یوه منډه نه لنډېږي.
[۵۶] داسی ونه نسته چي باد نه وي ښورولې.
[۵۷] خپل عیب د اوږو منځ وي.
[۵۸] د خپلی خولې بوی چاته نه ورځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يـــوه ورځ بـــه د کلونـــو کـــسات اخلـــي
بـــاور کلـــه پـــه قولونـــو د دښـــمن ســـي[۵۹]
چي د نوک ځای يې پيدا کړ سوک به ځای کړي[۶۰]
اور تـــه راســـي عاقبـــت د کـــور ميـــرمن ســـي[۶۱]

د دوو ښنـــو پـــه جنګونـــو کـــي رســـوا ســـول
پـــه کالـــه کـــي پراتـــه وه پـــټ عيبونـــه
د مـــوچي خونـــه پخـــوا لا هـــم ورســـته وه
لا بوينـــه ســـوه چـــي وســـول بارانونـــه[۶۲]

ښـــه خـــو دا چي د جـــا نـــوم پـــه ښکـــي يـــاد ســـي
يـــو کفـــن هـــم د غريـــب هـــم د مـــاړه دی[۶۳]
چـــي مرګـــی ستـــه ښـــادي نستـــه پـــه دنيـــا کـــي[۶۴]
مرګـــی اړنـــه پـــه واړه نـــه پـــه زاړه دی[۶۵]

---

[۵۹] د دښمن په قول اعتبار نسته.
[۶۰] يو وار نوک ځايوي بيا سوک.
[۶۱] اور ته راغله د کور ميرمن سوه.
[۶۲] د موچي خونه پخوا ورسته وه چي باران وسو بويونه يې پورته سول.
[۶۳] دوه ګزه کفن هم د خان هم د نېستمن.
[۶۴] چي مرګ سته ښادي نسته.
[۶۵] مرګ نه په واړه دی نه په زاړه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې غیرت لري په خپل ایمان به پایي
بې غیرته د بل مرګ ته هوسېږي
دا متل دی یو به مړ بل به موړ نه سي[٦٦]
څوک د مړو په میراث کله مړېږي

مرګ د ډېرو پرده پوښ وي کله کله[٦٧]
که د ټولو پر همدغه لاره یون دی
جنت ښه ځای دی د هر چا به زړه کېږي
خو ګټل یې هم د زړونو په چاودون دی[٦٨]

ځان شیرین دی ژوند پر هر چا باندی ګران دی
مرګی تریخ دی او تاوان هم سراسر دی
خو تر دې چې ژوند په لوږه کې تېرېږي
په ډک نس مرګی ترې سل ځله بهتر دی[٦٩]

---

[٦٦] یو به مړ نه سي بل به موړ نه سي.
[٦٧] مرګ د ډیرو پرده ده.
[٦٨] جنت ښه ځای دی خو ورتلل د زړه په چاودون وي.
[٦٩] تر هغه چې ژوند په لوږه تېرېږي ، مرګ په ډک نس بهتر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کــه عمرونــه ســي زر کالــه د وګــړو
آخــر مــرګ دی چــاره نــسته لــه دې یونــه[۷۰]
مــه مــي چاتــه کــړې څــه پاتــه چــي میــراث ســم
مــه د چــا کــړې راتــه پاتــه جایدادونــه[۷۱]

دا دوســتي تــر مزلــه نــه ســي رســېدلای
نــن ســبا بــه ســره ووهــي ســرونه
کــه د غلــو وروري خــوږه ده یــوه شــپه ده
او پــر وېــش بــه خامخــا کــوي جنګونــه[۷۲]

دا ملګری په خوله خوږ دی په زړه کوږ دی[۷۳]
یــوه ورځ بــه دې د ســر دښــمنان ســتایي
پــه خــواږه، خــواږه ویــل درتــه لګیــا وي
نــن ســبا بــه دې د کنــدي پــر لــور بیــا یــي[۷۴]

---

[۷۰] که دي عمر سي زر کاله، آخر به ومرې زما لاله.
[۷۱] مه مي چاته پاته کړې، مه د چا را پاته کړې.
[۷۲] د غلو وروري خوږه ده خو پر وېش باندي جګړه ده.
[۷۳] په خوله خوږ په زړه کوږ.
[۷۴] خواږه خواږه به درته وایې و ژور ته به دې بیایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي په کلي کي د دوو سره جګړه سي
همېشه به د دريم سړي په ښه سي (۷۵)
د چغلو شيطانانو ځالګۍ سي
په يوه ځای کي چي يو موټی کلی دوه سي (۷۶)

په دوستي کي دښمني درته پيدا کړي
خپل دوستان او ځان دي وساته له پوره
د بدۍ تخم که نه پېژني پور دی (۷۷)
ثه ښه وايي پوره ورک دي کړه دوه کوره (۷۸)

نابلده به ثه غلا ثه به پيدا کړي
ثرک له کوره دی چی خونه دي تالا سي (۷۹)
چي په خوا او په خاطر کي نه راګرځي
يوه ورځ به هغه ثوک درته بلا سي (۸۰)

---

(۷۵) چي د دوو سره جګړه سي، د دريم به پکښي ښه سي.
(۷۶) چي کلي دوه سي د چغلو ښه سي .
(۷۷) پور د بدۍ تخم دی.
(۷۸) پوره ورک دي کړه دوه کوره.
(۷۹) چی ثرک يې له کوره وي خونه يې خوره وي.
(۸۰) چی نه دي وي په خوا هغه تا ته سي بلا .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوانۍ يوه نشه وي همېش نه وي[۸۱]
بېکاري دي سپين ږيرتوب لره خواري ده[۸۲]
د چا برخه ده اول د چا آخره[۸۳]
چې د زرو زور لري څه يې زاري ده[۸۴]

دا دنيا ده په نصيب د بدايانو
پر اغزيو څرخې برخې د خوارانو[۸۵]
تل د خوار وزه هم ګوډه هم ړنده وي[۸۶]
آذان څوک اوري د خوارو ملايانو[۸۷]

چې او به پر ځای ولاړې وی شنې کېږي[۸۸]
يوه شپه سي ميلمنه بله ترخه سي
په هغه ګړي د خوابې شپه کږه وي

---

[۸۱] د ځوانۍ يوه نشه وي نه چې همېشه وي.
[۸۲] د ځوانۍ بيکاري د سپين ږيرتوب خواري ده.
[۸۳] د چا اول د چا آخر.
[۸۴] چې زر وې زاري نسته.
[۸۵] د خوار برخې پر اغزيو څرخې.
[۸۶] د خوار يوه وزه وه هم ګوډه هم ړنده وه.
[۸۷] د خوار ملا په آذان څوک روژه نه ماتوي.
[۸۸] او به چې پر ځای ودرېږي شنې کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نصيب چې يې د زوم په کور کې شپه سي[۸۹]

نه د غلو کلې چا وليدی په سترګو
نه د شـګو ثلې چا دی درولی[۹۰]
نه ځايږی غل په لويو لويو غرو کې[۹۱]
همېشه به وي د غله پر رېږه خلی

تل او ښيار او سه باور وربانـدی نسته
همېشه به د لېوه زوی لېوه کېږي[۹۲]
د غله سپي زوی که غل نه وي نو ځوسن وي[۹۳]
يوه ورځ به يې له پزي بلا زيږي

تر کابله به ځان خوار کړې په مزلونو
خپله برخه دي معلومه در رسېږي[۹۴]
په ازل کې يې وېشونه دي ټاکلي

---

(۸۹) د خوابني هلته شپه کړه سي، چې د زوم کره يې شپه سي.
(۹۰) د غلو مې کلی ونه ليدی، د شګو مې ثلی.
(۹۱) غل په غره کې نه ځايېږي.
د غله پر رېږه خس وي.
(۹۲) د لېوه زوی عاقبت لېوه سي.
(۹۳) د غله سپي زوی که غل نه وي، ځوسن خو وي.
(۹۴) که ته ولاړ سې تر کابله، برخه به ځی درپسې خپله.
برخې ازلي دي، نه په زور نه په سيالي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه پــه زور نــه پــه ســيالي د چــا بــدلېږي

پــه تنــدي كــى دي ليكلــي هغــه كېــږي
بــې نــصيبه خــوا ږه ګــران دي پــه جهــان كــې[۹۵]
كــه دا ټــول جهــان طبيــب ســي نــه رغېــږي
چــاري وا ږه پــه نــصيب ســي پــه آســمان كــې[۹٦]

نــه لــه خپلــي برخــې ځــوك ســي تــښتېدلاى
نــه بــه ســتا ســي پــردى برخــه د وګــږو[۹۷]
چــې پــر كــور وي هغــه شــپه نــه پــر ګــور كېــږي
نــه پــه كــور كــې بــه ســي شــپه چېــري د مــړو[۹۸]

كــوم وطــن چــې ســي خــالي لــه ســترګورو
پــه هغــه ورځ يــې قــسمت او نــصيب خــوار ســي
پــه ړنــدو كــې بــه يــو ســترګى پــاچهي كــړي[۹۹]

---

[۹۵] بې نصيبه خوا ږه ګران دي.
[۹٦] كه ټول جهان طبيب سي، چاري وا ږه په نصيب سي.
[۹۷] له خپلې برخې تېښته نسته، له پردۍ برخې ويش نسته.
[۹۸] شپه چې پر كور وي پر ګور به نه سي، چې پر ګور وي، پر كور به نه سي.
[۹۹] د ړندو په ښار كې يو سترګى پاچا دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يا د ډېرو رندو يو کوڼ جمادارسي[۱۰۰]

عقل پوهه ده عطا د خداى له لوري[۱۰۱]
چا ميندلى د دولت په زور هنر دى
دا د خداى بې لاري کله پر لار کېږي[۱۰۲]
خر که سل ځله مکې ته ولاړ سي خر دى[۱۰۳]

د عالمه سره غم خو به غم نه وي[۱۰۴]
مګر کله دا خبره مني زړونه
څه بنه وايي پردى غم له واوري سوړ دى[۱۰۵]
په ماتم کي هر څوک ژاړي خپل غمونه[۱۰۶]

عقل لعل دى که ګوهر دى په قسمت دى
نه زور دى نه په زر چا رانيولى[۱۰۷]
چي له خپله عقله پلي څوک پيدا وي

---

[۱۰۰] پر ډېرو رندو يو کوڼ چمادارى کوي.
[۱۰۱] عقل د خداى عطا ده.
[۱۰۲] د خداى بې لاري نه پر لار کېږي.
[۱۰۳] خر که تر مکې ولاړ سي، چې بيرته راسي هغه خر دى.
[۱۰۴] د عالمه سره غم نه غم.
[۱۰۵] پردى غم تر واوري سوړ دى.
[۱۰۶] په وير کى هر څوک خپل مړى ژاړى.
[۱۰۷] عقل لعل وګوهر دى، نه په زور او نه په زر دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــه دنیـــا کـــي بـــه وي تـــل پـــه غـــم لړلـــی[۱۰۸]

هغـــه ورځ بـــه لـــه کمالـــه ګیلـــه مـــن یـــې
چـــې دوســـتان دي لـــه حـــسده درتـــه شـــا کـــي
بـــې مېـــوې ونـــه څـــوک نـــه ولـــي پـــه کـــاڼو[۱۰۹]
خپـــل هنـــر بـــه زمانـــه درتـــه بـــلا کـــي

کـــه هـــر څـــو دي د قـــدرت پلـــه درنـــه وي
خـــواره مـــه بولـــه ټـــولی د دښـــمنانو
چـــې لـــه ســـر ســـره کـــړي لـــوبي ســـر بـــه وخـــوري
د مـــار ګیر وي همېـــشه مـــرګ لـــه مـــارانو[۱۱۰]

چي پر خره باندي څوک سپور وي خرېږ ورک وي[۱۱۱]
دا لــــه ځایــــه ســــودایی یــــا لېــــونی دی
چـــې لـــه خپلـــي مـــور دي نـــه وي زېږېـــدلی

---

[۱۰۸] چي له خپله عقله پلی وي ، هغه تل په غم نیولی وي.
[۱۰۹] بي مېوي ونه څوک په ډبرو نه ولي.
[۱۱۰] د مارګیر مرګ له ماره وي.
[۱۱۱] پر خره سپور خرېږ ورک.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که هوښیار یې خپل یې مه بولـه پردی دی[۱۱۲]

چــې پــه تمــه د پردیــو د کــورو ســي
یــو مــن غوښــه د وجــود بــه یــې کمېــږي[۱۱۳]
د ســورو پــه انتظــار ســترګی پــر لاري
هغــه تــل پــه سـپېرو دښــتو کــي پــاتېږي[۱۱۴]

ګــوره زړه چــي یــې لــه ځانــه شخــه بــد نــه کــړې
چــي وهــلای کــوم ســړی نــه ســې پــه تــوره[۱۱۵]
چــي پــه شــاتو مــري پــه زهــرو یــې مــه وژنــه[۱۱۶]
کــه دي زړه غــواړي چــي مــور دي نــه ســي بــوره

د بــډای کــور تــه یــې ســترګي وي نیــولي
مــلا نــه دی چــا مــوړ کــړی پــه ختمونــو[۱۱۷]
کــه ســل ځلــه د مکــې شخــه راســتون ســي

---

[۱۱۲] چی نه دي وي له موره ورته مه وایه چی وروره.
[۱۱۳] چي پردي کور ته یې تمه سي، یو من غوښه یې کمه سي.
[۱۱۴] چي په تمه د سورو سي، هغه پاته پر میرو سي.
[۱۱۵] چي په توره یې نه سي وهلای زړه یې مه بدوه.
[۱۱۶] چي په شاتو مري په زهرو یې مه وژنه.
[۱۱۷] د بډای په ختم د ملا ارمان نه خیژي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خر به څوک نه کړي حاجي په طوافونو

نه د مړو نه د ژوندو غم ور سره دی
تېزوي د بل پر مړي یاسینونه[۱۱۸]
چي جهان په غم زنګېږي باک یې نسته
چي ملا ته ور پیدا سي خیراتونه

تل د بل ډوډۍ یا پوروي یا پیغوروي[۱۱۹]
خمتا غوره ده د بل تر اطلسونو
خپل سوړ سک د بل تر ورجو غوښو ښه دی[۱۲۰]
پکه لور ښه ده د نورو تر زامنو[۱۲۱]

د زمریو په یو کاله کي زمری زېږي
له چغال سره ټولۍ د چغالانو
د ټپوس کره چا باز لیدلی نه دی
ټپوس غورځی له ځالۍ د ټپوسانو[۱۲۲]

---

[۱۱۸] د بل پر مړي خپل یاسین تېزوي.
[۱۱۹] د بل ډوډۍ یا پوروي یا پیغوروي.
[۱۲۰] د بل تر اطلس خپله خمتا ښه ده.
[۱۲۱] د بل تر زوی خپله پکه لور ښه ده.
[۱۲۲] د ټپوس له ځالي ټپوس الوزي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر کاداني پوري وي د پیشو منډه[۱۲۳]
تر موږي پوري واټن د جولاګانو[۱۲۴]
هره چاره د هر چا له وسه نه ده
د هوسیو نیول کار دی د تازیانو[۱۲۵]

د لندو خټو نری باران پلمه وي[۱۲۶]
زړونه مه ازاروه د مظلومانو
څوک چې بد کوي تل بد خویونه ویني[۱۲۷]
تر ګرېوانه به لاس درسي د خوارانو

چې تلابښ کوې آخر به لاس ته درسي[۱۲۸]
په پوښتنه تر مکې سړی رسیږي[۱۲۹]
یو ساعت د بل ساعت په شاني نه دی[۱۳۰]

---

[۱۲۳] د پیشي منډه تر کاداني وي.
[۱۲۴] د جولا منډه تر موږي پوري وي.
[۱۲۵] چې هوسۍ نیسي د هغو تازیانو خولې توري وي.
[۱۲۶] د لندو خټو لړاو به دارو وي.
[۱۲۷] چې بد کوي کارونه هغه بد ویني خوبونه.
[۱۲۸] چې طلب یې کوې آخر به یې مومې.
[۱۲۹] په پوښتنه مکه پیدا کېږي.
[۱۳۰] یو ساعت د بل په شان نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا به مړېږي یا مور ژوندون تېرېږي [۱۳۱]

د کم بختو خوله سپېره لاس یې سپېره وي
له ډک لوښي همیشه یو څه تویېږي [۱۳۲]
د مردانو نامردانو ځای معلوم وي
که تیاره ده لاس له خولې نه غلطېږي

که هر څو دي غلیم خوار وي ډار په کار دی
کم یې مه بوله قوت د دښمنانو
تیاري ورله بویه د زمریو
څوک چې جنګ له ورځي د ګیدړانو [۱۳۳]

هره ورځ د سبا غم درله بویه
لږیې خوره که نعمتونه همېشه خورې [۱۳۴]
په پردیو اندېښنو کې دي ځان زوړ کړ

---

[۱۳۱] یا مړ یا موړ.
[۱۳۲] له ډک لوښي یو څه تویېږي.
که شپه تیاره ده لاس له خولې نه غلطېږي.
[۱۳۳] چې د ګیدړ په جنګ ورځې د زمري تیاري کوه.
[۱۳۴] لږ خوره تل یې خوره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم د هغه باغ پر څه خورې چې يې نه خورې[۱۳۵]

يــوه ورځ ورتــه احتيــاج پــه ژونــد کــي مــه ســې
بـــاور نــــستهٔ د ناکـــسو پـــه قولونـــو
يـــا مـــدد لـــه لويـــه کـــوره څخـــه غـــواړه
يـــا پنـــاه غـــواړه لـــه لويـــو لويـــو غرونـــو[۱۳۶]

بيلــه عيبــه يــو خــالق دی بــل يــو نــسته[۱۳۷]
بېهـــوده ســـپړې د هـــر ســـړي عيبونـــه
کومـــه ونـــه بـــه بـــاد نـــه وي ښـــورولې[۱۳۸]
څـوک بـه يـو سـي تـر لحـده پـاک لاسـونه

يـــوه ورځ بـــه د زمـــري پـــه چمبـــه ورســـي
چـــی چرګـــانو کـــي چغـــال ځـــان زمـــری بـــولي
د ښـــکاريانو پـــه ميـــدان کـــي بـــه معلـــوم ســـي
کــه خــړ ســپی هــر څونــه ځــان ګــړنــدی بــولي[۱۳۹]

---

[۱۳۵] د هغه باغ چې نه خورې غم يې پر څه خورې.
[۱۳۶] يا لويو غرو ته ځه يا لويو کورته ځه.
[۱۳۷] بېله عيبه يو خدای ﷻ دی .
[۱۳۸] داسي ونه نسته چې باد نه وي ښورولې.
[۱۳۹] خړه سپيه که ګړندی وې د ښکار په ورځ به معلوم سې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه به هیڅ کله زاره د ښمنان خپل کړې
نه به کاڼه سي پاته د تورو غرونو [۱۴۰]
خو د نن تربور سبا درته په کار دی
چې مات نه کړې د تربور غابښ په تربرونو [۱۴۱]

که د ښمن دي وي د لوخو پړی پروت وي
ماریې بوله چې غلط نه سې وربانديي [۱۴۲]
مار که وژنې د د ښمن په لاس یې مړ که [۱۴۳]
یو په بل به سره وژني د ښمنان دي

په یوه اسانه نه خاموشه کېږی
د ښمني د پښتانه د سري اور دی [۱۴۴]
چې د زوی او د ورور وینې یې څوک توی کړي
د بدیو پرېښو دل ورته پېغور دی [۱۴۵]

---

[۱۴۰] کاڼی به پوست نه سي، د ښمن به دوست نه سي.
[۱۴۱] د تربور غابښ په تربور ماتیږي.
[۱۴۲] د ښمن که دي د لوخو پړی وي، ماریې بوله.
[۱۴۳] مار هم په د ښمن وژنه.
[۱۴۴] د پښتانه بدي د سري اور دی.
[۱۴۵] چې زوي ورور یې دی وژلی د هغه لاس دی چا نیولی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښمنان ګوره اغزي دي په لمخي کي[۱۴۶]
چي ژوندي وي نه آرام سته نه خوبونه
د دباندي دښمني سي ختميدلای
پام چي مات نه کې په خپل کور کي هډونه[۱۴۷]

نامردان هميش وهي د مړو لاري[۱۴۸]
د ميړونو سيالي نه دی کار آسانه
په قصه چي دي رنګ ژړ سو را معلوم سوې
تر ميدانه چي ولاړ نه سې بې ايمانه[۱۴۹]

د مالونو ساتل ويښي سترګي غواړي
د بيدو خلګو وي تل خراب کورونه
نه ښتن له خوبه ويښ سو نه سپی غاپي
غله پی کړي وه مزلونه رباطونه[۱۵۰]

---

(۱۴۶) دښمن د لمخي اغزی دی.
(۱۴۷) د بهر بدي ورکېږي، د کور بدي نه ورکېږي.
(۱۴۸) نامردان د ميړو لاري وهي.
(۱۴۹) چي رنګ دي په قصه ژړ سو، تورو ته مه ځه.
(۱۵۰) نه ښتن خبرېده، نه سپی غپېده، هسی غل وتښتېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا متل دی چی نن سپک سي سبا ورک سي[۱۵۱]
په ژوندوني يې ميراث يوسي تربورونه[۱۵۲]
خوی خاصيت د مېړه، زړه د زمري غواړي[۱۵۳]
د همت په زور ژوندي پايي مېړونه

له نېکانو سره نېک خلک اوسيږي
له بدانو سره زده سي بده چار
پر هغه لار باندي مه ځه که هوښيار يې
چي دي نه ورباندی مور تللې نه پلار[۱۵۴]

چي مېړه وي د هغه به لور چاره وي[۱۵۵]
د دښمن ورنه رپېږي اندامونه
که وروري ده نو د توري دا خوږه ده[۱۵۶]
يو د بل له ښنګه زيب کوي مېړونه

---

(۱۵۱) چي نن سپک سي سبا ورک سي.
(۱۵۲) ښښتن حيات مال يې ميراث.
(۱۵۳) خوی د مېړه زړه د زمري.
(۱۵۴) مه ځه پر هغه لار چي نه دي مور پر ځي نه پلار.
(۱۵۵) مېړه چي مېړه وي لور يې چاره وي.
(۱۵۶) وروري د توري خوږه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دي بوره يم خو ته دي پر ميدان يې[۱۵۷]
ګرځوم به هسکه غاړه پر ملکونو
کشکي مړ په سپينو تورو راته راسې
نه چې خړ سې له دښمن پر ميدانونو[۱۵۸]

چې اختيار لرې د جنګ پوښتنه څه ده[۱۵۹]
وخت يې نسته د سلا د مجلسونو
چې د تورو ميدان تور سي بله نسته
لاري ډيرى دي يوه ده د ميړونو[۱۶۰]

مياشت يوه ده ورځې ډيري پکښې غونډي[۱۶۱]
ديرش يو ځاى دي چې لويي تري معلوميږي
د يوه سواره به څه دوړه سي پورته[۱۶۲]
د لښکر دوړي آسمان ته پورته کيږي

---

[۱۵۷] زه دي بوره يم خو چې ميدان پرې نږدې.
[۱۵۸] په تورو مړ سې زويه، نه چې د ښمن ته خړ سې زويه.
[۱۵۹] چې اختيار د جنګ لرې، پوښتنه په څنګ لرې.
[۱۶۰] لاري ډيري دي د ميړو لاريوه ده.
[۱۶۱] مياشت يوه ده، ورځې ډېري دي.
[۱۶۲] د يوه سواره څه دوړه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نامه څښتن به پرې نه ږدي پر لاري
خدای دي نه کې د ناکسو لوی کورونه
په اول ځل يې پر خپل کلي ورترپ کړل
چې نامردو ته خدای ورکړله آسونه[۱۶۳]

يوه ورځ به يې اوبو پر سر اخيستی
و هر ځګ ته به ور اچوې لاسونه[۱۶۴]
که اوبازيې هم له ځان سره پام وکړه
هسې نه چې درنه ورک سي ګودرونه[۱۶۵]

د يوې او دوو نېزو توپير يې نسته
چې تر سر واوړي اوبه سړی غرقېږي[۱۶۶]
هی توبه چې اوبه لوړي سي تر غاړي
شيرين زوی سي تر پښو لاندی وژل کېږي[۱۶۷]

---

[۱۶۳] چې نامردو آسونه وکړل اول يې پر خپل کلي وترپول.
[۱۶۴] اوبو اخيستی ځګ ته لاس اچوي.
[۱۶۵] اوبازيم، خو بې ګودره نه ګډېږم.
[۱۶۶] اوبه چې تر سر واوړی څه يوه نېزه څه دوې.
[۱۶۷] اوبه چې تر غاړي ورسيږي، زوی تر پښو لاندي کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مېـــړه دپـــاره ډېـــر ناســـتی پيغـــور دی
ځـــای پـــر ځـــای او بـــه ولاړي زرغـــونېږي[۱۶۸]
کـــه دي زړه دی چـــی لـــه سيـاله ســره سيال سـې
حرکـــــت او بركـــــت ســـــره ســــمېږي[۱۶۹]

ښـــه خـــواږه همـــېش لـــه رنګـــه خـــوږل کيـــږي[۱۷۰]
تـــل اوبـــه لـــه پاکـــه لوښـــي چـــښل کيـــږي[۱۷۱]
خـــدای دي نـــه کـــړي مـــشران د چـــا بـــې لاري
اوبـــه هـــر کلـــه د ســـر لـــه خـــوا خړيـــږي[۱۷۲]

کـــه دي زړه وي چـــی تهمـــت پـــر چـــا رانـــه سـي
مـــال تـــر ستر ګـو لانـدي تـــل ساتلی ښـــه دی[۱۷۳]
کـــه هوښـــياريـــې اعتبـــار چـــی پـــه ونـــه کـــې
کـــه دي غـــل اشـــنا دی خـــر تړلـــی ښـــه دی[۱۷۴]

---

(۱۶۸) اوبه چي پر ځای ولاړي وي زرغونيږي.
(۱۶۹) خدای Ψ وايي ته حرکت که زه به برکت کم.
(۱۷۰) خواږه له رنګه خوږل کيږي.
(۱۷۱) اوبه د لوښي له مخي چښل کيږي.
(۱۷۲) اوبه د سر له خوا خړيږي.
(۱۷۳) خپل مال تر ستر ګو لاندي ښه دی.
(۱۷۴) خپل خر تړلی ښه دی، که دي غل اشنا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان ته ګوره همېشه ملګري ژغوره
ښه ملګری به کم نه بولې له وروره[۱۷۵]
په ښه ورځ کې هر سړی د سړي يار وي[۱۷۶]
که دوستان غواړې په بده ورځ يې ګوره

که د غله سره ياري لرې لره يې
همېشه دې ترې خوندي لره مالونه[۱۷۷]
بې حسابه بې کتابه ژوندون ګران دی
په وروري کې هم په کار دي حسابونه[۱۷۸]

صبر تريخ دی خو ميوه لري شيرينه[۱۷۹]
او د صبر ونه تل په مراد پخېږي[۱۸۰]
انتظار تر قتل زور غواړي پوهېږم[۱۸۱]
خو په صبر د مکې سفر لنډېږي[۱۸۲]

---

(۱۷۵) ځای ته ګوره ملګری ژغوره، کم يې مه بوله له وروره.
(۱۷۶) په ښه ورځ هر څوک دوست وي.
(۱۷۷) د غله سره ياري لره، خپل مال دې ترې خوندي لره.
(۱۷۸) وروري وروري، حساب ترمنځ.
(۱۷۹) صبر تريخ دی، مېوه يې شېرينه ده.
(۱۸۰) د صبر ونه په مراد پخېږي.
(۱۸۱) انتظار تر قتل سخت دی.
(۱۸۲) د مکې سفر په صبر لنډېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه بــه تــل د نــاروا پــه زيــن کــي ســپوريــي
نــه بــه ســره او ســپين پــر کــور درتــه انبــار وي
يــوه ورځ د بلــی مــور ده ســتا دي يــاد وي(۱۸۳)
دا آســـمان بـــه وي ولاړ لاتړ بـــه مـــردار وي(۱۸۴)

خــدای دي نــه کــي د چــا مينــه بــې ميړونــو
پـــه انګـــړ کـــي بـــه يـــې لـــوخي زرغـــونېږي
خــود بــه هــر کس او نــاکس پــه کــور کــي ګرځــي
ابـــا نـــسته لـــه ادې څــوک نــه ډارېـــږي(۱۸۵)

چـــي وريځـــی ښـــوروي بـــاران بـــه وکـــي(۱۸۶)
پـــر آســـمان د خـــړو وريځـــو تمـــه کېـــږي
چـــي يـــې لاپـــي کړلـــې ډېـــري خيـــريـــې نـــسته
آســـمان هـــومره چـــی غـــوريږي نـــه اورېـــږي(۱۸۷)

---

(۱۸۳) يوه ورځ د بلی مور ده.
(۱۸۴) آسمان به ولاړ وي، لاتړ به مردرا وي.
(۱۸۵) ابا پرکور نسته، له ادې ډار نسته.
(۱۸۶) آسمان چي وريځی ښوروي باران به وکړي.
(۱۸۷) آسمان چي غوريږي هومره نه اورېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ناکسو د نا اهلو نوکران دي
چې له ګوتو یې څڅېږي کمالونه
چې د تانګ ترل یې زده نه وه په ژوند کې
قسمت ورکړ له هغه لره آسونه[۱۸۸]

په دروغو به دي پورته کې آسمان ته
خادمان به دي در شمګېري کمالونه
یو په یو به درته وښیي په مخ کې
آیینه نه پټوي د چا عیبونه[۱۸۹]

نن یې مه ګوره په ناز په کرشمو کې
چې د خیاله په کاره مغزي روان دي
دا زلخوړي د پردو په غوښو مست دي
پر پردي آس باندې سپور دي میري خان دي[۱۹۰]

---

[۱۸۸] آس یې هغو ته ورکړ چې د تانګ د ترلو نه و.
[۱۸۹] آیینه د چا عیبونه نه پټوي.
[۱۹۰] آس پردی، سپور پرې میری.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آس چي خدای خواروي جوړ ترينه يابو کړي[۱۹۱]
تــــر درنـــــو بـــــارونو لانـــــدي بـــــه زړيـــــږي
د هـــر چـــا دپـــاره خپـــل مقـــام پـــه کـــار دی
چـــي لـــه خـــره ســـره آس وتـــړي خـــر کيـــږي[۱۹۲]

اختـــر نـــه دی پـــټ مېـــړه چـــي معلـــوم نـــه وي[۱۹۳]
تـــــړي خبـــــر دي اولـــــسونه عالمونـــــه
نـــه اختـــــر د يـــوه چـــا پـــه اجـــاره دی[۱۹۴]
لـــه قـــلا تـــر کنـــډوالو وي ســـره لاســـونه

يـــو د آس پـــه تمـــه جـــوړ کـــړي آو خورونـــه[۱۹۵]
بـــل کمبـــود لـــري يـــو آس و دري نعلونـــه[۱۹۶]
د ژونـــدون دپـــاره پـــوخ تـــدبير پـــه کـــار دی
تـــل خـــورجين بـــايلي چـــي ډېـــر وهـــي چرتونـــه[۱۹۷]

---

[۱۹۱] آس چي خدای خواروي نو ييي يا بو کړي.
[۱۹۲] آس چي له خره سره وتړي د خره خويونه زده کوي.
[۱۹۳] اختر پټ مېړه نه دی.
[۱۹۴] اختر د يوه سړي نه وي.
[۱۹۵] اخوريې جوړ کړ، ويل آس به خدای راکړي.
[۱۹۶] کړې وړې چاره، يو آس نسته دري ناله.
[۱۹۷] چرت يې واهه خورجين يې بايلود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې هڅونه دي مات نه کړي د خپلوانو
سبا وروردی چې دا نن درته تربوردی
چې یې تېغ د خپل دښمن په وینو سور کړ
په تندي کې یې معلوم د غیرت نوردی[۱۹۸]

څه به غم څه به ماتم څه به ګیله وای
پښتنو که پېژندلای خپل مېړونه
یو له سلو سل له خاورو برابر دي[۱۹۹]
یو شی نه دي داوړو منځ کې سرونه

څه به بخت وي څه تدبیر د رله بویه
پناه مه غواړه پر کورد غلیمانو
له لېوه چې تښتېده وزه بې بخته
شپه یې واوښته پر کورد قصابانو[۲۰۰]

---

[۱۹۸] چپ د توري ووزی یې سوردی، د هغه په تنده نوردی.
[۱۹۹] یو په سل او سل په خاورو.
[۲۰۰] وزه له لېوه تښتېده پر قصاب واوښته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مار د بل په لاس مړ نه کړي که هوښيار يې[۲۰۱]
خپل بازو دي هم عزت هم درهمونه
بار چي خر نه وړي پخپله يې په شا کړه[۲۰۲]
په خواري په زحمت ښه ښکاري مېړونه[۲۰۳]

نه د بد و نه د ښو تعبير تري کېږي
په چيغارو يې کا ښه کړله غوږونه
ښه ويله زموږ پلرونو هوښيارانو
له خالي لوښي لوی خېژي آوازونه[۲۰۴]

يو ورځ به دي د لاپو نيلی شل وي
چي ويل به دي تر هسکه توپ آسان دی
څه به سوی څه به يې بار څه به مزل وي[۲۰۵]
نن به ګورو دغه ګزاو دا ميدان دی[۲۰۶]

---

[۲۰۱] د بل په لاس مار مه وژنه.
[۲۰۲] بار چي خر نه وړي پخپله به يې وړي.
[۲۰۳] خواري د مېړو په شا ده.
[۲۰۴] له خالي لوښي لوی آواز خيژي.
[۲۰۵] څه سوی څه يې بارګی.
[۲۰۶] دا ګزاو دا ميدان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــي پخپلـــه پـــه خبـــرو بـــد ايي کـــړي
لـــه ښـــاغليو څـــه لـــره ســـيالي کـــړي[(۲۰۷)]
يـــوه ورځ بـــه دي رســـوا کـــړي سپيـــږي شـــونډي
پـــه خبـــرو بـــه تـــر څـــو پـــوري خـــاني کـــړي

وايـــي پـــور چـــی ځنـــډ نی ســـي ورکنـــی ســـي[(۲۰۸)]
خـــدای پـــوهیږي چـــي وعـــده ســـي تـــر کلونـــو[(۲۰۹)]
خـــو فرصـــت رحمـــاني، بيـــړه شـــيطاني ده[(۲۱۰)]
پـــه ســـهلو بـــه تـــړي د ســـود بارونـــه[(۲۱۱)]

هـــر بنـــده پـــه خپـــل وطـــن کـــي پادشـــاهي کـــړي[(۲۱۲)]
هـــر ســـړي تـــه خپـــل وطـــن لکـــه کـــشمير دی[(۲۱۳)]
پـــه دنيـــا کـــي پردیـــسي بـــده بـــلا ده[(۲۱۴)]

---

(۲۰۷) چي پخپله بد ايي که، ښاغليو سره څه لري سيالي که.
(۲۰۸) پور چي ځنډ نی سي، ورکنی سي.
(۲۰۹) چي تر کاله سي، تر خدایه سي.
(۲۱۰) فرصت رحماني دی، بيړه شيطاني ده.
(۲۱۱) چی وسهيږي، وسود پړي.
(۲۱۲) هر سړی په خپل وطن کی پاچا دی.
(۲۱۳) هر چا ته خپل وطن کشمير دی.
(۲۱۴) مسافري بده بلاده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې په کور کې وي امير بهر فقير دی[۲۱۵]

ښځه ميره په ښايست مځکه په فصل
تلل کېږي تل ميړونه په لوزونو[۲۱۶]
چې يې ژبه خپله نه وه ميړه نه دی
که هر څو لاپې کوي د ميدانونو

د هيلۍ بچي ته ولي لامبو ښيې[۲۱۷]
په لوی لاس ځان ګډوې په احمقانو
د خولې لاره ده رانده ته ورمعلومه[۲۱۸]
زړه به نه سوځې پر ډلې د تګانو

که تر بام که تر آسمانه پورته کېږې
په زينو کې درته بويه قدمونه
له روپۍ څخه روپۍ را پيدا کېږي[۲۱۹]
له ويالو څخه جوړېږي لوی سيندونه[۲۲۰]

---

[۲۱۵] که په کور کي امير دی، بهر فقير دی.
[۲۱۶] د ميړه لوز ګوره، د مځکي فصل، د ښځي ښايست.
[۲۱۷] د هيلۍ بچي ته لامبو مه ښيه.
[۲۱۸] رانده ته د خولې لار معلومه ده.
[۲۱۹] روپې روپې پيدا کوي.
[۲۲۰] رود له ويالو جوړ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لباسي اشنايي نه کيږي تر مرګه
يوه ورځ به دا يوه لاره دوې کيږي
تر قيامته خو مې نه سي غولولای
له رانده لکه يو ځلې ورکيږي[۲۲۱]

تور د تورو سپين د نجونو په نصيب دی[۲۲۲]
د هر چا په قسمت نه دي ميدانونه
تيرې توري ته اوږه چي سموي څوک
هغه ګرځوي له ځان سره سپرونه[۲۲۳]

د ځوانۍ شپې د باد په شان تيريږي
ورځي شپې بيرته چا نه دي ګرځولي
په سبا سبا چي مړ نه سې له لوږي
سپمولي هميشه وي سپو خوړلي[۲۲۴]

---

[۲۲۱] ړوند يو ځل امساء ورکوي.
[۲۲۲] تورو د تورو دی، سپين د نجونو دی.
[۲۲۳] سپر هغه ګرځوي چي توري ته اوږه سموي.
[۲۲۴] سپمولې سپو خوړلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دروغو به تر کله پوري پايې
سپين ته سپين او تور ته تور وايه که ښه کړې
له سل کاله عبادت سره ده سمه
چې يوه د حقيقت خبره وکړې[۲۲۵]

سل کلنه يارانه خاوري ايرې سي
چې په خوله د منافق او د شيطان کې
برابر به وي له سلو جادوګرو[۲۲۶]
يو سړی چې غيبت ګر وي په ميدان کې

مېلمانه د بې غيرته کور واکدار وي[۲۲۷]
همېشه يې کيسې کېږي پر کورونو
چې په ننګه د بې ننګو څوک درېږي
شر ميدلی وي په کلي په ښارونو[۲۲۸]

---

[۲۲۵] سل کاله عبادت يوه خبره د حقيقت.
[۲۲۶] سل جادوګره يو غيبت ګر نه دي برابر.
[۲۲۷] د بې غيرته کور کاله مېلمه واکدار وي.
[۲۲۸] د بې ننګو په ننګه به تل شرمنده يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــه ژاولـــن يـــوازي نـــه وي شـــرميدلي[۲۲۹]
په خپـل کـور کـي کـه دوستان کـه يې خپلوان دي
پـــه قبرونـــو کـــي بـــه مـــړي پـــه شـــرمېږي
نارينـــه چـــي نـــه پـــه خـــوی نـــه پـــه زبـــان دي

د هغـــو خلګـــو شـــوقدر پـــه نـــصيب وي
چـــي پـــر ځـــان يـــې دي منلـــی شـــوګيرونه[۲۳۰]
 څـــوک پـــه ورځ کـــي تـــر مقـــصده نـــه رسـېږي
چـــي پـــه شـــپو نـــه کـــړي اوږده اوږده مزلونـــه[۲۳۱]

ښـــه هغـــه چـــي دي پـــه بـــده ورځ پـــه کـــار ســـي
د ښـــې ورځـــي پـــه هـــر کـــور کـــي يـــاران ډېـــر دي
چـي پـه ښـې کـي يـار، پـه بـده ورځ بېـزار وي[۲۳۲]
د عـــسلو پـــه دوکـــان کـــی مچـــان ډېـــر دي[۲۳۳]

---

[۲۲۹] د ژاولن په کور کي خپلوان شرمیږي، په ګور کي مردګان.
[۲۳۰] د شوقدر شپه په شوګیر لنډېږي.
[۲۳۱] که د شپې ولاړ نه سې، د ورځي به مزله ته ونه رسيږې.
[۲۳۲] د ښې ورځي يار، د بدي ورځی بېزار.
[۲۳۳] د عسلو په دوکان کي مچان ډېر دي.

ښه خو دا چې لاس یې تش زړه یې سخي وي
چګي ډېرېږي يې دنيا زړه يې تنګيږي [۲۳۴]
چې دنيا يې ډېرول كفن يې يووړ [۲۳۵]
په نابوده به جاهل سړی نازيږي

ډوډۍ خپله خوري دعا كوي پردو ته [۲۳٦]
پر دنيا ساده ګان ډېر دي چې اوسېږي
په تيرا كې دي ډولونه د ښاديو
مامندی مسكين پر كور ورته ګډيږي [۲۳۷]

ريشتيا كار د زورور يا ليوني دی [۲۳۸]
هم پرسد يم هم خبر له خپله زور يم
په ريشتيا مې عبدالله ترمرۍ نيسي
كه يې نه وايمه خدای ته به مختور يم [۲۳۹]

---

[۲۳۴] دنيا چې ډېرېږي زړه تنګيږي.
[۲۳۵] دنياداره چې دنيا دې ډېرول سپين كفن دې يووړ.
[۲۳٦] ډوډۍ خپله خورم، دعا ستا سر ته كوم.
[۲۳۷] ډول په تېرا ږغېږي، مامندی پر كور ګډېږي.
[۲۳۸] ريشتيا يا زورور وايي يا لېوني.
[۲۳۹] كه رشتيا نه وايم الله ﷻ مې نيسي كه يې وايم عبدالله مې نيسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي پر ښنده د شرابو د خم کښېني
موږک وزي د پيشيانو په جنګونو
و ليوه ته هم ښکنځل کوي په زوره
چی بزه سي يو ځل پورته پر بامونو [۲۴۰]

سل منته د احتياج د يوې شپې وي
ترې بهتري د بيابان شپې دي اغزني
بزې رابه کړې شيدې په دې پوهېږم
خوله پوچو به وي ډکي او خيرني [۲۴۱]

بلا پرېږده چي بيده وي ويښه نه سي [۲۴۲]
د منزل پر لوري ګام اخله تېرېږه
که بلا وهې نو مخامخ پر ورسه [۲۴۳]
که پر شا يې وهې مرګ ته تيارېږه

[۲۴۰] بزه چي پر بام وخيژي لېوه ته هم ښکنځل کوي.
[۲۴۱] بزې بزې شيدې به راکې خو له پوچو ډکي.
[۲۴۲] بلا بيده ښه وي نه ويښه.
[۲۴۳] بلا پر مخ وهل کېږي نه پر شا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نــه لــه مځکــي نــه راځــي نــه لــه آســمانه
بــلا هــر کلــه راځــي لــه خپلــه ځانــه [۲۴۴]
چــي دي وزيــږي بــلا وي لــه لمنــي [۲۴۵]
بيــا بــه څرنګــه ګيلــه کــوې لــه چانــه

کــه بنــده کــړي حرکــت خــداى برکــت کــړي [۲۴۶]
بنــده هــر کلــه حيــران خــداى مهربــان وي [۲۴۷]
مينــه وېــره لــه بنــده ســره تړلــې
بنــده کلــه وي رحمــان، کلــه شــيطان وي [۲۴۸]

بنــده راســه د خــداى خپــل ســه کــه انســان يــې
داسي تــل اوســه پــر بــل چي پــر خپــل ځــان يــې [۲۴۹]
کــه دي خپــل ګريــوان هــر وخــت وي قاضــي کــړى

---

[۲۴۴] بلا نه له مځکي نه له آسمانه، له خپله ځانه.
[۲۴۵] بلا له خپلي لمني پورته کېږي.
[۲۴۶] بنده دي حرکت کړي، خداى به برکت کړي.
[۲۴۷] بنده حيران خداى پر مهربان.
[۲۴۸] بنده د بنده رحمان دى، بنده د بنده شيطان دى.
[۲۴۹] بنده راسه د خداى خپل سه لکه پر ځان داسى پر بل سه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــر قیامتـــه بـــه پـــر ســـمه لار روان یـــې

اجـــل هـــر کـــړی پـــه یـــاد لـــره هوښـــیاره
تـــــل یـــــې غـــــشی را روان وي نـــــابېره
بنـــــده لیـــــري موښـــــلولي واتـــونـــــه
مرګـــي لار ورتـــه نیـــولې نـــا خبـــره[۲۵۰]

یـــو بیـــده بـــل بیـــده نـــه ســـي ویـــښولای[۲۵۱]
یـــو بـــه ویښ وي چـــی بیـــده خلـــک ویـــښېږي
لاري ډکـــي لـــه اغزیـــو لـــه خطـــرو دي
بیلـــه خپلـــو څـــوک منـــزل تـــه نـــه رسـېږي[۲۵۲]

همېـــشه لـــره قیـــضه د خپلـــی ژبـــي
ځـــان دي وســـاته د زړونـــو لـــه آزاره
عمـــر ســـل کالـــه لـــري بـــدي خبـــري[۲۵۳]

---

[۲۵۰] بنده لیري موښلولې، مرګي لار ورته نیولې.
[۲۵۱] یو بیده بل بیده نه سي ویښولای.
[۲۵۲] بې د خپلو څوک سرته نه رسېږي.
[۲۵۳] د بدي خبری عمل سل کاله وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رغېده نه وي د ژبې له پرهاره[۲۵۴]

همېشه دي وي د بل د ېګدان ته سترګي[۲۵۵]
د بل لاس کي مړۍ غټه در ښکارېږي[۲۵۶]
پر پردي دسترخوان سل مېلمانه غواړي[۲۵۷]
ستا پخپله سپی په تاخت تر کور تېرېږي[۲۵۸]

بیکاري همېش لنګېږي خواري زېږي[۲۵۹]
تل زانګو د بد بختیو بېکاري ده[۲۶۰]
بېکارانو ته شیطان کارونه ګوري[۲۶۱]
شیطاني لار د دنیا د دین خواري ده

له خنجره چې یې سرې وینې څڅېږي
د قاتل پر نوم به څنګه منکرېږي

---

(۲۵۴) د توري ټپ جوړېږي د ژبې ټپ نه جوړېږي.
(۲۵۵) سترګي يې د بل پر دېګدان وي.
(۲۵۶) د بل لاس کي مړۍ غټه ښکاري.
(۲۵۷) پر پردي دسترخوان سل مېلمانه هيڅ دي.
(۲۵۸) تر کور يې سپی په تاخت تېرېږي.
(۲۵۹) بېکاري لنګېږي خواري ترې زېږي.
(۲۶۰) بیکاري د بدبختۍ زانګو ده.
(۲۶۱) بېکارو ته شيطان کارونه ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې غلا کړي يې په کلي کې اوښان وي
هغه هم پر لاري ټيټ روان ټرېږي[۲۶۲]

سپی د اوښ په سايه تلی ويل دا زما ده[۲۶۳]
خدای دي نه کړي له چا ورک خپل اندامونه
پکي وخوره مړی د خان په کور کي
اوس له ناز څخه کاږه اخلي ګامونه[۲۶۴]

که هر څو يې خوري پردي خواړه په پور دي[۲۶۵]
او پردی څپلۍ په پښو کي معلومېږي[۲۶۶]
پردی کار که دي ښه وکړ لاس دي تور دی
که دي بد وکړ نو مخ دي په تورېږي[۲۶۷]

---

(۲۶۲) پټوي اوښان، ځي ټيټ ټيټ.
(۲۶۳) سپی د اوښ په سايه تلی ويل يې دا زما ده.
(۲۶۴) پکي د خان په کور کي ډوډی وخوړه پر لاري سمه نه تله.
(۲۶۵) پردي خواړه په پور دي.
(۲۶۶) پردی څپلۍ په پښو کي معلومېږي.
(۲۶۷) پردی کار که دي ښه وکړ لاس دي تور کړ، که دي بد وکړ نو مخ دي تور کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې په چا کې د غیرت سترګی ړندې وي
تل پردي خواړه خواره ورته ښکاریږي[٢٦٨]
پردی خر شل منه بار سي په شا وړلای[٢٦٩]
پردی خر په خوږېدلو نه پوهېږي[٢٧٠]

که پردۍ بګړۍ پر سر د مار تړل دي[٢٧١]
پردی زوی هم په نازونو نه زوی کېږي[٢٧٢]
پردۍ غوښې ځوک پر ځان نه سي تپلای[٢٧٣]
پردی سپی تش د ډوډۍ په زور خپلېږی[٢٧٤]

بد اولاد وي د خپل پلار په مخ کې زخه
که یې پریږدې نو پر مخ بد ه ښکاریږي
که یې پرې کړې نو تاوېږې به له درده[٢٧٥]
نه پرې کېږي نه پر مخ پرېښودل کېږي

---

(٢٦٨) پردي خواړه خواږه وي.
(٢٦٩) پردی خر شل منه بار وړي.
(٢٧٠) پردی خر نه خوږیږي.
(٢٧١) پردی دستار پر سر د مار تړل دي.
(٢٧٢) پردی زوی نه زوی کېږي.
(٢٧٣) پردۍ غوښې په ځان پوري نه موښلي.
(٢٧٤) پردی سپی په ډوډۍ خپل.
(٢٧٥) پرېښول یې عیب لری پرې کول یې درد، ناخلف دی د خپل پلار په مخ کې زخه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړی هغه دی چې ومري په خبره
په تېره توره خو هر ثوک وژل کېږي[۲۷٦]
زوی هغه دی چې په سپینو تورو مړ سي
نه هغه چي به دښمن له خرېږي[۲۷۷]

په خپل کور کي خو مېږی هم توریالی وي[۲۷۸]
پیشو هم پر خپله مېنه زمری کېږي[۲۷۹]
نر هغه دی چې یې نوم پر بیابان پروت وي
په کیسو کي د مېړونو چې یادېږي

شپه او ورځ دواړه ړانده لره یو شان وي[۲۸۰]
چي بل نه کې و ړانده ته ثراغونه[۲۸۱]
د کاڼه تر غوږو ډول نه وررسېږي
د ړانده په مخ کي مه کوه رقصونه[۲۸۲]

---

[۲۷٦] په توره هر ثوک مري، سړی هغه دی چي په خبره ومري.
[۲۷۷] په توره مړ سې زویه، نه چي دښمن ته خړ سي زویه.
[۲۷۸] په خپل کور کي مېږی هم توریالی وي.
[۲۷۹] په خپل کور کي پیشو زمری وي.
[۲۸۰] ړانده ته شپه او ورځ یو شان ده.
[۲۸۱] ړوند په ثراغ ثه کوي.
[۲۸۲] ړانده ته ګډېږه مه کاڼه ته ډول مه وهه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوم چې وشیندي روپۍ په کلي کور کې
تولي پیغلې به یې وکړي خدمتونه[٢٨٣]
هم پر خوابنې هم خوښینې وي بې قدره
هغه زوم چې یې تړلي وي جیبونه[٢٨٤]

مه دې خدای که دوبې سور مه ګرم ژمی[٢٨٥]
که هر څو ژمی د خوار غریب تاوان وي[٢٨٦]
وایې کله به موسم د ژمي بولو
وایي هر کله چې باد او یا باران وي[٢٨٧]

د پردې ګټې دپاره کې ځان سترې
د مریانو خوارۍ کله چا منلې
که څوک ځان او ایمان دواړه پکښې بایلي
سوی به تل وي د خاوند، سپي هسې ځغلي[٢٨٨]

---

[٢٨٣] زوم چې روپۍ شیندي، د کلي نجوني به یې خدمت کوي.
[٢٨٤] زوم چې جیب تړلی وي، پر خوابنې او خوښینې یې قدر خوړلی وي.
[٢٨٥] ژمی دې سوړ مه سه دوبی دې تود مه سه.
[٢٨٦] ژمی د خوار او غریب زیان دی.
[٢٨٧] ژمی به کله وي چې باد او باران وي.
[٢٨٨] سوی د خاوند وي سپی هسې منډې وهي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـي د چـا وي عقـل كـم هـر څـه يـې كـم وي[۲۸۹]
چـي د چـا وي عقـل ډېـر ژونـد يـې سمـسور وي
عقـــل ورور دى د عـــزت ســـره جـــوړه دى
چـي د چـا وي عقـل ډېـر عـزت يـې پـور وي[۲۹۰]

---

[۲۸۹] چي عقل نه لري هغه به څه لري، چي عقل لري هغه هر څه لري.
[۲۹۰] عقل د عزت ورور دى، كه عقل لري عزت يې پور دى.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library